

**بررسی نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان
مجلس شورای اسلامی براساس سرشماری ۱۳۹۵**

معاونت پژوهش‌های سیاسی – حقوقی
دفتر مطالعات سیاسی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۷۲۷۴
آذرماه ۱۳۹۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۴	مقدمه
۶	۱. معیارهای ترسیم مرزهای حوزه انتخابیه مجلس شورای اسلامی
۸	۲. حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی
۸	۳. نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی
۹	۱-۳. چگونگی توزیع کرسی‌ها بین استان‌ها و درون استان‌ها
۴۶	۲-۳. چگونگی توزیع کرسی‌ها میان حوزه‌های انتخابیه
۴۹	۴. حوزه‌های نیازمند افزایش نماینده
۵۷	۵. تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری
۵۸	نتیجه‌گیری
۶۰	پیوست
۹۷	منابع و مأخذ

بررسی نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد
نمایندگان مجلس شورای اسلامی
براساس سرشماری ۱۳۹۵

چکیده

یکی از ابعاد اصلی هر نظام انتخاباتی، وزن عددی حوزه‌های انتخابیه است به این معنا که از هر حوزه انتخابیه چه تعداد نماینده انتخاب می‌شود. بدین منظور کشورها براساس معیارهای مندرج در قوانین انتخاباتی خود، به ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه می‌پردازند. رایج‌ترین معیار برای ترسیم و اصلاح مرزهای حوزه‌های انتخابیه پارلمان، معیار «برابری نسبی جمعیت حوزه‌های انتخابیه» است. البته درباره اینکه میزان برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه چقدر باشد و تخطی از اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه تا چه حد مجاز است، تفاوت‌هایی میان کشورهای مختلف وجود دارد. اغلب کشورها یک میانگین مشخص برای جمعیت حوزه‌های انتخابیه و همچنین یک درصد مشخص برای انحراف مجاز از آن را برای حوزه‌بندی انتخابات تعیین کرده‌اند. همچنین در بسیاری از کشورها، طبق قانون، نهادهای مسئول ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه موظفند به‌هنگام ترسیم مرزهای حوزه‌ها، به جغرافیا یا برخی از عوامل خاص جغرافیا توجه ویژه داشته باشند. رایج‌ترین معیار جغرافیایی عبارت است از توجه به «مرزهای سیاسی محلی» که از قبل وجود داشته‌اند.

در جمهوری اسلامی ایران اصل (۶۴) قانون اساسی مصوب سال ۱۳۶۸، بر «عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها» به‌عنوان معیارهای حوزه‌بندی انتخابات تأکید دارد که از عامل انسانی مندرج در این اصل تعبیر به «جمعیت» می‌شود. همچنین تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵، بر انطباق حتی‌الامکان حوزه‌های انتخابات مجلس شورای اسلامی بر محدوده شهرستان‌ها تأکید دارد.

تاکنون در قوانین جمهوری اسلامی ایران، مقرر قانونی که عوامل مندرج در اصل (۶۴) قانون اساسی را تعریف عملیاتی کند و برای آنها شاخص‌های دقیق و قابل سنجش تعیین کرده و وزن و سهم هرکدام را در ترسیم مرزهای حوزه‌ها و تعداد نمایندگان تعیین کند وجود ندارد. با وجود اینکه در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی مقام معظم رهبری بر «جمعیت و مقتضیات اجتناب‌ناپذیر» به‌عنوان مبنایی برای حوزه‌بندی «به‌گونه‌ای که حداکثر عدالت انتخاباتی و همچنین شناخت مردم از نامزدها فراهم گردد» تأکید شده است، اما این بند نیز اشاره‌ای به حداقل تعداد «جمعیت» برای داشتن یک نماینده و میزان مجاز انحراف از آن ندارد. ازسویی «مقتضیات اجتناب‌ناپذیر» نیز نیازمند تعیین

دقیق شاخص‌ها در قالب یک مقرر قانونی است. با این حال می‌توان گفت تحقق عدالت انتخاباتی نیازمند برابری هرچه بیشتر جمعیت حوزه‌های انتخابیه است.

بررسی حوزه‌های انتخابات مجلس شورای اسلامی حاکی از این است که نه تطابق کامل مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری در سطح شهرستان وجود دارد و نه برابری نسبی جمعیت میان حوزه‌های انتخابیه. به‌ویژه از منظر برابری جمعیت، وضعیت بغرنجی بر حوزه‌های انتخابیه حاکم است که توجیهی برای آن وجود ندارد. در گزارش حاضر نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان آنها، در دو سطح، بین استان‌ها و درون استان‌ها و میان حوزه‌های انتخابیه کل کشور در مقایسه با میانگین کشوری هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده (که حاصل تقسیم جمعیت کل کشور بر تعداد نمایندگان مجلس، به‌استثنای پنج نماینده متعلق به اقلیت‌ها) بررسی شده است.

بررسی چگونگی توزیع کرسی‌ها بین استان‌ها حاکی از تبعیض و بی‌عدالتی میان استان‌ها در زمینه برخورداری از نماینده نسبت به جمعیت آنهاست:

- بیشترین نسبت جمعیت به تعداد نماینده مربوط به استان البرز است. در این استان هر ۹۰۴,۱۳۳ نفر از یک نماینده برخوردار است که حاکی از انحراف ۲۲۲/۳+ درصد از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر است. در مقابل کمترین نسبت جمعیت به تعداد نماینده متعلق به استان سمنان است. در این استان، هر ۱۷۵,۵۹۰ نفر از یک نماینده برخوردار است که نشان‌دهنده انحراف ۳۷/۳- درصد از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر است.

- اغلب استان‌های کشور نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردارند. استان آذربایجان شرقی (۶ نفر)، گیلان (۴ نفر)، استان‌های اردبیل، لرستان و همدان هر کدام (۳ نفر)، استان‌های خراسان جنوبی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، کرمانشاه و مرکزی هر کدام (۲ نفر) و استان‌های آذربایجان غربی، اصفهان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، فارس، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان و مازندران هر کدام نسبت به جمعیت خود (۱ نفر) نماینده مازاد دارند.

- در مقابل استان تهران (۱۲ نفر)، استان البرز (۶ نفر)، استان خراسان رضوی (۵ نفر) و استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، قم و هرمزگان هر کدام (۱ نفر) نسبت به جمعیت خود کمبود نماینده دارند.

- با این حال، درون اغلب استان‌های کشور، هم استان‌هایی که در مجموع از نماینده مازاد برخوردارند و هم استان‌هایی که در مجموع با مسئله کمبود نماینده مواجه‌اند، و حتی استان‌هایی که در مجموع نیازمند کاهش یا افزایش نماینده نسبت به جمعیت خود نیستند؛ معضل ترسیم نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه وجود دارد که نتیجه آن توزیع نامتعادل نمایندگان در حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها به نسبت جمعیت آنهاست. برای مثال در برخی استان‌هایی که در مجموع از مازاد نماینده برخوردارند، حوزه‌هایی وجود دارند که نسبت به جمعیت خود کمبود نماینده دارند. راه‌حل منطقی برای رفع کمبود نماینده در چنین حوزه‌های انتخابیه‌ای، بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون استان و توزیع متعادل جمعیت طبق میانگین کشوری و بازتوزیع تعداد نمایندگان است.

درمجموع وضعیت کنونی نحوه توزیع کرسی‌ها میان استان‌ها، از یک سو باعث می‌شود ارزش آرای رأی‌دهندگان در استان‌های مختلف نابرابر شود و از سوی دیگر استان‌ها به نسبت جمعیت خود، سهم برابری از کرسی‌های مجلس نداشته باشند که نتایج مهم سیاسی، اقتصادی و توسعه‌ای در پی دارد. با صرف نظر از پنج حوزه انتخابیه متعلق به اقلیت‌های دینی، بررسی چگونگی توزیع کرسی‌ها میان حوزه‌های انتخابیه در کل کشور نیز حاکی از تبعیض و بی‌عدالتی عمیق است:

- در نتیجه آسیب‌ها و نواقصی که از دوره مشروطه تاکنون بر نظام حوزه‌بندی انتخابات مجلس (به‌ویژه از منظر نهاد مسئول ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه، و معیارهای ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه) حاکم بوده است و به‌طور خاص به دلیل نبود حدنصاب جمعیتی برای داشتن یک نماینده در قوانین انتخاباتی کشور از سال ۱۳۶۸ و مشخص نبودن میزان مجاز انحراف از حدنصاب مذکور، درصد انحراف جمعیت حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی از الگوی خاصی پیروی نمی‌کند و اغلب حوزه‌ها میان طیف انحرافی از ۸۰- درصد تا ۸۰+ پراکنده هستند.

- کم‌جمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور، حوزه انتخابیه اردستان در استان اصفهان است که ۴۲,۱۰۵ نفر جمعیت دارد، در حالی که پرجمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور با یک نماینده حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد در استان تهران است که ۱,۴۳۸,۱۳۸ جمعیت دارد. به سخن دیگر پرجمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور با یک نماینده، ۳۴ برابر کم‌جمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور جمعیت دارد. در حالی که حوزه انتخابیه اردستان ۸۴/۹- درصد از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر انحراف دارد، حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد ۴۱۲/۸+ درصد از میانگین مذکور انحراف دارد. در واقع حوزه‌های انتخابیه مجلس نسبت به میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر، در میان طیفی از انحراف ۸۴/۹- درصد تا ۴۱۲/۸+ درصد قرار دارند که قابل توجیه نیست.

- از مجموع ۲۰۳ حوزه انتخابیه، ۶۴ حوزه نسبت به میانگین «هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده» از انحراف مثبت برخوردارند (جمعیت ۶۴ حوزه انتخابیه بیشتر از میانگین کشوری است)؛ و ۱۳۹ حوزه انتخابیه از میانگین مذکور انحراف منفی دارند (جمعیت ۱۳۹ حوزه انتخابیه کمتر از میانگین کشوری است). بنابراین اغلب حوزه‌های انتخابیه نسبت به میانگین کشوری، جمعیت کمتری دارند. بیشترین تعداد حوزه‌های انتخابیه کشور درصد انحراف بین صفر تا ۳۰-/+ الی ۴۰-/+ دارند.

با احتساب وضعیت کلی استان‌ها از منظر داشتن نماینده مازاد یا کمبود نماینده، و بدون اصلاح مرزهای کنونی حوزه‌های انتخابیه، می‌توان ۲۶ نماینده به حوزه‌های انتخابیه زیر که انحراف بالای ۸۶+ درصد نسبت به میانگین کشوری دارند، اضافه کرد:

کرج، اشتهارد و فردیس (۶ نفر)، تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس (۵ نفر)، مشهد و کلات (۵ نفر)، قم (۱ نفر)، رباط کریم و بهارستان (۲ نفر)، شهریار، قدس و ملارد (۴ نفر)، ورامین، پیشوا و قرچک (۱ نفر)، ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران (۱ نفر)، میناب، رودان، جاسک و سیریک و بشاگرد (۱ نفر). در صورت اختصاص نماینده به حوزه‌های مذکور، به‌استثنای

استان کرمان، هیچ استانی در کشور نسبت به جمعیت خود کمبود نماینده نخواهد داشت. از آنجا که بالاترین درصد انحراف مثبت یک حوزه انتخابیه در استان کرمان ۵۶/۱+ درصد است (حوزه انتخابیه بم، ریگان، فهرج و نرماشیر) و اختصاص نماینده به حوزه مذکور سبب بی‌عدالتی می‌شود، جهت رفع کمبود یک نماینده این استان ضروری است مرزهای حوزه‌ها به گونه‌ای اصلاح شود که یک حوزه از شرایط لازم جهت اختصاص یک نماینده برخوردار شود.

شایان ذکر است، چنانچه وضعیت کلی استان‌ها از منظر داشتن نماینده مازاد نادیده گرفته شود، تعداد حوزه‌های انتخابیه‌ای که استحقاق اضافه کردن نماینده دارند، بیشتر خواهد بود، اما از آنجا که برخی از حوزه‌های انتخابیه که در حال حاضر از انحراف ۱۰۰+ درصد یا بسیار نزدیک به ۱۰۰+ درصد نسبت به میانگین کشوری برخوردارند، در استانی قرار دارند که آن استان نسبت به جمعیت خود در مجموع از مازاد نماینده برخوردار است، عادلانه آن است که کمبود نماینده چنین حوزه‌هایی از طریق اصلاح و بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون استان، توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری و بازتوزیع تعداد نمایندگان جبران شود؛ چراکه اختصاص نماینده به حوزه‌هایی که استان متبوع آنها در مجموع از مازاد نماینده برخوردار است، سبب تعمیق بی‌عدالتی میان استان‌های کشور از منظر تعداد کرسی‌هایی خواهد شد که در مجلس شورای اسلامی دارند.

نتیجه نهایی گزارش حاضر این است که در راستای تحقق «حداکثر عدالت انتخاباتی» مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات، بازتوزیع تعداد نمایندگان میان استان‌ها و همچنین میان حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها (از طریق اصلاح و بازترسیم مرزهای حوزه‌ها و بازتوزیع تعداد نمایندگان) ضرورت دارد.

مقدمه

انتخابات رکن اولیه حکومت‌های مردم‌سالار است. نظام انتخاباتی شیوه و سازوکاری است که از طریق آن آرا تبدیل به کرسی‌های نمایندگی می‌شوند. اغلب محققان مهم‌ترین ابعاد هر نظام انتخاباتی را شامل سه مورد می‌دانند:

۱. فرمول انتخاباتی: اینکه فرمول انتخاباتی مورد استفاده اکثریتی، تناسبی، یا مختلط است و از چه نوع فرمول ریاضی برای توزیع کرسی‌ها استفاده می‌شود؛
۲. ساختار برگه رأی‌دهی: تعیین اینکه رأی‌دهندگان به یک نامزد رأی می‌دهند یا به یک حزب و آیا رأی‌دهنده در برگه رأی، فقط حق یک انتخاب دارد یا مجموعه‌ای از اولویت‌ها را تعیین می‌کند؛
۳. وزن عددی حوزه‌های انتخابیه: بدین معنا که از هر حوزه انتخابیه چه تعداد نماینده انتخاب می‌شود. برخی نیز از جزء چهارمی نام می‌برند و آن حدنصاب انتخاباتی است. یعنی حداقل آرای که یک کاندید یا یک حزب برای پیروزی در انتخابات باید به دست آورد (خرمشار و رفیعی قهساره، ۱۳۹۲: ۴۴-۴۳)، البته

اگرچه موارد فوق جزء رئیس یک نظام انتخاباتی محسوب می‌شوند، اما در مجموع می‌توان گفت یک نظام انتخاباتی دسته‌ای از قوانین برای به نتیجه رساندن یک انتخابات است که فراتر از موارد فوق است (خسروی، ۱۳۹۴: ۹۵) و بر همین اساس فرایند برگزاری انتخابات را نمی‌توان منحصر به روز رأی‌گیری دانست.

یکی از پیش‌نیازهای اصلی برگزاری انتخابات، تقسیم سرزمین به حوزه‌های انتخاباتی با مرزهای مشخص و مبتنی بر قوانین انتخاباتی است. از آنجاکه چگونگی ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه برای نامزدهای حوزه‌های انتخابیه و همچنین شهروندان پیامدهای مهمی دارد و یکی از عوامل تعیین‌کننده ترکیب پارلمان است، ترسیم مرزهای مذکور، و تغییر و اصلاح آنها در فواصل زمانی معین، فرایندی مهم، حساس، پیچیده و نیازمند یک ساختار رسمی و مجموعه‌ای از قوانین دربرگیرنده معیارهای دقیق و قابل سنجش است.

رایج‌ترین معیار برای ترسیم و اصلاح مرزهای حوزه‌های انتخابیه، «برابری نسبی جمعیت حوزه‌های انتخابیه» است. البته درباره اینکه میزان برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه چقدر باشد و تخطی از اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه تا چه حد مجاز است، تفاوت‌هایی میان کشورهای مختلف وجود دارد. در میان کشورهایی که یک حدنصاب مشخص را تعیین کرده‌اند، برای مثال ایالات متحده آمریکا دارای کمترین حدنصاب است زیرا در این کشور کوچک‌ترین تخطی از اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه کاملاً ممنوع است. سنگاپور از جمله کشورهایی است که بیشترین حدنصاب را دارد زیرا در این کشور نابرابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه تا ۳۰ درصد مجاز و قابل قبول است. در نیوزلند و آلبانی امکان تخطی از اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه تا ۵ درصد مجاز است. در استرالیا، ایتالیا، بلاروس و اوکراین این رقم به ۱۰ درصد می‌رسد و در جمهوری چک، ارمنستان و آلمان ۱۵ درصد، و در زیمبابوه و گینه جدید تا ۲۰ درصد امکان تخطی از اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه وجود دارد. در کانادا فقط در شرایط استثنایی و فوق‌العاده به میزان ۲۵ درصد می‌توان از اصل برابری جمعیتی حوزه‌های انتخابی تخطی کرد. در قوانین فعلی بریتانیا، حوزه‌های انتخابیه باید «تاحد ممکن» دارای جمعیت برابر باشند، اما امکان تخطی از این اصل براساس مرزهای محلی و شرایط خاص جغرافیایی وجود دارد.

همچنین در بسیاری از کشورها، طبق قانون، نهادهای مسئول ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه موظفند به‌هنگام ترسیم مرزهای حوزه‌ها به جغرافیا یا برخی از عوامل خاص جغرافیا توجه ویژه داشته باشند. رایج‌ترین معیار جغرافیایی در کشورهای مورد بررسی عبارت است از توجه به مرزهای سیاسی محلی که از قبل وجود داشته‌اند. دو معیار جغرافیایی دیگر که برخی کشورها در ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه خود به آنها توجه می‌کنند و به شکل حوزه انتخابیه مربوط می‌شوند عبارتند از: به هم متصل بودن نواحی مختلف یک حوزه انتخابیه و نیز جمع‌وجور بودن حوزه انتخابیه. طبق این دو معیار حوزه‌های انتخابیه نباید به‌لحاظ جغرافیایی دارای شکل‌های عجیب و غریب باشند و همچنین همه بخش‌های یک حوزه انتخابیه باید به هم وصل و مرتبط باشند. همچنین در بسیاری از کشورها تلاش می‌شود مرزهای حوزه‌های انتخابیه به‌گونه‌ای ترسیم شوند تا منافع گروه‌های محلی تا حد ممکن حفظ شود. علت این

امر آن است که حوزه‌های انتخابیه باید چیزی فراتر از صرف گردآوردن مجموعه‌ای ناهمگون باشند، درواقع حوزه‌های انتخابیه باید تا حد ممکن واحدهایی یک‌دست، منسجم و متشکل از گروه‌هایی باشند که منافع مشترک دارند. این امر به نمایندگان حوزه‌های انتخابیه این امکان را می‌دهد که راحت‌تر وظیفه خود در تجمیع منافع ساکنان حوزه‌های انتخابیه را انجام دهند (هندلی و گورفمن، ۱۳۹۵: ۵۱۳-۵۰۸). درکل ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه باید به‌گونه‌ای انجام گیرد که به تحقق عدالت و برابری حق رأی شهروندان در حوزه‌های مختلف و شکل‌گیری مجلسی مردم‌سالار منجر شود. در گزارش حاضر تلاش می‌شود نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی براساس سرشماری ۱۳۹۵ نفوس و مسکن کشور مورد تحلیل قرار گیرد.

۱. معیارهای ترسیم مرزهای حوزه انتخابیه مجلس شورای اسلامی

اصل (۶۴) قانون اساسی مصوب سال ۱۳۵۸ (پیش از بازنگری)، با ذکر اینکه «عده نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۷۰ نفر است و پس از هر ۱۰ سال در صورت زیاد شدن جمعیت کشور در هر حوزه انتخابی به نسبت هر ۱۵۰ هزار نفر یک نماینده اضافه می‌شود...»، معیار حوزه‌بندی انتخاباتی را عامل «جمعیت» قرار داد و در این زمینه مقیاس عددی «۱۵۰ هزار نفر» را برای افزایش نماینده تعیین کرد که از آن برداشت به داشتن حداقل ۱۵۰ هزار نفر جمعیت برای داشتن یک نماینده نیز می‌شود. باین‌حال این اصل اشاره صریحی به تجدیدنظر درباره «مرزهای» حوزه‌های انتخابیه و معیار آن ندارد و افزایش نماینده حوزه‌ها لزوماً به معنای تجدیدنظر در مرزهای حوزه‌های انتخابیه نیست.

با تصویب قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری در ۱۳۶۲/۰۴/۱۵، که تبصره «۲» ماده (۱۴) آن بیان می‌دارد «حوزه‌های انتخابات مجلس شورای اسلامی حتی‌الامکان منطبق به محدوده شهرستان‌ها و هر حوزه انتخاباتی متشکل از یک یا چند شهرستان خواهد بود...»، عامل جغرافیایی «مرزهای سیاسی محلی» نیز به عنوان معیاری برای حوزه‌بندی انتخابات مجلس در نظر گرفته شد. باین‌حال تبصره «۳» ذیل ماده (۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۱۰ با بیان اینکه «از تاریخ رسمیت یافتن دوره اول مجلس شورای اسلامی هر ۱۰ سال یک‌بار براساس آمار سرشماری کشور در هر حوزه انتخابیه به نسبت هر ۱۵۰ هزار نفر اضافی یک نماینده اضافه می‌شود». همچنان بر عامل «جمعیت» و حدنصاب «۱۵۰ هزار نفر» به عنوان معیاری برای افزایش نماینده تأکید کرد.

با بازنگری در اصل (۶۴) قانون اساسی در سال ۱۳۶۸، حدنصاب ۱۵۰ هزار نفر برای افزایش نماینده که درواقع به نوعی نشانگر حداقل جمعیت برای داشتن یک نماینده بود، حذف شد و معیار حوزه‌بندی از تأکید بر عامل جمعیت به «عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها» تغییر یافت. اصل (۶۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۶۸ بیان می‌کند «عده نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۲۷۰ نفر است و از

تاریخ همه‌پرسی سال ۱۳۶۸ هجری شمسی پس از هر ۱۰ سال، با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها حداکثر ۲۰ نفر نماینده می‌تواند اضافه شود. زرتشتیان و کلیمیان هرکدام یک نماینده و مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعاً یک نماینده و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هرکدام یک نماینده انتخاب می‌کنند. محدوده حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان را قانون معین می‌کند.

تاکنون در قوانین جمهوری اسلامی ایران، مقرر قانونی وجود ندارد که عوامل مطرح در اصل (۶۴) قانون اساسی را تعریف عملیاتی کند و برای آنها شاخص‌های دقیق و قابل سنجش تعیین کرده و وزن و سهم هرکدام را در ترسیم مرزهای حوزه‌ها و تعداد نمایندگان تعیین کند. با وجود اینکه در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی مقام معظم رهبری بر «جمعیت و مقتضیات اجتناب‌ناپذیر» به‌عنوان مبنایی برای حوزه‌بندی «به‌گونه‌ای که حداکثر عدالت انتخاباتی و همچنین شناخت مردم از نامزدها فراهم گردد» تأکید شده است، اما حداقل تعداد جمعیت برای داشتن یک نماینده و میزان مجاز آن باید در قالب یک مقرر قانونی تعیین شود. از سویی «مقتضیات اجتناب‌ناپذیر» نیز نیازمند تعیین دقیق شاخص‌ها در قالب یک مقرر قانونی است. باین حال می‌توان گفت عدالت انتخاباتی نیازمند برابری هرچه بیشتر جمعیت حوزه‌های انتخابیه است.

به‌این ترتیب درحالی‌که پس از انقلاب اسلامی ایران تا سال ۱۳۶۸، چالش مهم در امر حوزه‌بندی این بود که میزان انحراف مجاز از قید ۱۵۰ هزار نفر را قانون تعیین نکرده بود و برخی ملاحظات ازجمله تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری سبب در حاشیه قرار گرفتن عامل جمعیت در فرایند تصویب قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۰۱/۳۰ شد. از این زمان به بعد، با وجود اینکه در تلاش‌های انجام شده برای اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه در عمل بر معیار جمعیت تأکید شده است، اما نبود حدنصاب جمعیتی برای داشتن یک نماینده و عدم مشخص بودن میزان انحراف از آن، در کنار کلی بودن معیارها و مشخص نبودن شاخص‌های آنها و میزان تأثیر عوامل سیاسی و جغرافیایی و نظایر آن، اصلاح جدول حوزه‌بندی انتخاباتی و افزایش نمایندگان را با چالشی جدی مواجه ساخته و رسیدن به توافق درباره اینکه هر ۱۰ سال، ۲۰ نماینده - طبق اصل (۶۴) قانون اساسی - به کدام حوزه‌ها تعلق گیرد را دشوار کرده است. به‌گونه‌ای که تنها و آخرین بازنگری در تعداد نمایندگان مجلس در سال ۱۳۷۸ صورت گرفته است و پس از آن و با گذشت ۲۱ سال و به‌رغم ارائه لایحه و طرح‌های متعدد، نتیجه‌ای حاصل نشده است. مهم اینکه در این مدت، حوزه‌های انتخابیه دگرگونی‌های جمعیتی را تجربه کرده‌اند اما تعداد نمایندگان و مرزهای حوزه‌های انتخابیه ثابت مانده است که طبعاً به نابرابری بیشتر حق رأی‌دهی ساکنان حوزه‌های انتخاباتی منجر شده است.

۲. حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی

در حال حاضر، ۲۰۸ حوزه انتخابیه در انتخابات مجلس شورای اسلامی وجود دارد که در مجموع ۲۹۰ نفر نماینده از حوزه‌های مذکور انتخاب می‌شود. از مجموع ۲۰۸ حوزه انتخابیه، ۱۶۹ حوزه به شیوه تک‌کرسی و ۳۴ حوزه انتخابیه از ۲ تا ۳۰ کرسی و به شیوه جمع‌گزینی غیرحزبی، نمایندگان را انتخاب می‌کنند و ۵ حوزه انتخابیه مربوط به اقلیت‌های دینی است که آنها نیز به صورت تک‌کرسی نمایندگان خود را انتخاب می‌کنند.

اغلب حوزه‌های غیرتک‌کرسی، از ۲ نماینده برخوردارند. به سخن دیگر از میان ۳۴ حوزه انتخابیه‌ای که به روش جمع‌گزینی نمایندگان خود را انتخاب می‌کنند، ۲۱ حوزه انتخابیه از ۲ نماینده، ۸ حوزه از ۳ نماینده، یک حوزه از ۴ نماینده، ۲ حوزه از ۵ نماینده، یک حوزه از ۶ نماینده و در نهایت یک حوزه انتخابیه از ۳۰ نماینده برخوردار است (جدول ۳).

۳. نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی

دو شیوه برای بررسی نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان و مسئله برابری جمعیتی حوزه‌های انتخابیه وجود دارد که تکمیل‌کننده یکدیگرند. اول چگونگی توزیع کرسی‌های مجلس میان استان‌ها نسبت به جمعیت هر استان؛ و دوم چگونگی توزیع کرسی‌های مجلس براساس همه حوزه‌های انتخابیه کشور. بسنده کردن به یکی از رویکردهای مذکور و نادیده گرفتن دیگری، تصویری جامع از وضعیت حوزه‌های انتخابیه از جهت تأمین برابری حق رأی‌دهی ارائه نمی‌کند.

چگونگی توزیع کرسی‌ها بین استان‌های کشور، نشانگر این است که آیا توزیع کرسی‌ها میان استان‌ها عادلانه است یا خیر. همچنین این بررسی نشان می‌دهد که یک استان در مجموع از کمبود نماینده برخوردار است یا مازاد نماینده. در مرحله بعد باید بررسی شود که تعداد نمایندگان اختصاص یافته به یک استان، درون استان چگونه توزیع شده است، و آیا حوزه‌بندی انتخاباتی درون استان‌ها به لحاظ عامل جمعیتی عادلانه است و حوزه‌های درون استان‌ها از جمعیت برابر برخوردارند یا خیر.

شیوه دوم، بررسی وضعیت حوزه‌های انتخابیه کل کشور براساس میانگین کشوری است که مشخص می‌کند میزان انحراف هریک از حوزه‌های انتخابیه از میانگین کشوری چقدر است. نتیجه این بررسی با تلفیق با نگاه استانی، به این نتیجه منجر می‌شود که اگر حوزه‌ای درصد بالایی از انحراف مثبت داشته باشد (نسبت به میانگین کشوری جمعیت بسیار بیشتری داشته باشد) اما در مجموع وضعیت استان متبوع بیانگر انحراف منفی باشد (نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردار باشد)، تخصیص نماینده به حوزه مذکور به لحاظ منطقی باید از طریق بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون استان و بازتوزیع

تعداد نمایندگان صورت گیرد؛ اما چنانچه هم حوزه انتخابیه یک استان و هم مجموع میانگین استان درصد بالایی از انحراف مثبت را نشان دهند؛ براساس اصل (۶۴) قانون اساسی یا روش‌های دیگر، ضروری است به حوزه مربوطه نماینده تخصیص یابد. در ادامه به چگونگی توزیع کرسی‌ها میان استان‌ها و درون استان‌های کشور و همچنین به وضعیت کلی حوزه‌های انتخابیه کشور از منظر انحراف از میانگین کشوری پرداخته می‌شود.

۳-۱. چگونگی توزیع کرسی‌ها بین استان‌ها و درون استان‌ها

۳-۱-۱. چگونگی توزیع کرسی‌ها بین استان‌ها

رویه معمول در بسیاری از کشورها (هند، استرالیا، کانادا و...) این است که ابتدا کرسی‌های مجلس میان استان‌ها/ایالت‌ها توزیع می‌شود و به عبارت دیگر مشخص می‌شود که هر استان/ایالت چند کرسی در مجلس دارد. سپس فرآیند ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها و تعیین تعداد نمایندگان آنها انجام می‌شود. با توجه به جمعیت کشور در سال ۱۳۹۵ که ۷۹,۹۲۶,۲۷۰ نفر است به هر «۲۸۰,۴۴۳ نفر» یک نماینده تعلق می‌گیرد^۱. باین حال، تقسیم جمعیت استان‌ها بر میانگین مذکور حاکی از تبعیض و بی‌تعادلی در اختصاص نماینده میان استان‌هاست (جدول ۱ و نمودار ۱).

---

۱. جهت محاسبه میانگین کشوری نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان می‌بایست جمعیت کل کشور براساس سرشماری ۱۳۹۵ به تعداد نمایندگان تقسیم شود اما از آنجاکه ۵ کرسی متعلق به اقلیت‌های دینی از ۲۹۰ کرسی رزرو شده است و نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان در آن تأثیر ندارد، از این‌رو باید ۵ کرسی از ۲۹۰ کسر شود و کل جمعیت کشور بر ۲۸۵ تقسیم گردد تا میانگین کشوری نسبت تعداد نمایندگان به جمعیت کل کشور به دست آید.

جدول ۱. میزان و درصد انحراف استان‌های کشور از میانگین کشوری براساس سرشماری ۱۳۹۵

استان	جمعیت	تعداد حوزه	تعداد کنونی نمایندگان	نسبت تعداد کنونی جمعیت به یک نماینده	میزان انحراف نسبت تعداد جمعیت به یک نماینده ^۱	درصد انحراف نسبت تعداد جمعیت به یک نماینده ^۲	مجموع انحراف از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	تعداد نماینده نسبت به کل جمعیت ^۳	انحراف تعداد نماینده نسبت به جمعیت کل استان
آذربایجان شرقی	۳,۹۰۹,۶۵۲	۱۳	۱۹	۲۰۵,۷۷۱	- ۷۴,۶۷۲	- ۲۶/۶	- ۱,۴۱۸,۷۶۵	۱۳/۹	۶ نفر مازاد
آذربایجان غربی	۳,۲۶۵,۲۱۹	۹	۱۲	۲۷۲,۱۰۱	- ۸,۳۴۱	- ۲/۹	- ۱۰۰,۰۹۷	۱۱/۶	۱ نفر مازاد
اردبیل	۱,۲۷۰,۴۲۰	۵	۷	۱۸۱,۴۸۸	- ۹۸,۹۵۴	- ۳۵/۲	- ۶۹۲,۶۸۱	۴/۵	۳ نفر مازاد
اصفهان	۵,۱۲۰,۸۵۰	۱۵	۱۹	۲۶۹,۵۱۸	- ۱۰,۹۲۴	- ۳/۸	- ۲۰۷,۵۶۷	۱۸/۲	۱ نفر مازاد
البرز	۲,۷۱۲,۴۰۰	۲	۳	۹۰۴,۱۳۳	+ ۶۲۳,۶۹۰	+ ۲۲۲/۳	+ ۱,۸۷۱,۰۷۱	۹/۶	۶ نفر کمبود
ایلام	۵۸۰,۱۵۸	۲	۳	۱۹۳,۳۸۶	- ۸۷۰,۵۷	- ۳۱	- ۲۶۱,۱۷۱	۲	۱ نفر مازاد
بوشهر	۱,۱۶۳,۴۰۰	۴	۴	۲۹۰,۸۵۰	+ ۱۰,۴۰۷	+ ۳/۷	+ ۴۱,۶۲۸	۴/۱	فاقد انحراف
تهران	۱۳,۲۶۷,۶۳۷	۶	۳۵	۳۷۹,۰۷۵	+ ۹۸,۶۳۲	+ ۳۵/۱	+ ۳,۴۵۲,۱۳۲	۴۷/۳	۱۲ نفر کمبود
چهارمحال و بختیاری	۹۴۷,۷۶۳	۴	۴	۲۳۶,۹۴۱	- ۴۳,۵۰۲	- ۱۵/۵	- ۱۷۴,۰۰۹	۳/۳	۱ نفر مازاد
خراسان جنوبی	۷۶۸,۸۹۸	۴	۴	۱۹۲,۲۲۴	- ۸۸,۲۱۸	- ۳۱/۴	- ۳۵۲,۸۷۴	۲/۷	۲ نفر مازاد
خراسان رضوی	۶,۴۸۳,۷۷۲	۱۲	۱۸	۳۶۰,۲۰۹	+ ۷۹,۷۶۶	+ ۲۸/۴	+ ۱,۴۳۵,۷۹۸	۲۳/۱	۵ نفر کمبود
خراسان شمالی	۸۱۳,۸۲۱	۳	۴	۲۰۳,۴۵۵	- ۷۶,۹۸۸	- ۲۷/۴	- ۳۰۷,۹۵۱	۲/۹	۲ نفر مازاد
خوزستان	۴,۷۱۰,۵۰۹	۱۴	۱۸	۲۶۱,۶۹۵	- ۱۸,۷۴۸	- ۶/۶	- ۳۳۷,۴۶۵	۱۶/۷	۲ نفر مازاد
زنجان	۱,۰۵۷,۴۶۱	۴	۵	۲۱۱,۴۹۲	- ۶۸,۹۵۱	- ۲۴/۵	- ۳۴۴,۷۵۴	۳/۷	۲ نفر مازاد
سمنان	۷۰۲,۳۶۰	۴	۴	۱۷۵,۵۹۰	- ۱۰۴,۸۵۳	- ۳۷/۳	- ۴۱۹,۴۱۲	۲/۵	۲ نفر مازاد
سیستان و بلوچستان	۲,۷۷۵,۰۱۴	۶	۸	۳۴۶,۸۷۷	+ ۶۶,۴۳۴	+ ۲۳/۶	+ ۵۳۱,۴۷۰	۹/۸	۱ نفر کمبود
فارس	۴,۸۵۱,۲۷۴	۱۵	۱۸	۲۶۹,۵۱۵	- ۱۰,۹۲۸	- ۳/۸	- ۱۹۶,۷۰۰	۱۷/۲	۱ نفر مازاد
قزوین	۱,۲۷۳,۷۶۱	۳	۴	۳۱۸,۴۴۰	+ ۳۷,۹۹۷	+ ۱۳/۵	+ ۱۵۱,۹۸۹	۴/۵	فاقد انحراف
قم	۱,۲۹۲,۲۸۳	۱	۳	۴۳۰,۷۶۱	+ ۱۵۰,۳۱۸	+ ۵۳/۶	+ ۴۵۰,۹۵۴	۴/۶	۱ نفر کمبود
کردستان	۱,۶۰۳,۰۱۱	۵	۶	۲۶۷,۱۶۸	- ۱۳,۲۷۴	- ۴/۷	- ۷۹,۶۴۷	۵/۷	۱ نفر مازاد
کرمان	۳,۱۶۴,۷۱۸	۹	۱۰	۳۱۶,۴۷۲	+ ۳۶,۰۲۹	+ ۱۲/۸	+ ۳۶۰,۲۸۸	۱۱/۲	۱ نفر کمبود
کرمانشاه	۱,۹۵۲,۴۳۴	۶	۸	۲۴۴,۰۵۴	- ۳۶,۳۸۹	- ۱۲/۹	- ۲۹۱,۱۱۰	۶/۹	۲ نفر مازاد
کهگیلویه و بویراحمد	۷۱۳,۰۵۲	۳	۳	۲۳۷,۶۸۴	- ۴۲,۷۵۹	- ۱۵/۲	- ۱۲۸,۲۷۷	۲/۵	۱ نفر مازاد

۱. جهت محاسبه میزان انحراف نسبت تعداد جمعیت به یک نماینده، باید نسبت جمعیت به یک نماینده برای هر استان از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر کسر شود.
۲. جهت به دست آوردن درصد انحراف، باید محاسبه شود که عدد میزان انحراف، چند درصد ۲۸۰,۴۴۳ است.
۳. تعداد نماینده‌ای که هر استان نسبت به جمعیت خود باید داشته باشد (جمعیت استان تقسیم بر میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳).

استان	جمعیت	تعداد حوزه	تعداد کنونی نمایندگان	نسبت تعداد کنونی جمعیت به یک نماینده	میزان انحراف نسبت تعداد جمعیت به یک نماینده ^۱	درصد انحراف نسبت تعداد جمعیت به یک نماینده ^۲	مجموع انحراف از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	تعداد نماینده نسبت به کل جمعیت ^۳	انحراف تعداد نماینده نسبت به جمعیت کل استان
گلستان	۱,۸۶۸,۸۱۹	۶	۷	۲۶۶,۹۷۴	- ۱۳,۴۶۹	- ۴/۸	- ۹۴,۲۸۲	۶/۶	۱ نفر مازاد
گیلان	۲,۵۳۰,۶۹۶	۱۱	۱۳	۱۹۴,۶۶۹	- ۸۵,۷۷۴	- ۳۰/۵	- ۱,۱۱۵,۰۶۳	۹	۴ نفر مازاد
لرستان	۱,۷۶۰,۶۴۹	۷	۹	۱۹۵,۶۲۸	- ۸۴,۸۱۵	- ۳۰/۲	- ۷۶۳,۳۳۸	۶/۳	۳ نفر مازاد
مازندران	۳,۲۸۳,۵۸۲	۹	۱۲	۲۷۳,۶۳۲	- ۶,۸۱۱	- ۲/۴	- ۸۱,۷۳۴	۱۱/۷	۱ نفر مازاد
مرکزی	۱,۴۲۹,۴۷۵	۶	۷	۲۰۴,۲۱۱	- ۷۶,۲۳۲	- ۲۷/۱	- ۵۳۳,۶۲۶	۵	۲ نفر مازاد
هرمزگان	۱,۷۷۶,۴۱۵	۳	۵	۳۵۵,۲۸۳	+ ۷۴,۸۴۰	+ ۲۶/۶	+ ۳۷۴,۲۰۰	۶/۳	۱ نفر کمبود
همدان	۱,۷۳۸,۲۳۴	۷	۹	۱۹۳,۱۳۷	- ۸۷,۳۰۶	- ۳۱/۱	- ۷۸۵,۷۵۳	۶/۱	۳ نفر مازاد
یزد	۱,۱۳۸,۵۳۳	۴	۴	۲۸۴,۶۳۳	+ ۴,۱۹۰	+ ۱/۴	+ ۱۶,۷۶۱	۴	فاقد انحراف

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

در کل استان‌های کشور را از نظر درصد و میزان انحراف می‌توان به سه دسته اصلی تقسیم کرد:

الف) استان‌های با درصد انحراف منفی زیاد و وضعیت غیرقابل تحمل

این استان‌ها نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردارند و نیازمند بازترسیم و ادغام حوزه‌های درون استان‌ها و بازتوزیع جمعیت درون حوزه‌ها و تعداد نمایندگان طبق میانگین کشوری هستند.

کمترین نسبت جمعیت به تعداد نماینده به ترتیب متعلق به استان سمنان (هر ۱۷۵,۵۹۰ نفر یک نماینده)، اردبیل (هر ۱۸۱,۴۸۸ نفر یک نماینده)، خراسان جنوبی (هر ۱۹۲,۲۲۴ نفر یک نماینده)، همدان (هر ۱۹۳,۱۳۷ نفر یک نماینده)، ایلام (هر ۱۹۳,۳۸۶ نفر یک نماینده)، گیلان (هر ۱۹۴,۶۶۹ نفر یک نماینده)، لرستان (هر ۱۹۵,۶۲۸ نفر یک نماینده)، خراسان شمالی (هر ۲۰۳,۴۵۵ نفر یک نماینده)، مرکزی (هر ۲۰۴,۲۱۱ نفر یک نماینده) و آذربایجان شرقی (هر ۲۰۵,۷۷۱ نفر یک نماینده)، است. استان‌های مذکور نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردارند.

بالاترین درصد انحراف منفی از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر، متعلق به استان سمنان با ۳۷/۳- درصد است. سپس استان‌های اردبیل (۳۵/۲- درصد)، خراسان جنوبی (۳۱/۴- درصد)، همدان (۳۱/۱- درصد)، گیلان (۳۰/۵- درصد)، لرستان (۳۰/۲- درصد)، ایلام (۳۱- درصد)، خراسان شمالی (۲۷/۴- درصد) و آذربایجان شرقی (۲۶/۶- درصد) قرار دارند.

اغلب استان‌های کشور نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردارند. در این زمینه استان آذربایجان شرقی (۶ نماینده)، گیلان (۴ نماینده)، استان‌های اردبیل، لرستان و همدان هر کدام (۳ نماینده) مازاد نسبت به جمعیت خود دارند. استان‌های خراسان جنوبی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، کرمانشاه و مرکزی هر کدام نسبت به جمعیت خود (۲ نماینده) مازاد، و در نهایت استان‌های آذربایجان غربی، اصفهان،

ایلام، چهارمحال و بختیاری، فارس، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان و مازندران هر کدام (۱ نماینده) مزاد نسبت به جمعیت خود دارند. این وضعیت به لحاظ عدالت انتخاباتی مغایر بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات است و نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه و بازتوزیع تعداد نمایندگان میان استان‌هاست. از سوی دیگر در برخی از استان‌های مذکور، حوزه‌های انتخابیه‌ای وجود دارند که از کمبود نماینده رنج می‌برند. از این رو منطقی آن است که در چنین مواردی مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون استان اصلاح شده و نمایندگان درون استان بازتوزیع شوند.

ب) استان‌های فاقد انحراف زیاد و وضعیت قابل تحمل

این استان‌ها درصد انحراف مثبت یا منفی بسیاری نسبت به میانگین کشوری ندارند و در نتیجه در حال حاضر نیازمند افزایش یا کاهش نماینده نیستند.

از میان استان‌های کشور، تنها استان‌های قزوین، یزد و بوشهر در حال حاضر نسبت به جمعیت خود و میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر، فاقد انحراف زیاد هستند و کمبود یا مزاد نماینده ندارند. درصد انحراف استان یزد نسبت به میانگین کنونی ۱/۴+، استان بوشهر ۳/۷+ و قزوین ۱۳/۵+ است. باین حال عدم انحراف قابل توجه تعداد نمایندگان نسبت به کل جمعیت استان‌های مذکور، به این معنا نیست که حوزه‌های انتخابیه درون این سه استان نیازمند اصلاح مرزها یا کاهش/افزایش نماینده نیست.

ج) استان‌های با درصد انحراف مثبت زیاد و وضعیت غیر قابل تحمل

این استان‌ها به افزایش نماینده نیاز دارند. همچنین ممکن است حوزه‌های درون این استان‌ها نیز به دلیل عدم تناسب جمعیت با تعداد نمایندگان در مقایسه با میانگین کشوری، نیازمند بازترسیم باشد.

بیشترین نسبت جمعیت به تعداد نماینده مربوط به استان البرز است. در این استان هر ۹۰۴,۱۳۳ نفر، از یک نماینده برخوردار است. پس از این استان، استان‌های قم (هر ۴۳۰,۷۶۱ نفر یک نماینده)؛ تهران (هر ۳۷۹,۰۷۵ نفر یک نماینده)؛ خراسان رضوی (هر ۳۶۰,۲۰۹ نفر یک نماینده)؛ هرمزگان (هر ۳۵۵,۲۸۳ نفر یک نماینده)؛ سیستان و بلوچستان (هر ۳۴۶,۸۷۷ نفر یک نماینده)؛ قزوین (هر ۳۱۸,۴۴۰ نفر یک نماینده) و کرمان (هر ۳۱۶,۴۷۲ نفر یک نماینده) قرار دارند.

در میان استان‌های کشور بالاترین درصد انحراف مثبت از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر متعلق به استان البرز با ۲۲۲/۳+ درصد است. پس از استان البرز، استان‌های قم (با ۵۳/۶+ درصد)، استان تهران با ۳۵/۱+ درصد)، استان خراسان رضوی (با ۲۸/۴+ درصد)، استان هرمزگان (با ۲۶/۶+ درصد) و استان سیستان و بلوچستان (با ۲۳/۶+ درصد) قرار دارند.

استان‌های تهران، البرز، خراسان رضوی، قم، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و کرمان با توجه به جمعیت خود، کمبود نماینده دارند. استان تهران ۱۲ نماینده، استان البرز ۶ نماینده، استان خراسان رضوی ۵ نماینده و استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، قم و هرمزگان هر کدام ۱ نماینده نسبت به جمعیت خود کمبود

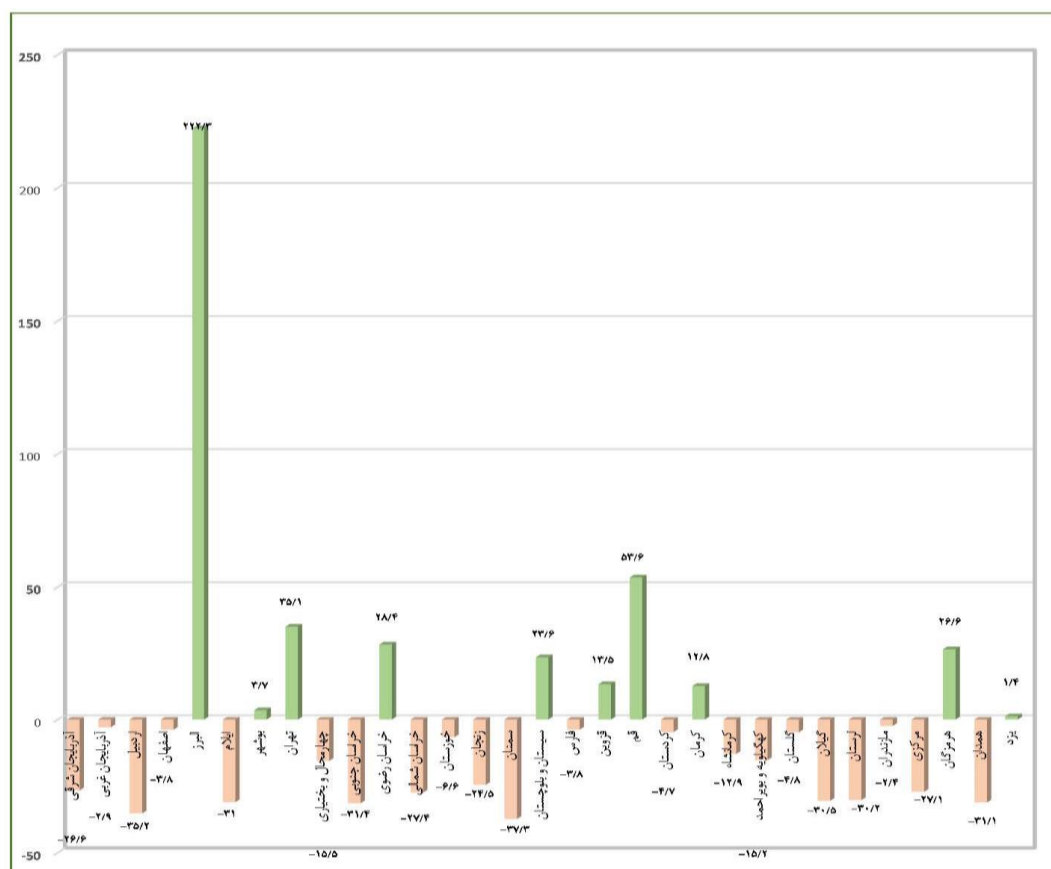
دارند. در این زمینه استان قزوین، با توجه به انحراف ۱۵۱,۹۸۹+ نفر که هنوز به حدنصاب ۲۸۰,۴۴۳ نفر نرسیده است، در حال حاضر کمبود نماینده ندارد، اما این به این معنا نیست که حوزه‌های درون این استان نیازمند کاهش یا افزایش نماینده از طریق اصلاح مرزها و بازتوزیع تعداد نمایندگان نیستند.

بنابراین درصد انحراف تعداد نمایندگان استان‌های کشور از میانگین هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده، میان طیفی از ۳۷/۳- تا ۲۲۲/۳+ درصد قرار دارد که حاکی از بی‌عدالتی عمیق بین استان‌ها در زمینه برخورداری از نماینده به نسبت جمعیت آنهاست و مغایر بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات است.

این نحوه توزیع کرسی‌ها میان استان‌ها (نمودار ۱)، از یک سو باعث می‌شود ارزش آرای رأی‌دهندگان در استان‌های مختلف نابرابر شود و از سوی دیگر استان‌های مختلف به نسبت جمعیت خود، سهم برابری از کرسی‌های مجلس نداشته باشند که نتایج مهم سیاسی، اقتصادی و توسعه‌ای به دنبال دارد. اما مسئله دیگری که این نابرابری را تشدید می‌کند، این است که در داخل استان‌ها نیز جمعیت حوزه‌های انتخابیه نابرابر است و از میانگین جمعیت (هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده) فاصله دارد. بنابراین بررسی حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها ضروری است.

نمودار ۱. درصد انحراف استان‌های کشور از میانگین «هر ۲۸۰۴۴۳ نفر، یک نماینده» براساس سرشماری ۱۳۹۵

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

۳-۱-۲. چگونگی توزیع کرسی‌ها درون استان‌ها

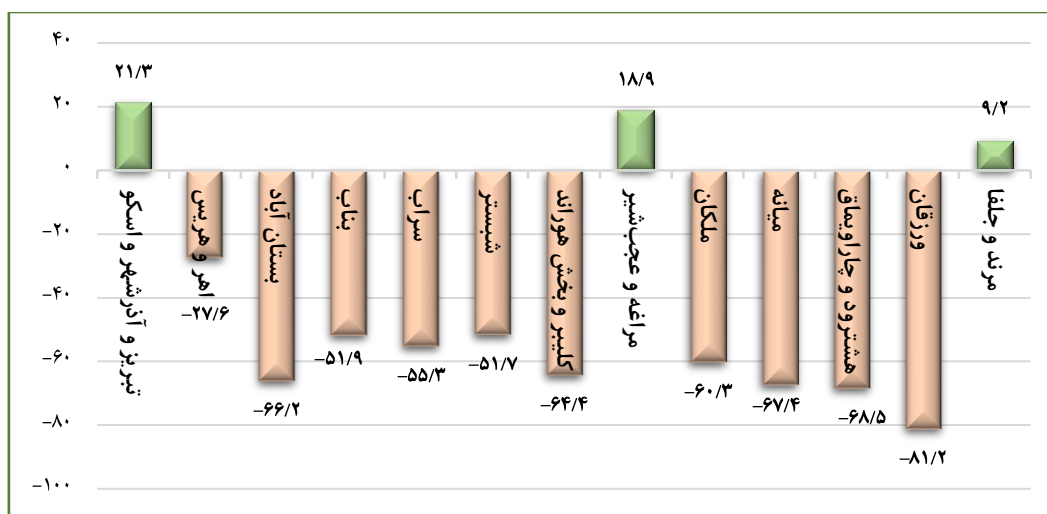
در این بخش نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها به تعداد نمایندگان آنها در قالب نمودار تحلیل می‌شود. در جدول پیوست گزارش، میزان و درصد انحراف نسبت جمعیت به «یک نماینده» در حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها نسبت به میانگین کشوری ۲۸۰،۴۴۳ نفر محاسبه شده است. بنابراین در حوزه‌هایی که بیشتر از یک کرسی دارند، مجموع انحراف نیز باید محاسبه شود (جدول ۳).

استان آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی، ۱۳ حوزه انتخابیه دارد که ۳ حوزه انتخابیه از انحراف مثبت و ۱۰ حوزه انتخابیه از انحراف منفی نسبت به میانگین کشوری برخوردارند (نمودار ۲). درواقع اکثر حوزه‌های انتخابیه این استان نسبت به میانگین کشوری از جمعیت کمتری برخوردارند که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۸۱/۲- درصد تا ۲۱/۳+ نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۲. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان آذربایجان شرقی

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

در میان حوزه‌های انتخابیه‌ای که از درصد انحراف منفی برخوردارند به استثنای حوزه انتخابیه اهر و هریس با درصد انحراف ۲۷/۶- درصد، بقیه حوزه‌ها، همه از انحراف بالای ۵۰- درصد برخوردارند که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه است.

حوزه انتخابیه ورزقان با ۵۲,۶۵۰ نفر جمعیت و یک نماینده، انحراف ۸۱/۲- درصدی از میانگین کشوری دارد که بالاترین درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده در این استان است. پس از ورزقان، حوزه انتخابیه هشترود و چارایماق با ۸۸,۲۷۰ نفر جمعیت و یک نماینده انحراف، ۶۸/۵- درصدی، از میانگین کشوری نشان می‌دهد. سپس حوزه انتخابیه میانه است که نسبت جمعیت به یک نماینده در این حوزه انحراف ۶۷/۴- درصدی از میانگین کشوری دارد. اما با توجه به اینکه حوزه انتخابیه میانه از ۲ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف محاسبه شود. جمعیت این حوزه ۱۸۲,۸۴۸ نفر است و با توجه به داشتن ۲ نماینده، درواقع به هر ۹۱,۴۲۴ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده میزان انحراف از میانگین کشوری ۱۸۹,۰۱۹- نفر است که با احتساب ۲ نماینده، مجموع انحراف این حوزه ۳۷۸,۰۳۸- نفر می‌شود و بدین معناست که حوزه انتخابیه میانه، نسبت به میانگین کشوری «هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده»، یک نماینده مازاد دارد. در میان ۳ حوزه انتخابیه‌ای که در این استان از جمعیت بیشتری نسبت به میانگین کشوری برخوردارند، حوزه تبریز با ۲۱/۳+ درصد، بالاترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده را دارد. اما با توجه به اینکه حوزه تبریز از ۶ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف باید محاسبه شود. در این حوزه به‌ازای هر ۳۴۰,۲۶۹ نفر یک نماینده وجود دارد بدین معنا که میزان انحراف به‌ازای هر نماینده ۵۹,۸۲۶+ نفر است. با احتساب ۶ نماینده، مجموع انحراف این حوزه ۳۵۸,۹۵۹+ نفر است. بنابراین با توجه به میانگین کشوری، حوزه انتخابیه تبریز،

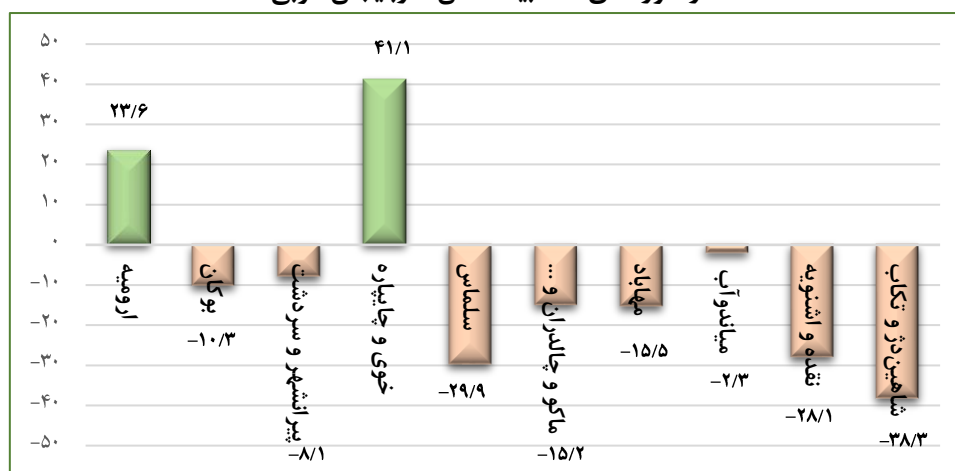
یک نماینده کمبود دارد. اما از آنجاکه استان آذربایجان شرقی در مجموع از مازاد ۶ نماینده برخوردار است، منطقی آن است که از نمایندگان مازاد این استان (یک نماینده مازاد حوزه میانه، یا اصلاح مرزهای سایر حوزه‌های انتخابیه و ادغام آنها و بازتوزیع تعداد نمایندگان با توجه به میانگین کشوری) یک نماینده به حوزه تبریز تخصیص یابد. همچنین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان آذربایجان غربی

استان آذربایجان غربی، ۱۰ حوزه انتخابیه دارد که نسبت به میانگین کشوری، ۳ حوزه از انحراف مثبت و ۷ حوزه از انحراف منفی برخوردار است (نمودار ۳) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. بنابراین اغلب حوزه‌های انتخابیه این استان نسبت به میانگین کشوری از جمعیت کمتری برخوردارند. حوزه‌های انتخابیه استان آذربایجان غربی در طیفی از انحراف $۳۸/۳-$ تا $۴۱/۱+$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۳. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان آذربایجان غربی

بیشترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه شاهین‌دژ و تکاب است که با ۱۷۳,۰۱۲ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۰۷,۴۳۱ نفر، کمتر جمعیت دارد. بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه خوی و چایپاره است. این حوزه با ۳۹۵,۹۵۶ نفر جمعیت و یک نماینده، ۱۱۵,۵۱۳ نفر از میانگین کشوری بیشتر جمعیت دارد که نشان‌دهنده انحراف $۴۱/۱+$ درصد است. پس از حوزه مذکور، حوزه انتخابیه ارومیه قرار دارد. در این حوزه نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری $۲۳/۶+$ درصد انحراف دارد اما با توجه به اینکه حوزه ارومیه از ۳ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف باید در نظر گرفته شود. در این حوزه با

۱,۰۴۰,۵۶۵ نفر جمعیت، درواقع به هر ۳۴۶,۸۵۵ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده میزان انحراف از میانگین کشوری ۶۶,۴۱۲+ نفر است که با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۹۹,۴۱۲+ نفر می‌شود.

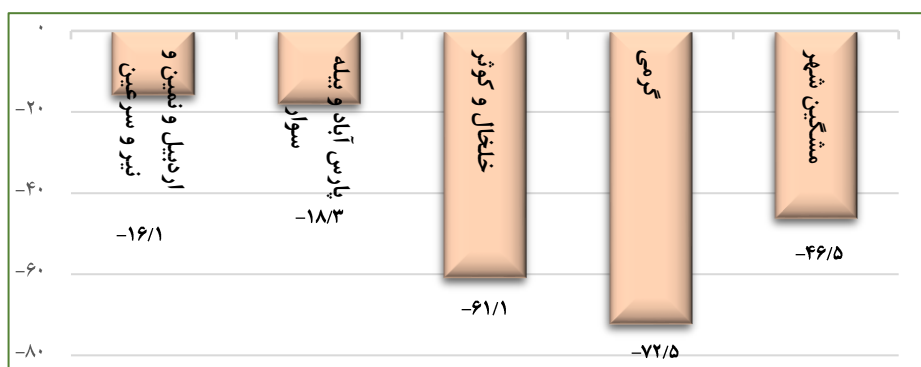
استان آذربایجان غربی درمجموع یک نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان اردبیل

استان اردبیل از ۵ حوزه انتخابیه برخوردار است که مجموع حوزه‌ها نسبت به میانگین کشوری، جمعیت کمتری دارند (نمودار ۴) که حاکی از وضعیت بسیار نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده به این استان است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۱۶/۱- تا ۷۲/۵- درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۴. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان اردبیل

بیشترین درصد انحراف منفی نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری، متعلق به حوزه انتخابیه گرمی (۷۲/۵- درصد) است. حوزه انتخابیه گرمی با ۷۶,۹۰۱ نفر جمعیت و یک نماینده، از میانگین کشوری ۲۰۳,۵۴۲ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از حوزه انتخابیه گرمی، حوزه انتخابیه خلخال و کوثر (۶۱/۱- درصد) قرار دارد که با ۱۰۸,۸۵۸ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۷۱,۵۸۵ نفر کمبود جمعیت دارد.

کمترین درصد انحراف منفی نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه اردبیل، نمین، نیر و سرعین (۱۶/۱- درصد) است. اما با توجه به اینکه این حوزه انتخابیه از ۳ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف باید در نظر گرفته شود. در این حوزه با ۷۰۵,۷۱۵ نفر جمعیت، درواقع به هر ۲۳۵,۲۳۸ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۴۲,۲۰۵ نفر کمبود جمعیت وجود دارد. با احتساب سه

نماینده مجموع انحراف جمعیت این حوزه از میانگین کشوری ۱۳۵,۶۱۴- نفر است.

استان اردبیل در مجموع نسبت به جمعیت خود، ۳ نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان اصفهان

استان اصفهان ۱۵ حوزه انتخابیه دارد که نسبت به میانگین کشوری، ۵ حوزه انتخابیه از انحراف مثبت و ۱۰ حوزه انتخابیه انحراف منفی دارند (نمودار ۵). بنابراین اکثر حوزه‌های انتخابیه این استان نسبت به میانگین کشوری جمعیت کمتری دارند. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۸۴/۹- درصد تا ۶۲/۱+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. استان اصفهان در مجموع، نسبت به جمعیت خود از یک نماینده مازاد برخوردار است. اما نگاهی به وضعیت حوزه‌های درون این استان حاکی از وضعیت نامتناسب ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است.

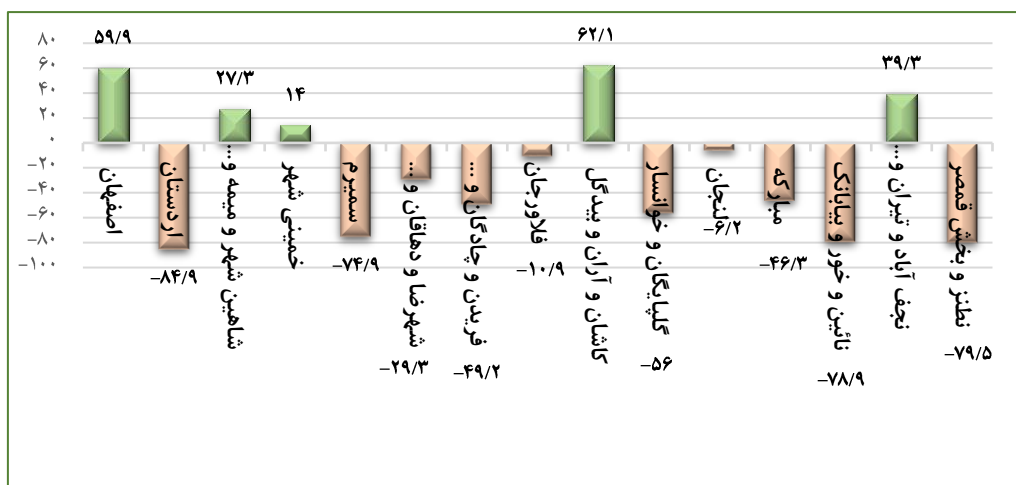
گذشته از حوزه انتخابیه اردستان که با ۴۲,۱۰۵ نفر، کم جمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور است، و نسبت به میانگین کشوری ۲۳۸,۳۳۸ نفر کمتر جمعیت دارد؛ در این استان حوزه‌های انتخابیه نطنز و بخش قمصر با ۵۷,۲۲۴ نفر جمعیت، نائین، خور و بیابانک با ۵۹,۰۲۲ نفر جمعیت، سمیرم با ۷۰,۳۱۰ نفر جمعیت قرار دارند که هر کدام یک نماینده دارند و به ترتیب انحراف ۷۹/۵-، ۷۸/۹- و ۷۴/۹- درصدی از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر دارند. به سخن دیگر حوزه‌های مذکور به ترتیب ۲۲۳,۲۱۹ نفر، ۲۲۱,۴۲۱ نفر و ۲۱۰,۱۳۳ نفر از میانگین کشوری، کمتر جمعیت دارند.

بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه کاشان، آران و بیدگل (۶۲/۱+ درصد) است. این حوزه با ۴۵۴,۷۵۲ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۷۴,۳۰۹ نفر جمعیت مازاد دارد. پس از آن حوزه انتخابیه اصفهان است که با ۲,۲۴۳,۲۴۹ نفر جمعیت و ۵ نماینده، انحراف ۵۹/۹+ درصدی از میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده، دارد. اما از آنجا که این حوزه ۵ نماینده دارد، باید مجموع انحراف در نظر گرفته شود. در حوزه انتخابیه اصفهان، در واقع هر ۴۴۸,۶۵۰ نفر یک نماینده دارد و به ازای هر نماینده انحراف ۱۶۸,۲۰۷+ نفری از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر وجود دارد که با احتساب ۵ نماینده، این حوزه در مجموع انحراف ۸۴۱,۰۳۴+ نفری دارد که به معنای کمبود حدود ۳ نماینده است.

نمودار ۵. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان اصفهان

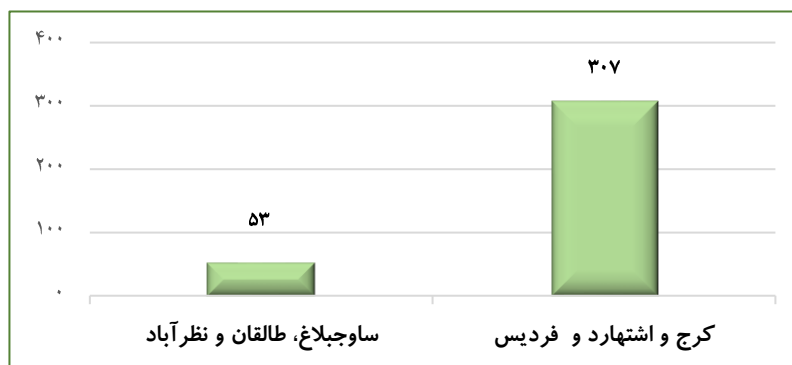
با توجه به اینکه استان اصفهان در کل از مازاد یک نماینده برخوردار است، منطقی آن است که کمبود نماینده حوزه انتخابیه اصفهان از طریق تجدیدنظر در مرزهای حوزه‌های انتخابیه کل استان، ادغام حوزه‌ها و بازترسیم مرزهای آنها و توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری جبران شود.

استان البرز

استان البرز ۲ حوزه انتخابیه دارد. هر ۲ حوزه این استان انحراف مثبت از میانگین کشوری دارند (نمودار ۶) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. در مجموع این استان نسبت به جمعیت خود کمبود ۶ نماینده دارد.

حوزه انتخابیه ساوجبلاغ، طالقان و نظرآباد نسبت به میانگین کشوری انحراف ۵۳+ درصد دارد. این حوزه با ۴۲۹,۲۲۵ نفر جمعیت و یک نماینده ۱۴۸,۷۸۲+ نفر از میانگین کشوری بیشتر جمعیت دارد. در حوزه انتخابیه کرج، اشتهارد و فردیس، نسبت جمعیت به یک نماینده انحراف ۳۰۷+ درصدی از میانگین کشوری نشان می‌دهد. از آنجاکه این حوزه ۲ نماینده دارد، مجموع انحراف باید محاسبه شود. در حوزه انتخابیه کرج، اشتهارد و فردیس با ۲,۲۸۳,۱۷۵ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۱,۱۴۱,۵۸۷ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده انحراف مثبت ۸۶۱,۱۴۴ نفری از میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده، مجموع میزان انحراف این حوزه انتخابیه ۱,۷۲۲,۲۸۹+ نفر است و ۶ نماینده کمبود دارد.

نمودار ۶. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان البرز

در کل حوزه‌های انتخابیه استان البرز نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، ایجاد حوزه‌های جدید، توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها و افزایش تعداد نمایندگان است.

استان ایلام

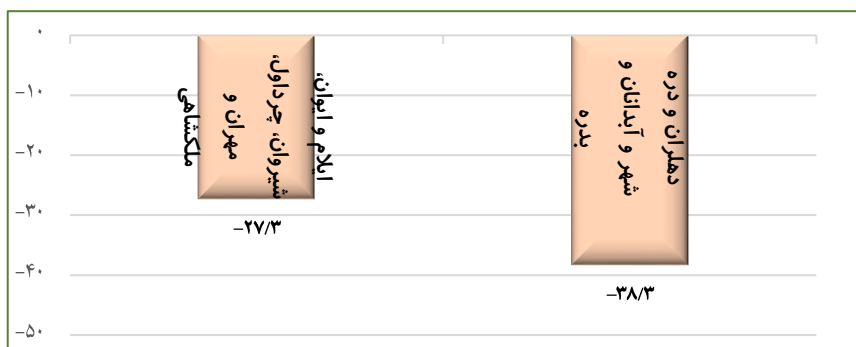
استان ایلام از ۲ حوزه انتخابیه برخوردار است. هر دو حوزه نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی و درواقع از جمعیت کمتری برخوردارند (نمودار ۷) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است.

حوزه انتخابیه دهلران، دره‌شهر، آبدانان و بدره با ۱۷۲,۱۵۸ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۰۷,۶۴۰ نفر کمتر جمعیت دارد که حاکی از انحراف ۳۸/۳- درصدی از میانگین کشوری است. نسبت جمعیت به یک نماینده در حوزه انتخابیه ایلام و ایوان، شیروان، چرداول، مهران و ملکشاهی انحراف ۲۷/۳- درصدی از میانگین کشوری نشان می‌دهد. از آنجاکه این حوزه انتخابیه ۲ نماینده دارد، باید مجموع انحراف محاسبه شود. در این حوزه انتخابیه با ۴۰۷,۳۵۵ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۲۰۳,۶۷۷ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده انحراف ۷۶,۷۶۵- نفری از میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب دو نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۵۳,۵۳۱- نفر است.

استان ایلام درمجموع نسبت به جمعیت خود، ۱ نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

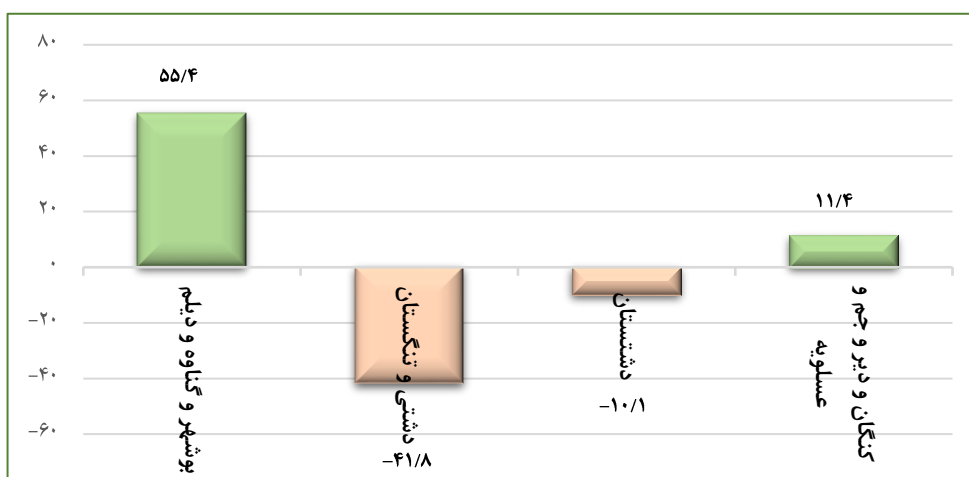
نمودار ۷. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان ایلام

استان بوشهر

استان بوشهر ۴ حوزه انتخابیه دارد که نسبت به میانگین کشوری ۲ حوزه از انحراف مثبت و ۲ حوزه از انحراف منفی برخوردارند (نمودار ۸)؛ که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۴۱/۸$ درصد تا $+۵۵/۴$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. استان بوشهر در مجموع نسبت به جمعیت خود انحراف قابل توجهی از میانگین کشوری ندارد و نیازمند افزایش یا کاهش نماینده نیست.

نمودار ۸. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان بوشهر

بیشترین انحراف مثبت متعلق به حوزه انتخابیه بوشهر، گناوه و دیلم است. این حوزه با ۴۳۵,۹۰۶ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۵۵,۴۶۳ نفر جمعیت مازاد دارد. بیشترین انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه دشتی و تنگستان است. این حوزه با ۱۶۳,۰۲۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۱۷,۴۱۸ نفر کمتر جمعیت دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌های انتخابیه طبق میانگین کشوری هستند.

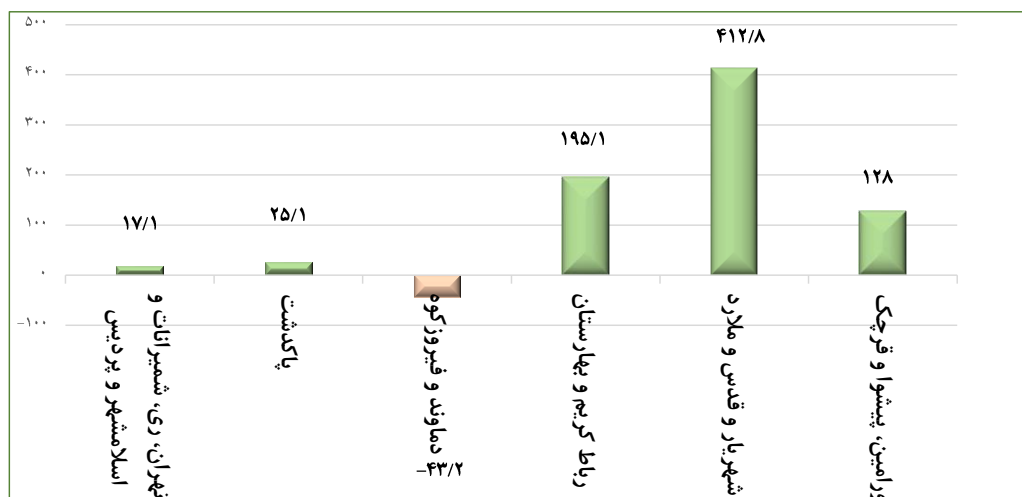
استان تهران

استان تهران ۶ حوزه انتخابیه دارد که به‌استثنای حوزه انتخابیه دماوند و فیروزکوه که جمعیت کمتری نسبت به میانگین کشوری دارد، سایر حوزه‌های انتخابیه این استان از انحراف مثبت نسبت به میانگین کشوری برخوردارند که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و تعداد نمایندگان است (نمودار ۹). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۴۳/۲$ تا $+۴۱۲/۸$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. استان تهران در مجموع نسبت به جمعیت خود کمبود ۱۲ نماینده دارد.

حوزه انتخابیه دماوند و فیروزکوه، به‌عنوان تنها حوزه انتخابیه این استان که نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی ($-۴۳/۲$ درصد) دارد، با ۱۵۹,۰۳۸ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۲۱,۴۰۵ نفر کمتر جمعیت دارد.

نمودار ۹. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان تهران

بیشترین انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری، متعلق به حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد است. این حوزه نسبت به میانگین کشوری ۴۱۲/۸ درصد انحراف مثبت دارد که درواقع بیشترین درصد انحراف یک حوزه انتخابیه در کشور است. حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد،

متشکل از ۳ شهرستان، با ۱,۴۳۸,۱۳۸ نفر جمعیت از یک نماینده برخوردار است و درواقع نسبت به میانگین کشوری، ۱,۱۵۷,۶۹۵ نفر، بیشتر جمعیت دارد و این حوزه ۴ نماینده کم دارد. پس از آن حوزه انتخابیه رباط کریم و بهارستان قرار دارد. درصد انحراف این حوزه انتخابیه ۱۹۵/۱+ درصد است. این حوزه با ۸۲۷,۸۴۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۵۴۷,۴۰۲ نفر بیشتر جمعیت دارد که به معنای کمبود حدود ۲ نماینده است.

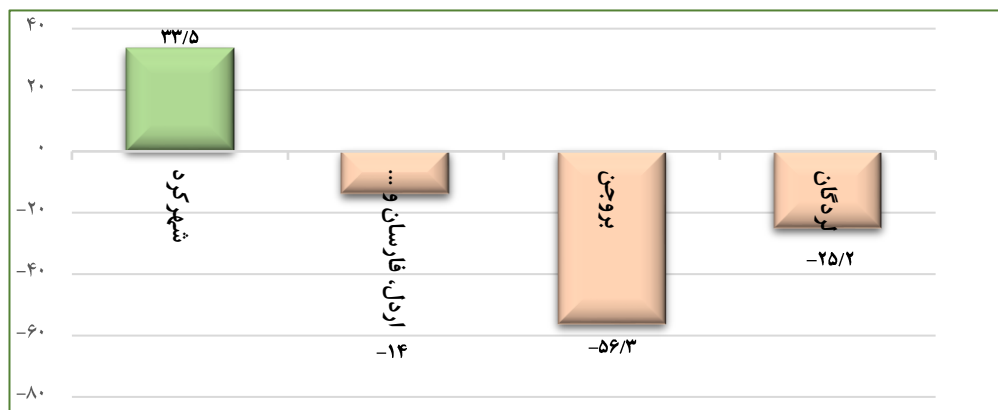
پس از حوزه رباط کریم و بهارستان، حوزه انتخابیه ورامین، پیشوا و قرچک بیشترین انحراف مثبت (۱۲۸+ درصد) از میانگین کشوری را نشان می‌دهد. این حوزه با ۶۳۹,۴۸۱ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۳۵۹,۰۳۸ نفر بیشتر جمعیت دارد که به معنای کمبود یک نماینده است. هرچند حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر و پردیس، با انحراف ۱۷/۱+ در زمینه نسبت جمعیت به یک نماینده، کمترین درصد انحراف را در این استان دارد، اما با توجه به اینکه این حوزه از ۳۰ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف بسیار بیشتر است. توضیح اینکه، حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس، ۹,۸۵۲,۱۶۹ نفر جمعیت دارد که با تقسیم بر ۳۰ نفر نماینده، درواقع به هر ۳۲۸,۴۰۶ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و میزان انحراف به‌ازای هر نماینده ۴۷,۹۶۳+ نفر است که با احتساب ۳۰ نماینده، مجموع انحراف این حوزه انتخابیه ۱,۴۳۸,۸۷۹ نفر می‌شود که به معنای ۵ نفر کمبود نماینده است. بنابراین حوزه‌های انتخابیه استان تهران نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، ایجاد حوزه‌های جدید و افزایش تعداد نمایندگان است.

استان چهارمحال و بختیاری

استان چهارمحال و بختیاری ۴ حوزه انتخابیه دارد. به‌استثنای حوزه انتخابیه شهرکرد، سه حوزه دیگر از درصد انحراف منفی برخوردارند (نمودار ۱۰) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۵۶/۳- تا ۳۳/۵+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه بروجن با ۵۶/۳- درصد است. این حوزه با ۱۲۲,۴۸۳ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۵۷,۹۶۰ نفر جمعیت کمتری دارد. تنها حوزه انتخابیه با انحراف مثبت از میانگین کشوری حوزه انتخابیه شهرکرد (۳۳/۵+ درصد) است. این حوزه با ۳۷۴,۵۷۲ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۹۴,۱۲۹ نفر جمعیت مازاد دارد.

نمودار ۱۰. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان چهارمحال و بختیاری

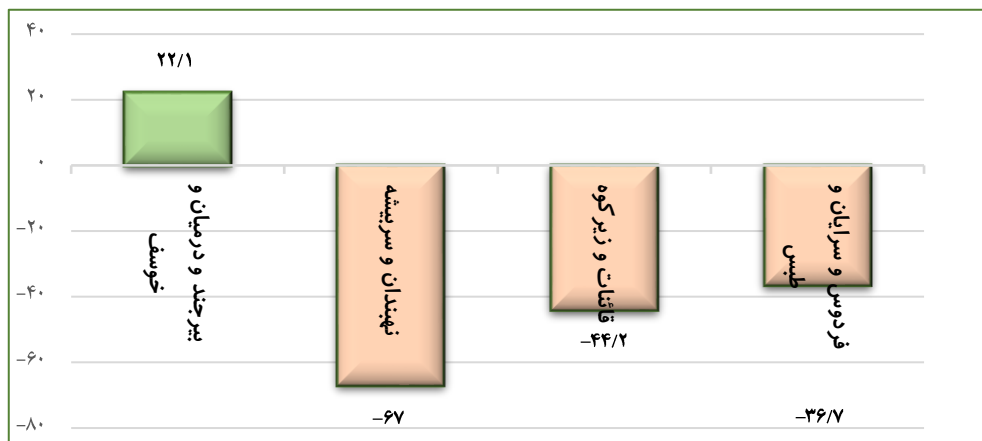

استان چهارمحال و بختیاری در مجموع نسبت به جمعیت خود یک نماینده مازاد دارد. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها و توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان خراسان جنوبی

استان خراسان جنوبی از ۴ حوزه انتخابیه برخوردار است. به استثنای حوزه انتخابیه بیرجند، درمیان و خوسف، سایر حوزه‌های انتخابیه این استان، نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی دارند (نمودار ۱۱) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۶۷- درصد تا ۲۲/۱ + درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۱۱. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان خراسان جنوبی

بیشترین انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه نهبندان و سریشه است که با ۹۲,۴۰۸ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۸۸,۰۳۵ نفر کمتر جمعیت دارد. حوزه انتخابیه بیرجند، درمیان و خوسف به عنوان تنها حوزه انتخابیه این استان که انحراف مثبت نسبت به میانگین کشوری دارد، با ۳۴۲,۶۳۸ نفر جمعیت و یک نماینده، ۶۲,۱۹۵ نفر از میانگین کشوری، بیشتر جمعیت دارد.

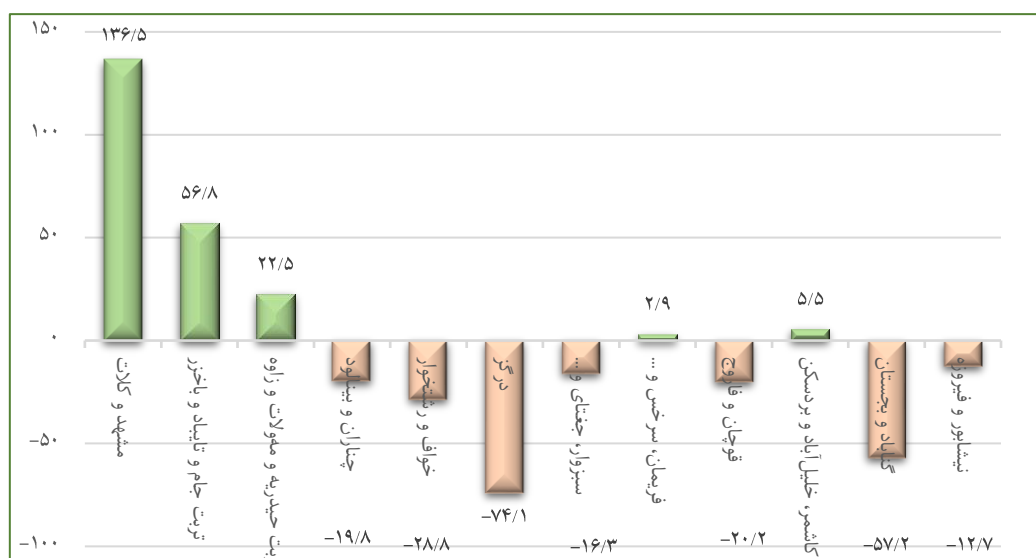
درمجموع استان خراسان جنوبی از مازاد ۲ نماینده برخوردار است و حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان خراسان رضوی

استان خراسان رضوی از ۱۲ حوزه انتخابیه برخوردار است. نسبت به میانگین کشوری، ۵ حوزه انحراف مثبت و ۷ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۱۲) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۷۴/۱- درصد تا ۱۳۶/۵+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه درگز (۷۴/۱- درصد) است که با ۷۲,۳۵۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۰۸,۰۸۸ نفر کمتر جمعیت دارد.

نمودار ۱۲. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر در حوزه‌های انتخابیه استان خراسان رضوی

بیشترین انحراف مثبت از میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده، متعلق به حوزه انتخابیه مشهد و کلات (۱۳۶/۵+ درصد) است. اما از آنجاکه این حوزه از ۵ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف محاسبه شود. در حوزه انتخابیه مشهد و کلات با جمعیت ۳,۳۱۶,۶۷۷ نفر جمعیت، درواقع به هر ۶۶۳,۳۳۵ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده، میزان انحراف از میانگین کشوری ۳۸۲,۸۹۲+ نفر است که با احتساب ۵ نماینده مجموع میزان انحراف این حوزه ۱,۹۱۴,۴۶۲+ نفر می‌شود و به‌معنای کمبود ۶ نفر نماینده در این حوزه است، درحالی‌که استان خراسان رضوی در مجموع نسبت به جمعیت خود، کمبود ۵ نماینده دارد. از این‌رو یک نفر دیگر برای حوزه انتخابیه مشهد و کلات باید از طریق بازترسیم مرزهای حوزه‌ها و بازتوزیع جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری جبران شود.

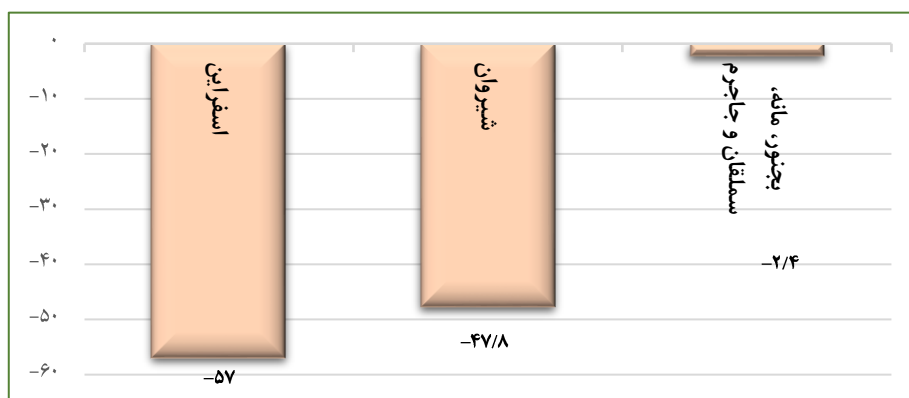
استان خراسان شمالی

استان خراسان شمالی سه حوزه انتخابیه دارد. هر سه حوزه این استان نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی دارند (نمودار ۱۳) که حاکی از وضعیت نامتناسب ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۲/۴- تا ۵۷- درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه اسفراین است که با ۱۲۰,۵۱۳ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۵۹,۹۳۰ نفر کمتر جمعیت دارد. در مجموع استان خراسان شمالی از مازاد ۲ نماینده برخوردار است و حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و بازتوزیع جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

نمودار ۱۳. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان خراسان شمالی

استان خوزستان

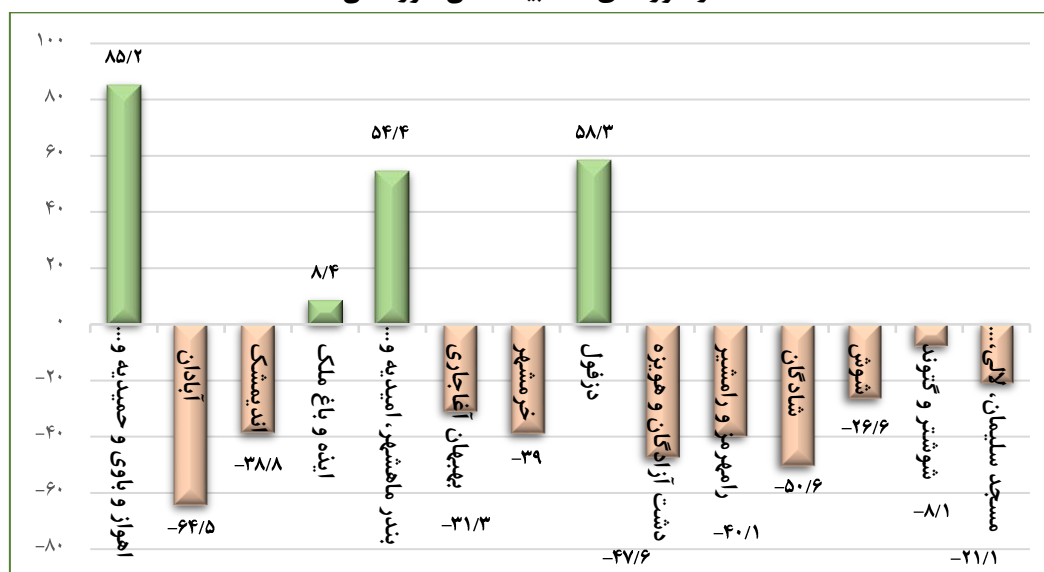
استان خوزستان ۱۴ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری ۴ حوزه انحراف مثبت و ۱۱ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۱۴) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۶۴/۵$ درصد تا $+۸۵/۲$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی ($-۶۴/۵$ درصد) در این استان، متعلق به حوزه انتخابیه آبادان است اما از آنجاکه این حوزه از ۳ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف در نظر گرفته شود. در این حوزه با ۲۹۸,۰۹۰ نفر جمعیت و ۳ نماینده، درواقع هر ۹۹,۳۶۳ نفر از یک نماینده برخوردار است و نسبت به میانگین کشوری، به‌ازای هر نماینده ۱۸۱,۰۸۰ نفر کمبود جمعیت وجود دارد که با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه $-۵۴۳,۲۳۹$ نفر است. این وضعیت بدین معناست که این حوزه یک نماینده مازاد از جمعیت خود دارد.

بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری در این استان متعلق به حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون ($+۸۵/۲$ درصد) است. اما از آنجاکه این حوزه از ۳ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف محاسبه شود. در این حوزه که متشکل از چهار شهرستان است و ۱,۵۵۸,۷۰۹ نفر جمعیت دارد، درواقع به هر ۵۱۹,۵۷۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۲۳۹,۱۲۷ نفر جمعیت مازاد وجود دارد که با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه $+۷۱۷,۳۸۰$ نفر است و به‌معنای کمبود ۲ نماینده است.

نمودار ۱۴. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان خوزستان

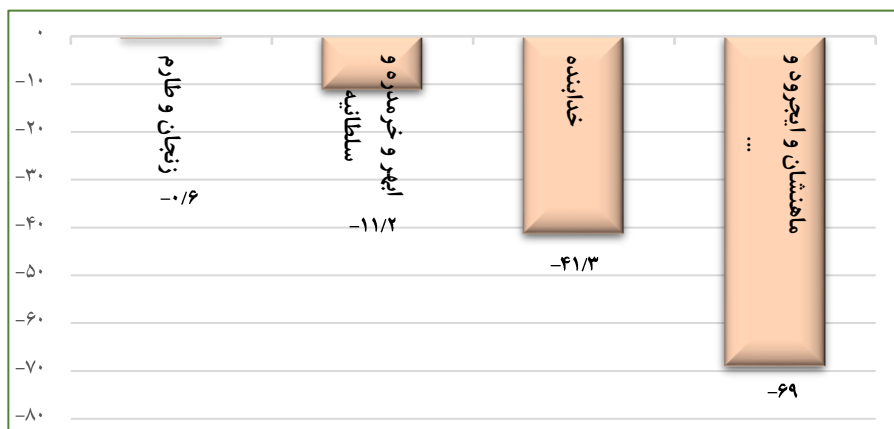
پس از حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون، حوزه انتخابیه دزفول از بیشترین درصد انحراف مثبت (۵۸/۳+ درصد) برخوردار است. این حوزه با ۴۴۳,۹۷۱ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۶۳,۵۲۸ نفر مازاد جمعیت دارد.

استان خوزستان در مجموع ۲ نماینده مازاد دارد. بنابراین منطقی آن است که جهت رفع ۲ نفر کمبود نماینده حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون حوزه‌های انتخابیه این استان بازترسیم شده و جمعیت طبق میانگین کشوری میان حوزه‌ها بازتوزیع شود به گونه‌ای که مشکل کمبود نماینده حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون نیز رفع شود.

استان زنجان

استان زنجان ۴ حوزه انتخابیه دارد که هر ۴ حوزه نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی دارند (نمودار ۱۵). این وضعیت حاکی از نامتناسب بودن مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف بین ۰/۶- تا ۶۹- درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۱۵. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان زنجان

بیشترین درصد انحراف منفی (۶۹- درصد) متعلق به حوزه انتخابیه ماه‌نشان و ایجرود و دهستان‌های بوغداکندی و قلتوق است. این حوزه با ۸۶,۷۲۹ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۹۳,۷۱۴ نفر کمتر جمعیت دارد. کمترین درصد انحراف (۰/۶- درصد) متعلق به حوزه انتخابیه زنجان و طارم است. اما از آنجاکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف در نظر گرفته شود. در این حوزه با ۵۵۷,۲۸۰ نفر جمعیت و ۲ نماینده، به هر ۲۷۸,۶۴۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به ازای هر نماینده ۱,۸۰۳ نفر کمبود جمعیت نسبت به میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه نسبت به میانگین کشوری ۳,۶۰۶- نفر است.

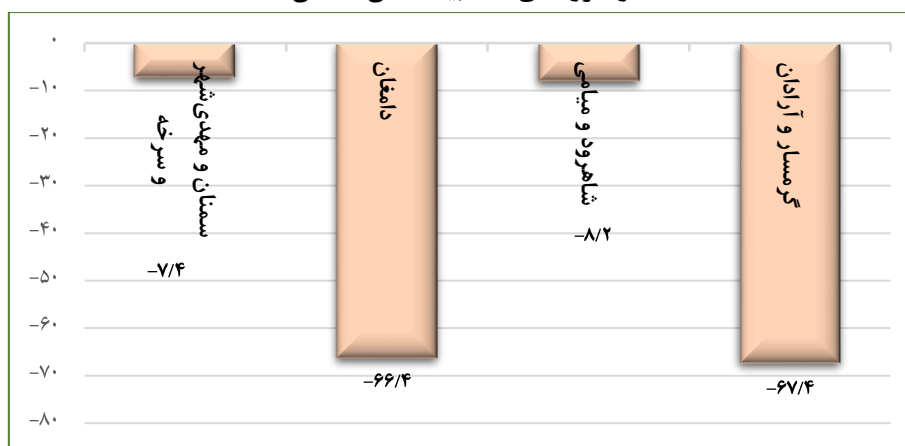
استان زنجان در مجموع نسبت به جمعیت خود، ۲ نفر نماینده مازاد دارد. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و بازتوزیع جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان سمنان

استان سمنان ۴ حوزه انتخابیه دارد که هر ۴ حوزه نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی و جمعیت کمتری دارند که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است (نمودار ۱۶). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۷/۴$ تا $-۶۷/۴$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. کمترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه سمنان، مهدی‌شهر و سرخه سرخه ($-۷/۴$ درصد) است. این حوزه با ۲۵۹,۵۱۹ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۰,۹۲۴ نفر جمعیت کمتری دارد. بیشترین درصد انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه گرمسار و آرادان ($-۶۷/۴$ درصد) است. این حوزه با ۹۱,۳۰۵ نفر جمعیت و یک نماینده، از میانگین کشوری ۱۸۹,۱۳۸ نفر کمتر جمعیت دارد.

در مجموع استان سمنان نسبت به جمعیت خود از مازاد ۲ نماینده برخوردار است. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و توزیع متعادل جمعیت و نمایندگان طبق میانگین کشوری است.

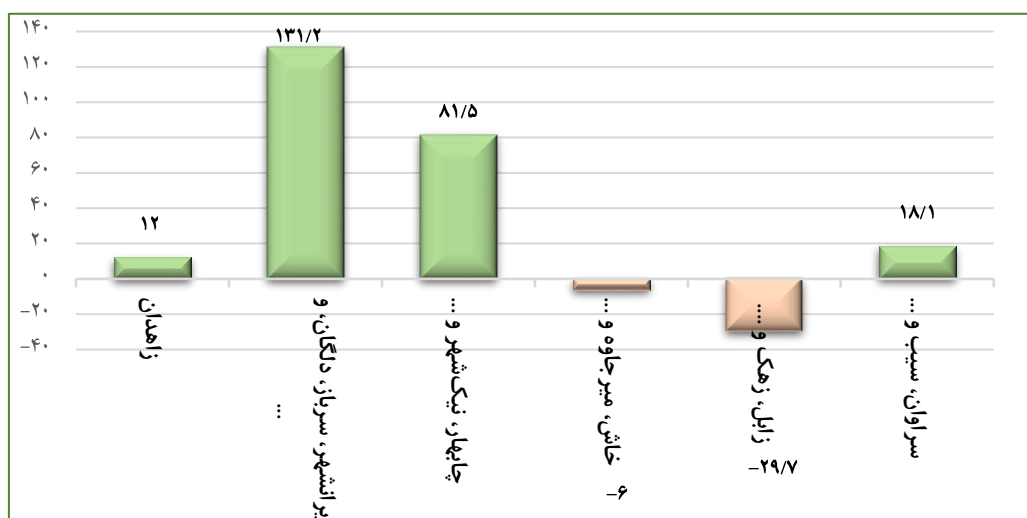
نمودار ۱۶. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان سمنان

استان سیستان و بلوچستان

استان سیستان و بلوچستان ۶ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۲ حوزه انتخابیه انحراف منفی و ۴ حوزه انتخابیه انحراف مثبت دارند (نمودار ۱۷) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۲۹/۷$ تا $+۱۳۱/۲$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۱۷. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان سیستان و بلوچستان

بیشترین درصد انحراف منفی نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون (۲۹/۷- درصد) است. اما از آنجاکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است باید مجموع انحراف محاسبه شود. در این حوزه با ۳۹۴,۰۲۹ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع هر ۱۹۷,۰۱۴ نفر از یک نماینده برخوردار است و به‌ازای هر نماینده ۸۳,۱۹۷ نفر کمبود جمعیت وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۶۶,۸۵۷- نفر است.

بیشترین انحراف مثبت از میانگین کشوری در این استان متعلق به حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لشار، بنت، آشار و آهوران است که با ۶۴۸,۵۹۴ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۳۶۸,۱۵۱ نفر بیشتر جمعیت دارد که به‌معنای کمبود یک نماینده است.

پس از حوزه ایرانشهر و ...، بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند (۸۱/۵ + درصد) است. این حوزه با ۵۰۹,۲۳۸ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۲۲۸,۷۹۵ نفر مازاد جمعیت دارد.

شایان ذکر است که در حوزه انتخابیه زاهدان با ۶۲۸,۲۲۹ نفر جمعیت و ۲ نماینده، به هر ۳۱۴,۱۱۴ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد، و نسبت به میانگین کشوری به‌ازای هر نماینده ۳۳,۶۷۱ نفر جمعیت مازاد وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۶۷,۳۴۳ + نفر است.

درمجموع استان سیستان و بلوچستان نسبت به جمعیت خود، کمبود یک نماینده دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان ضمن بازترسیم مرزها برای توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری، نیازمند افزایش یک نماینده است.

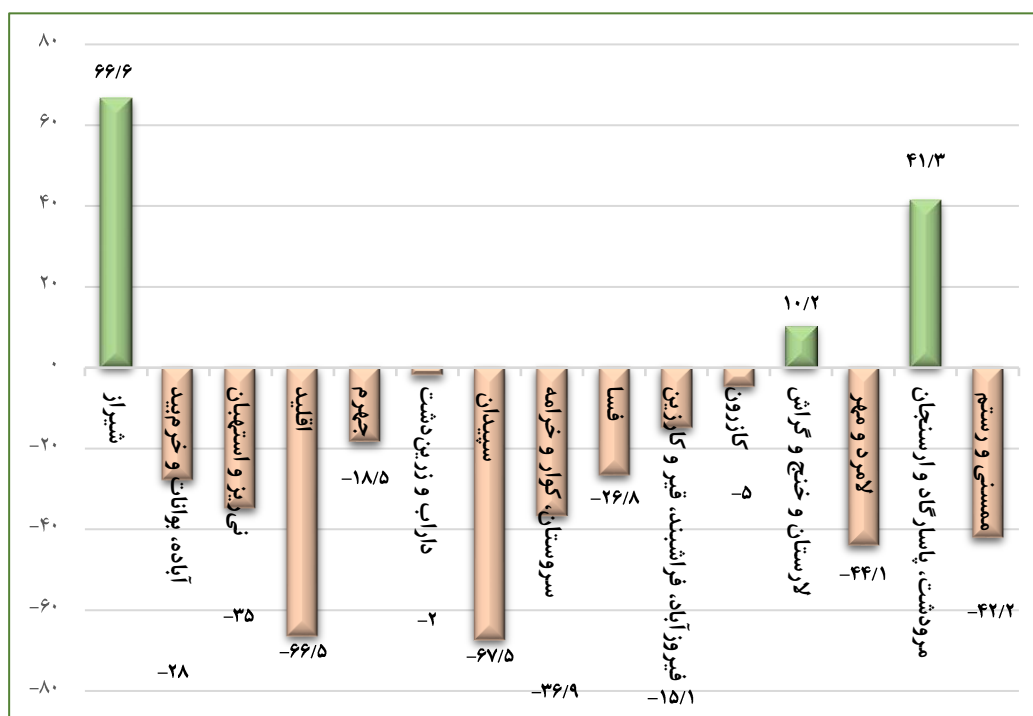

استان فارس

استان فارس ۱۵ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۳ حوزه انحراف مثبت و ۱۲ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۱۸) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۶۷/۵$ تا $+۶۶/۶$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه سپیدان ($-۶۷/۵$ درصد) است. این حوزه با ۹۱,۰۴۹ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۸۹,۳۹۴ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن، حوزه انتخابیه اقلید ($-۶۶/۵$ درصد) قرار دارد که با ۹۳,۷۶۳ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۸۶,۶۸۰ نفر، کمتر جمعیت دارد.

نمودار ۱۸. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر در حوزه‌های انتخابیه استان فارس

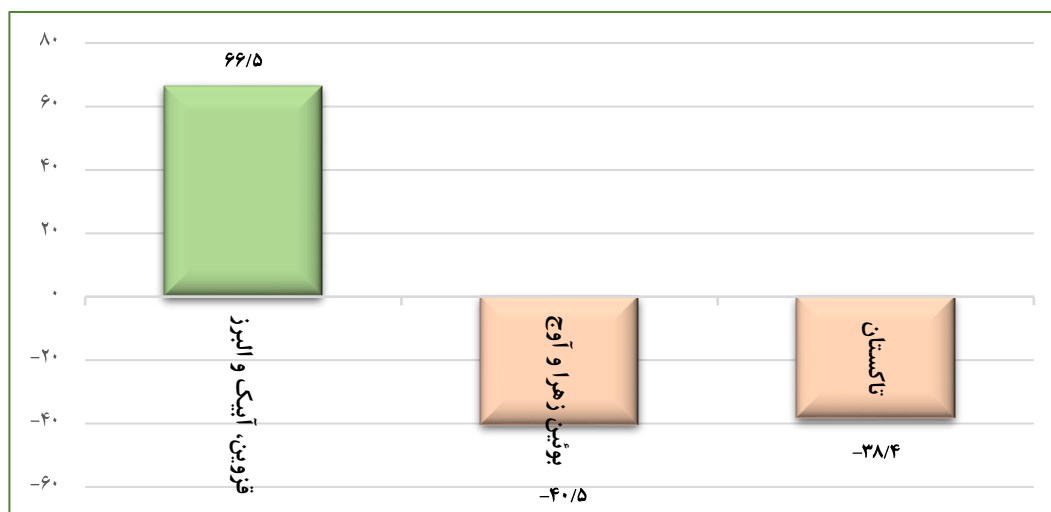
بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده، متعلق به حوزه انتخابیه شیراز ($+۶۶/۶$ درصد) است اما با توجه به اینکه این حوزه از ۴ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف باید محاسبه شود. در حوزه انتخابیه شیراز با ۱,۸۶۹,۰۰۱ نفر جمعیت و ۴ نماینده، به هر ۴۶۷,۲۵۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۱۸۶,۸۰۷ نفر مازاد جمعیت وجود دارد. با احتساب ۴ نماینده، مجموع انحراف این حوزه $+۷۴۷,۲۲۹$ نفر است که به‌معنای کمبود ۲ نماینده است.

از آنجا که استان فارس در مجموع، نسبت به جمعیت خود مازاد یک نماینده دارد، مرزهای حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و ادغام حوزه‌ها با هدف توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها و بازتوزیع تعداد نمایندگان طبق میانگین کشوری و اختصاص ۲ نماینده به حوزه انتخابیه شیراز است.

استان قزوین

استان قزوین ۳ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری یک حوزه انحراف مثبت و ۲ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۱۹) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۴۰/۵$ تا $+۶۶/۵$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۱۹. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان قزوین

بیشترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه بوئین‌زهرا و آوج ($-۴۰/۵$ درصد) است. این حوزه با ۱۶۶,۷۹۲ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۱۳,۶۵۱ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن، حوزه انتخابیه تاکستان ($-۳۸/۴$ درصد) قرار دارد که با ۱۷۲,۶۳۶ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۰۷,۸۰۷ نفر کمتر جمعیت دارد. حوزه انتخابیه قزوین به‌عنوان تنها حوزه این استان که در آن نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری انحراف مثبت ($+۶۶/۵$ درصد) دارد، ۹۳۴,۳۳۳ نفر جمعیت و ۲ نماینده دارد. درواقع در این حوزه انتخابیه به هر ۴۶۷,۱۶۶ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۸۶,۷۲۳ نفر جمعیت مازاد وجود دارد. مجموع انحراف این حوزه، با احتساب ۲ نماینده، ۳۷۳,۴۴۷ نفر است که به‌معنای کمبود یک نماینده در این حوزه است.

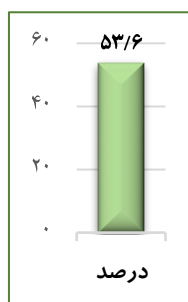
استان قزوین در مجموع نسبت به جمعیت خود، فاقد انحراف قابل توجه است و نیازمند افزایش یا کاهش نماینده نیست. بنابراین منطقی آن است که یک نفر کمبود نماینده حوزه انتخابیه قزوین از طریق اصلاح و بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه درون این استان، توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌های انتخابیه و بازتوزیع نمایندگان طبق میانگین کشوری جبران شود.

استان قم

استان قم از یک حوزه انتخابیه برخوردار است که این حوزه نسبت به میانگین کشوری از انحراف مثبت $۵۳/۶$ درصدی برخوردار است (نمودار ۲۰). اما از آنجا که این حوزه از ۳ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف باید در نظر گرفته شود. در حوزه انتخابیه قم با $۱,۲۹۲,۲۸۳$ نفر جمعیت و ۳ نماینده، در واقع به هر $۴۳۰,۷۶۱$ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و نسبت به میانگین کشوری، به ازای هر نماینده $۱۵۰,۳۱۸$ نفر جمعیت مازاد وجود دارد. با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه $۴۵۰,۹۵۴$ است که به معنای کمبود یک نماینده در این حوزه است.

نمودار ۲۰. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری

۲۸۰,۴۴۳ نفر در حوزه انتخابیه قم

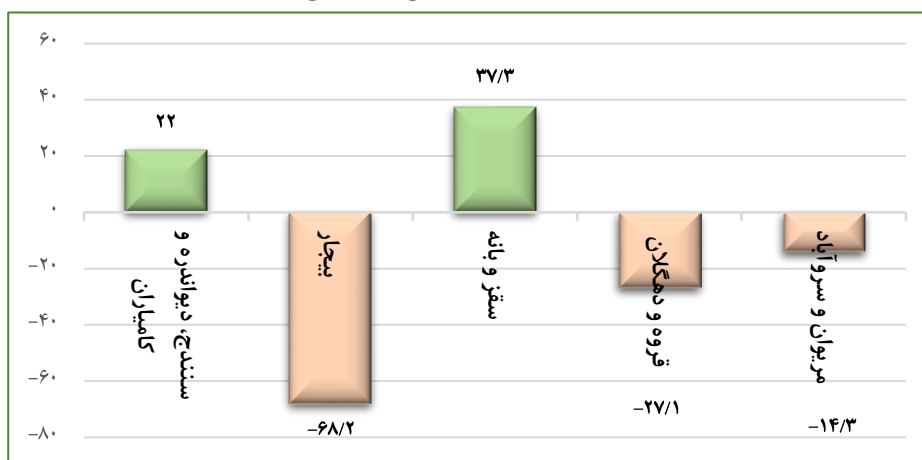

استان کردستان

استان کردستان ۵ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری ۲ حوزه انتخابیه انحراف مثبت و ۳ حوزه دیگر انحراف منفی دارند (نمودار ۲۱) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۶۸/۲$ تا $۳۷/۳$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه بیجار ($-۶۸/۲$ درصد) است. این حوزه با $۸۹,۱۶۲$ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری $۱۹۱,۲۸۱$ نفر کمتر جمعیت دارد.

نمودار ۲۱. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان کردستان

بیشترین انحراف مثبت در این استان متعلق به حوزه انتخابیه سقز و بانه (۳۷/۳+ درصد) است. این حوزه با ۳۸۵,۱۴۱ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۰۴,۶۹۸ نفر بیشتر جمعیت دارد. شایان ذکر است که در حوزه انتخابیه سنندج، دیواندره و کامیاران، نسبت جمعیت به یک نماینده انحراف ۲۲+ درصد از میانگین کشوری نشان می‌دهد. اما با توجه به اینکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف بیشتر است. در این حوزه، با ۶۸۴,۲۹۸ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۳۴۲,۱۴۹ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۶۱,۷۰۶ نفر جمعیت مازاد وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۲۳,۴۱۲+ نفر است.

استان کردستان درمجموع از مازاد یک نماینده برخوردار است. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها، توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها و بازتوزیع تعداد نمایندگان طبق میانگین کشوری است.

استان کرمان

استان کرمان ۹ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۶ حوزه انحراف مثبت و ۳ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۲۲) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۶۲/۹- تا ۵۶/۱+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۲۲. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان کرمان

بیشترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه شهر بابک (۶۲/۹- درصد) است. این حوزه با ۱۰۳,۹۷۵ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۷۶,۴۶۸ نفر کمتر جمعیت دارد. سپس حوزه انتخابیه بافت، رابر و ارزوئیه (با درصد انحراف ۴۳/۶- درصد) است که با ۱۵۷,۹۷۵ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۲۲,۴۶۸ نفر کمتر جمعیت دارد. بیشترین درصد انحراف مثبت در این استان متعلق به حوزه انتخابیه بم و ریگان، فهرج و نورماشیر (۵۶/۱+ درصد) است که با ۴۳۷,۹۷۵ نفر جمعیت و یک نماینده، ۱۵۷,۵۳۲ نفر بیشتر از میانگین کشوری جمعیت دارد. هرچند حوزه انتخابیه کرمان و راور در زمینه بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده (۳۹/۴+ درصد) پس از حوزه انتخابیه سیرجان و بردسیر (۴۴/۸+ درصد) و حوزه انتخابیه جیرفت و عنبرآباد (۳۹/۵+ درصد) قرار می‌گیرد؛ اما از آنجاکه حوزه انتخابیه کرمان و راور ۲ نماینده دارد، میزان انحراف آن بیشتر از دو حوزه مذکور است. در حوزه انتخابیه کرمان و راور، با ۷۸۱,۹۲۲ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۳۹۰,۹۶۱ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۱۱۰,۵۱۸ نفر مازاد جمعیت نسبت به میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۲۲۱,۰۳۶+ نفر می‌شود.

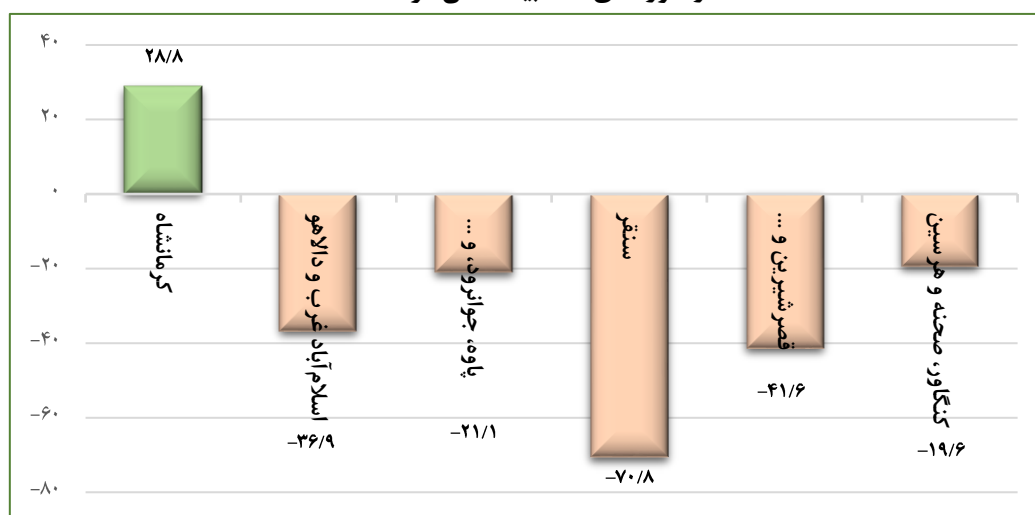
استان کرمان در مجموع کمبود یک نماینده دارد اما بالاترین درصد انحراف مثبت یک حوزه انتخابیه در این استان ۵۶/۱+ درصد است و اختصاص نماینده به این حوزه سبب بی‌عدالتی می‌شود. از این‌رو جهت

اختصاص یک نماینده به استان کرمان ضروری است ابتدا مرزهای حوزه‌ها به گونه‌ای اصلاح شود که یک حوزه از شرایط لازم جهت اختصاص یک نفر نماینده برخوردار شود. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم مرزها و توزیع متعادل جمعیت در حوزه‌ها، طبق میانگین کشوری و اضافه کردن یک نماینده است.

استان کرمانشاه

استان کرمانشاه ۶ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، یک حوزه انحراف مثبت و ۵ حوزه دیگر انحراف منفی دارند (نمودار ۲۳) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌ها انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۷۰/۸$ درصد تا $+۲۸/۸$ درصد قرار دارند.

نمودار ۲۳. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر در حوزه‌های انتخابیه استان کرمانشاه

بیشترین درصد انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه سنقر ($-۷۰/۸$ درصد) است. این حوزه با ۸۱,۶۶۱ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۹۸,۷۸۲ نفر کمتر جمعیت دارد. حوزه انتخابیه کرمانشاه تنها حوزه انتخابیه این استان با انحراف مثبت از میانگین کشوری است. نسبت جمعیت به یک نماینده در این حوزه $+۲۸/۸$ درصد، از میانگین کشوری انحراف مثبت دارد. اما از آنجاکه این حوزه ۳ نماینده دارد باید مجموع انحراف محاسبه شود. در حوزه انتخابیه کرمانشاه با ۱,۰۸۳,۸۳۳ نفر جمعیت و ۳ نماینده، درواقع به هر ۳۶۱,۲۷۸ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۸۰,۸۳۵ نفر جمعیت مازاد از میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۲۴۲,۵۰۴ نفر است.

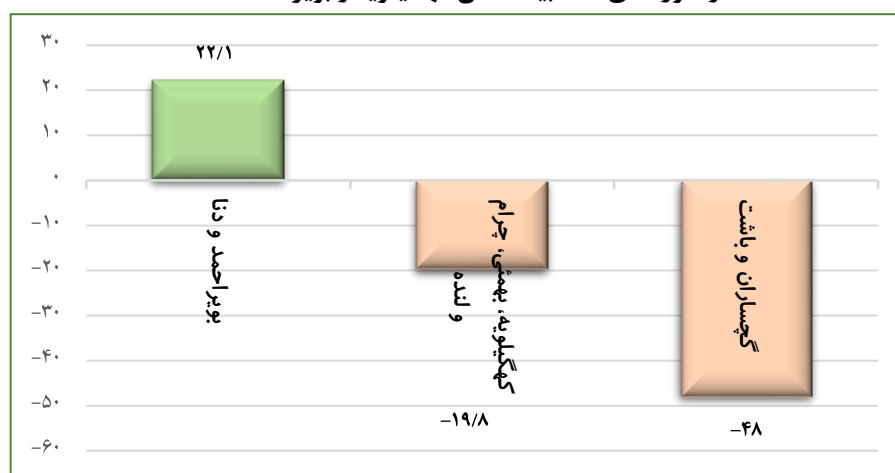

استان کرمانشاه در مجموع ۲ نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها و توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها، طبق میانگین کشوری است.

استان کهگیلویه و بویراحمد

استان کهگیلویه و بویراحمد ۳ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری یک حوزه انحراف مثبت و دو حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۲۴) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۴۸- درصد تا ۲۲/۱+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۲۴. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان کهگیلویه و بویراحمد

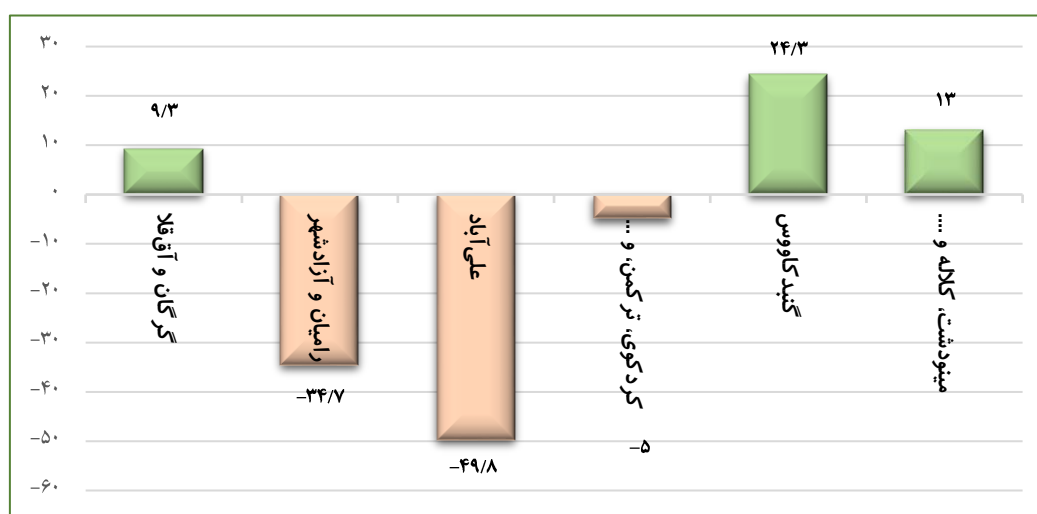
بیشترین درصد انحراف منفی متعلق به حوزه انتخابیه گچساران و باشت (۴۸- درصد) است. این حوزه با ۱۴۵,۷۸۶ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۳۴,۶۵۷ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن حوزه انتخابیه کهگیلویه، بهمئی، چرام و لنده قرار دارد که با ۲۲۴,۸۴۲ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۵۵,۶۰۱ نفر کمتر جمعیت دارد. تنها حوزه انتخابیه‌ای که در این استان از انحراف مثبت برخوردار است حوزه انتخابیه بویراحمد و دنا است. این حوزه با ۳۴۲,۴۲۴ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۶۱,۹۸۱ نفر جمعیت مازاد دارد که حاکی از انحراف ۲۲/۱+ درصدی از میانگین کشوری است. استان کهگیلویه و بویراحمد در مجموع نسبت به جمعیت خود از مازاد یک نماینده برخوردار است. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت و نماینده طبق میانگین کشوری است.

استان گلستان

استان گلستان از ۶ حوزه انتخابیه برخوردار است که نسبت به میانگین کشوری، سه حوزه انحراف مثبت، و سه حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۲۵). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۴۹/۸$ درصد تا $+۲۴/۳$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی، متعلق به حوزه انتخابیه علی‌آباد ($-۴۹/۸$ درصد) است. این حوزه با $۱۴۰,۷۰۹$ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری، $۱۳۹,۷۳۴$ نفر کمتر جمعیت دارد. بیشترین درصد انحراف مثبت متعلق به حوزه انتخابیه گنبد کاووس ($+۲۴/۳$ درصد) است. این حوزه با $۳۴۸,۷۴۴$ نفر جمعیت و یک نماینده از میانگین کشوری $۶۸,۳۰۱$ نفر بیشتر جمعیت دارد. سپس حوزه انتخابیه مینودشت، کلالة، مراوه تپه و گالیش ($+۱۳$ درصد) است که با $۳۱۶,۹۲۸$ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری $۳۶,۴۸۵$ نفر جمعیت بیشتر دارد.

نمودار ۲۵. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری $۲۸۰,۴۴۳$ نفر در حوزه‌های انتخابیه استان گلستان

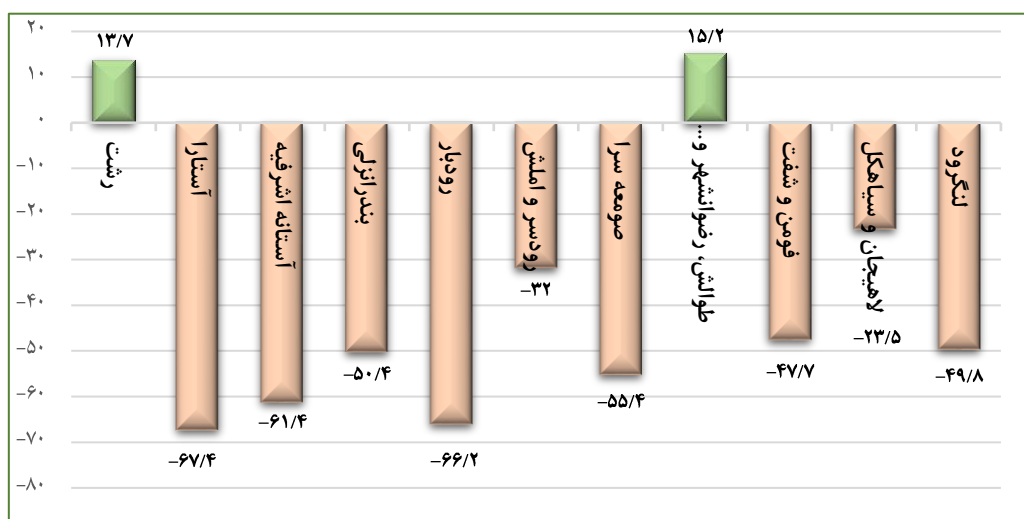
شایان ذکر است که نسبت جمعیت به یک نماینده در حوزه انتخابیه گرگان و آق‌قلا $+۹/۳$ درصد از میانگین کشوری انحراف دارد، اما با توجه به اینکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است، میزان انحراف بیشتر است. در حوزه انتخابیه گرگان و آق‌قلا با $۶۱۳,۲۷۴$ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر $۳۰۶,۶۳۷$ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده $۲۶,۱۹۴$ نفر مازاد جمعیت نسبت به میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف $+۵۲,۳۸۸$ نفر است. استان گلستان در مجموع یک نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند بازترسیم و اصلاح مرزها با هدف توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان گیلان

استان گیلان ۱۱ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۲ حوزه انحراف مثبت و ۹ حوزه انحراف منفی دارند که حاکی از وضعیت بسیار نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است (نمودار ۲۶). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $-۶۷/۴$ درصد تا $+۱۵/۲$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. حوزه‌های دارای انحراف منفی از میانگین کشوری در استان گیلان همه بالای -۲۰ درصد انحراف دارند که در این میان، ۷ حوزه انحراف بالای -۴۵ درصد دارند.

نمودار ۲۶. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان گیلان

بیشترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه آستارا ($-۶۷/۴$ درصد) است. این حوزه با ۹۱,۲۵۷ نفر جمعیت و یک نماینده از میانگین کشوری ۱۸۹,۱۸۶ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن، حوزه انتخابیه رودبار ($-۶۶/۲$ درصد) قرار دارد. این حوزه با ۹۴,۷۲۰ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۸۵,۷۲۳ نفر کمتر جمعیت دارد.

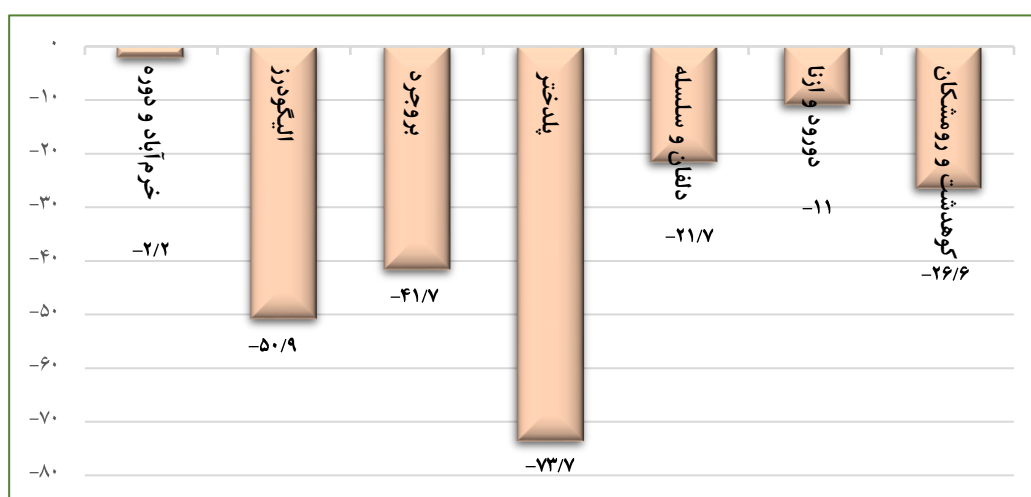
بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه طوالش، رضوانشهر و ماسال ($+۱۵/۲$ درصد) است. این حوزه با ۳۲۳,۱۶۳ نفر جمعیت و یک نماینده از میانگین کشوری ۴۲,۷۲۰ نفر جمعیت بیشتری دارد. پس از آن حوزه انتخابیه رشت قرار دارد. نسبت جمعیت به یک نماینده در حوزه انتخابیه رشت از میانگین کشوری $+۱۳/۷$ درصد انحراف مثبت دارد. اما با توجه به اینکه این حوزه ۳ نماینده دارد، مجموع انحراف آن از حوزه انتخابیه طوالش، رضوانشهر و ماسال بیشتر است. در حوزه انتخابیه رشت، با ۹۵۶,۹۷۱ نفر جمعیت و ۳ نماینده، درواقع به هر ۳۱۸,۹۹۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۳۸,۵۴۷ نفر مازاد جمعیت نسبت به

میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۱۵,۶۴۲ نفر است. استان گیلان نسبت به جمعیت خود از مازاد ۴ نماینده برخوردار است. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، ادغام حوزه‌های انتخابیه و توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان لرستان

استان لرستان ۷ حوزه انتخابیه دارد. هر ۷ حوزه نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی دارند که حاکی از وضعیت بسیار نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است (نمودار ۲۷). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۲/۲- تا ۷۳/۷- درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۲۷. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان لرستان

کمترین درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه خرم‌آباد و دوره (۲/۲- درصد) است. در این حوزه با ۵۴۸,۲۲۷ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۲۷۴,۱۱۳ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۶,۳۲۹ نفر کمبود جمعیت وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه از میانگین کشوری ۱۲,۶۵۹- نفر است. بیشترین درصد انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه پلدختر (۷۳/۷- درصد) است. این حوزه با جمعیت ۷۳,۷۴۴ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۰۶,۶۹۹ نفر کمتر جمعیت دارد. هرچند درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده در حوزه انتخابیه بروجرد ۴۱/۷- درصد است اما با توجه به اینکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف آن از حوزه انتخابیه پلدختر بیشتر است. در این حوزه با ۳۲۶,۴۵۲ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۱۶۳,۲۲۶

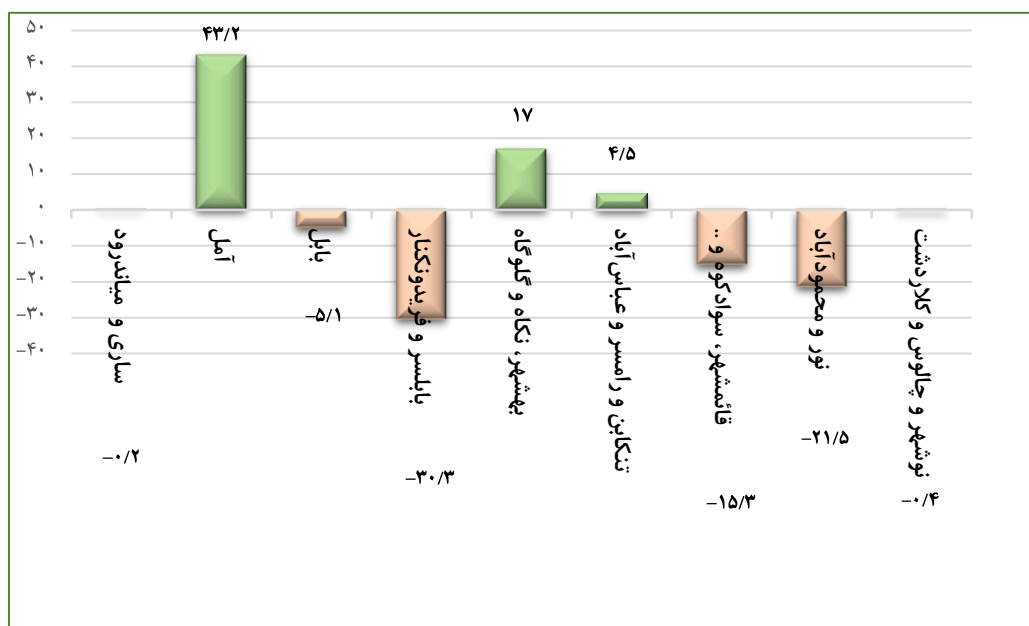

نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۱۱۷,۲۱۷ نفر کمبود جمعیت وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه از میانگین کشوری ۲۳۴,۴۳۴- نفر می‌شود. استان لرستان در مجموع نسبت به جمعیت خود ۳ نماینده مازاد دارد. بنابراین حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، ادغام حوزه‌های انتخابیه و توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان مازندران

استان مازندران ۹ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۳ حوزه انحراف مثبت و ۶ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۲۸) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه است. حوزه‌های انتخابیه استان مازندران در طیفی از انحراف ۳۰/۳- درصد تا ۴۳/۲+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

نمودار ۲۸. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان مازندران

بیشترین انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه بابلسر و فریدونکنار (۳۰/۳- درصد) است. این حوزه با ۱۹۵,۲۲۲ نفر جمعیت و یک نماینده از میانگین کشوری ۸۵,۲۲۱ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن حوزه نور و محمودآباد (۲۱/۵- درصد) قرار دارد که با ۲۱۹,۹۳۸ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۶۰,۵۰۵ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از حوزه انتخابیه نور و محمودآباد، حوزه انتخابیه قائم‌شهر، سوادکوه، جویبار، سیمرغ و سوادکوه شمالی (۱۵/۳- درصد) قرار دارد. اما با توجه به اینکه این حوزه از ۲ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف آن از دو حوزه ذکر شده بیشتر است. در این حوزه با ۴۷۴,۸۹۸ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر یک نماینده

تعلق می‌گیرد و به ازای هر نماینده ۴۲,۹۹۴ نفر جمعیت کمتری نسبت به میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۸۵,۹۸۸- نفر است.

بیشترین درصد انحراف مثبت متعلق به حوزه انتخابیه آمل ($43/2+$ درصد) است. این حوزه انتخابیه با ۴۰۱,۶۳۹ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۲۱,۱۹۶ نفر جمعیت بیشتری دارد. استان مازندران در مجموع نسبت به جمعیت خود، یک نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

استان مرکزی

استان مرکزی ۶ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، ۲ حوزه انتخابیه انحراف مثبت و ۴ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۲۹). حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف $74/9-$ درصد تا $23/8+$ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. درصد انحراف ۴ حوزه انتخابیه این استان که نسبت به میانگین کشوری جمعیت کمتری دارند، بالای $50-$ درصد است که حاکی از ترسیم نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است.

نمودار ۲۹. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان مرکزی

بیشترین درصد انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه تفرش و آشتیان و فراهان ($74/9-$ درصد) است. این حوزه با ۷۰,۲۶۴ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری، ۲۱۰,۱۷۹ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن حوزه انتخابیه خمین ($62/5-$ درصد) است. این حوزه با ۱۰۵,۰۱۷ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۷۵,۴۲۶ نفر کمتر جمعیت دارد. بیشترین انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه ساوه و زرنديه است. این حوزه با ۳۴۷,۴۴۵ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری

۶۷,۰۰۲ نفر جمعیت بیشتر دارد. سپس حوزه انتخابیه اراک، کميجان و خنداب با ۲۱/۶+ درصد انحراف از میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده قرار دارد، اما با توجه به اینکه این حوزه ۲ نماینده دارد، مجموع انحراف آن از حوزه انتخابیه ساوه و زرنديه بیشتر است. در حوزه انتخابیه اراک، کميجان و خنداب با ۶۸۲,۲۱۵ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۳۴۱,۱۰۷ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۶۰,۶۶۴ نفر مازاد جمعیت وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۲۱,۳۲۹ نفر می‌شود.

استان مرکزی درکل نسبت به جمعیت خود ۲ نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

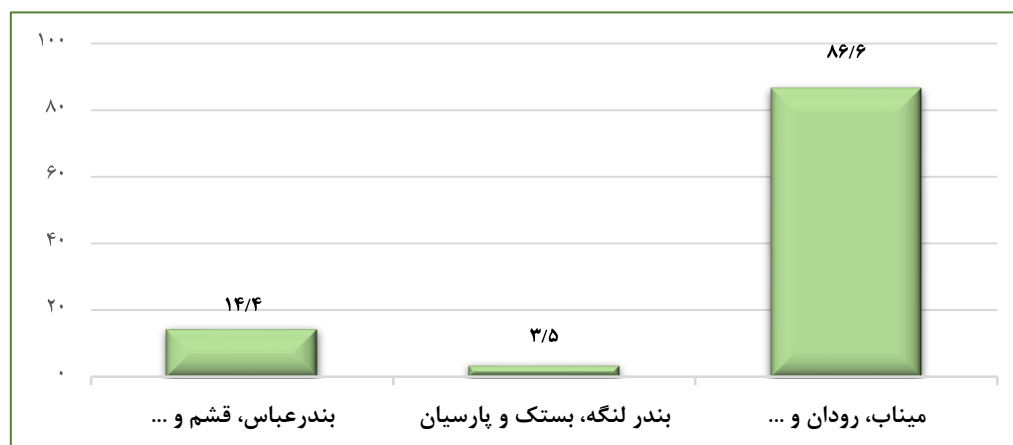
استان هرمزگان

استان هرمزگان ۳ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری هر ۳ حوزه انحراف مثبت دارند (نمودار ۳۰) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های این استان در طیفی از انحراف ۱۴/۴+ درصد تا ۸۶/۶+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. بیشترین درصد انحراف مثبت در این استان متعلق به حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک، سیرک و بشاگرد (۸۶/۶+ درصد) است. این حوزه با ۵۲۳,۴۳۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۲۴۲,۹۹۲ نفر جمعیت مازاد دارد.

پس از آن حوزه انتخابیه بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر (۱۴/۴+ درصد) بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری دارد. در این حوزه با ۹۶۲,۵۳۴ نفر جمعیت و ۳ نماینده، درواقع به هر ۳۲۰,۸۴۵ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۴۰,۴۰۲ نفر، جمعیت مازاد نسبت به میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۳ نماینده، مجموع انحراف این حوزه ۱۲۱,۲۰۵ نفر است.

نمودار ۳۰. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه استان هرمزگان

استان هرمزگان در مجموع نسبت به جمعیت خود، کمبود یک نماینده دارد که این نماینده به حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد تعلق می‌گیرد.

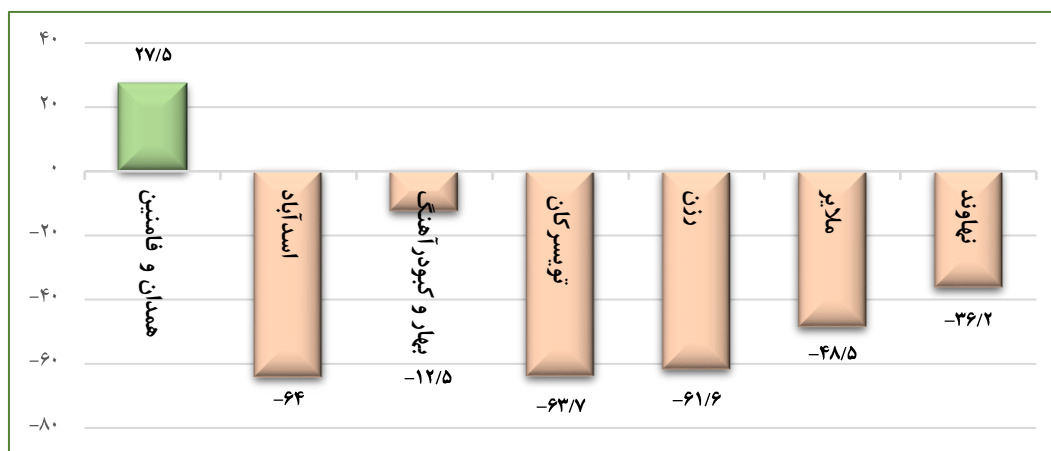
استان همدان

استان همدان ۷ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری یک حوزه انحراف مثبت و ۶ حوزه انحراف منفی دارند (نمودار ۳۱) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه این استان در طیفی از انحراف ۶۴- درصد تا ۲۷/۵+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند. از میان ۶ حوزه انتخابیه این استان که نسبت جمعیت به یک نماینده در آنها انحراف منفی از میانگین کشوری دارد، ۳ حوزه از انحراف بالای ۶۰- درصد برخوردارند که حاکی از وضعیت نامتناسب ترسیم مرزهای حوزه‌ها و اختصاص نماینده است.

بیشترین درصد انحراف منفی از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه اسدآباد (۶۴- درصد) است. این حوزه با ۱۰۰,۹۰۱ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۷۹,۵۴۲ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از آن حوزه انتخابیه تویسرکان (۶۳/۷- درصد) است که با ۱۰۱,۶۶۶ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۷۸,۷۷۷ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از حوزه انتخابیه تویسرکان، حوزه رزن (۶۱/۶- درصد) است که با ۱۰۷,۵۸۷ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۷۲,۸۵۶ نفر کمتر جمعیت دارد. پس از رزن حوزه انتخابیه ملایر قرار دارد که نسبت به جمعیت، یک نماینده در این حوزه از میانگین کشوری ۴۸/۵- درصد انحراف دارد. اما از آنجاکه این حوزه ۲ نماینده دارد، مجموع انحراف آن از حوزه‌های فوق‌الذکر بیشتر است. در این حوزه با ۲۸۸,۶۸۵ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۱۴۴,۳۴۲ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده، ۱۳۶,۱۰۰ نفر جمعیت کمتری نسبت به میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۲۷۲,۲۰۱- نفر است که به میانگین کشوری خیلی نزدیک است و بدین‌معناست که این حوزه یک نماینده مازاد دارد. درواقع در این حوزه به ۸,۲۴۲ نفر یک نماینده اختصاص یافته است.

نمودار ۳۱. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر
در حوزه‌های انتخابیه استان همدان

درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده در حوزه انتخابیه همدان و فامنین، به‌عنوان تنها حوزه انتخابیه‌ای که در این استان از انحراف مثبت برخوردار است، ۲۷/۵+ درصد است. اما از آنجاکه این حوزه ۲ نماینده دارد مجموع انحراف نیز باید محاسبه شود. در این حوزه با ۷۱۵,۴۶۴ نفر جمعیت و ۲ نماینده، درواقع به هر ۳۵۷,۷۳۲ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۷۷,۲۸۹ نفر جمعیت کمتری نسبت به میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۵۴,۵۷۸+ نفر است. استان همدان در مجموع نسبت به جمعیت خود ۳ نماینده مازاد دارد. حوزه‌های انتخابیه این استان نیازمند اصلاح و بازترسیم مرزها، با هدف توزیع متعادل جمعیت و نماینده در حوزه‌ها طبق میانگین کشوری است.

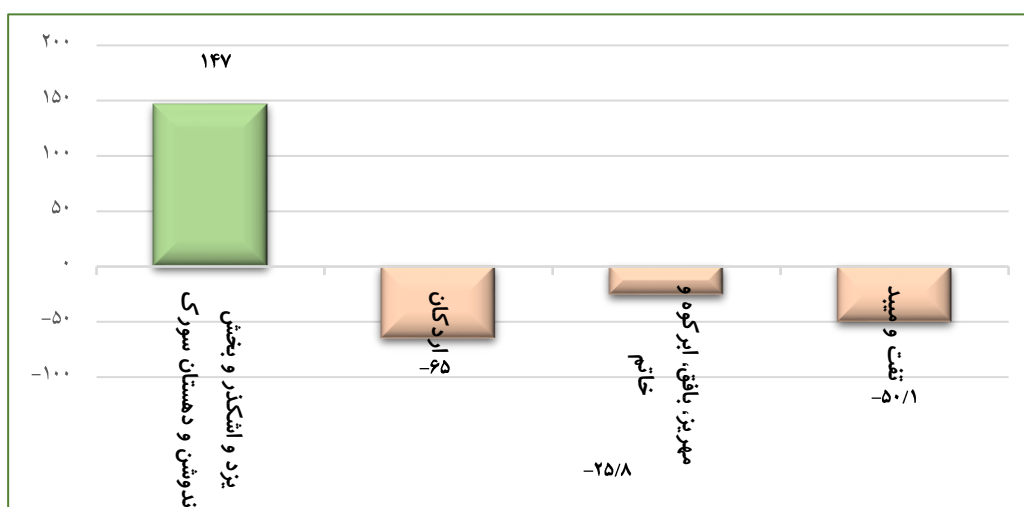
استان یزد

استان یزد ۴ حوزه انتخابیه دارد. نسبت به میانگین کشوری، یک حوزه انحراف مثبت و ۳ حوزه دیگر انحراف منفی دارند (نمودار ۳۲) که حاکی از وضعیت نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده است. حوزه‌های انتخابیه استان یزد در طیفی از انحراف ۶۵- درصد تا ۱۴۷+ درصد نسبت به میانگین کشوری قرار دارند.

بیشترین درصد انحراف منفی در این استان متعلق به حوزه انتخابیه اردکان (۶۵- درصد) است. این حوزه با ۹۷,۹۶۰ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۸۲,۴۸۳ نفر کمتر جمعیت دارد. سپس، حوزه انتخابیه تفت و میبد بیشترین درصد انحراف منفی (۵۰/۱- درصد) را دارد. این حوزه با ۱۳۹,۸۰۰ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۴۰,۶۴۳ نفر کمتر جمعیت دارد. تنها حوزه انتخابیه این استان که نسبت به میانگین کشوری انحراف مثبت دارد، حوزه انتخابیه یزد و اشکذر و بخش ندوشن و دهستان سورک (۱۴۷+ درصد) است. این حوزه با ۶۹۲,۸۶۰ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری، ۴۱۲,۴۱۷ نفر جمعیت مازاد دارد بدین‌معنا که این حوزه نیازمند

افزایش یک نماینده است. با این حال استان یزد نسبت به کل جمعیت خود فاقد انحراف قابل توجه است و نیازمند افزایش یا کاهش نماینده نیست. بنابراین ضروری است از طریق اصلاح مرزهای حوزه‌های انتخابیه این استان و بازتوزیع جمعیت و نمایندگان طبق میانگین کشوری، کمبود یک نماینده حوزه انتخابیه یزد، اشکذر و بخش ندوشن و دهستان سورک جبران شود.

نمودار ۳۲. درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری
۲۸۰,۴۴۳ نفر در حوزه‌های انتخابیه استان یزد

از آنچه در این بخش بیان شد این نتیجه حاصل می‌شود که در اغلب استان‌های کشور، هم استان‌هایی که در مجموع از نماینده مازاد برخوردارند و هم استان‌هایی که در مجموع با معضل کمبود نماینده مواجه هستند، نابرابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه در نتیجه ترسیم نامتناسب مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نامناسب نماینده وجود دارد که نتیجه آن توزیع نامتعادل نمایندگان درون استان‌ها به نسبت جمعیت حوزه‌هاست.

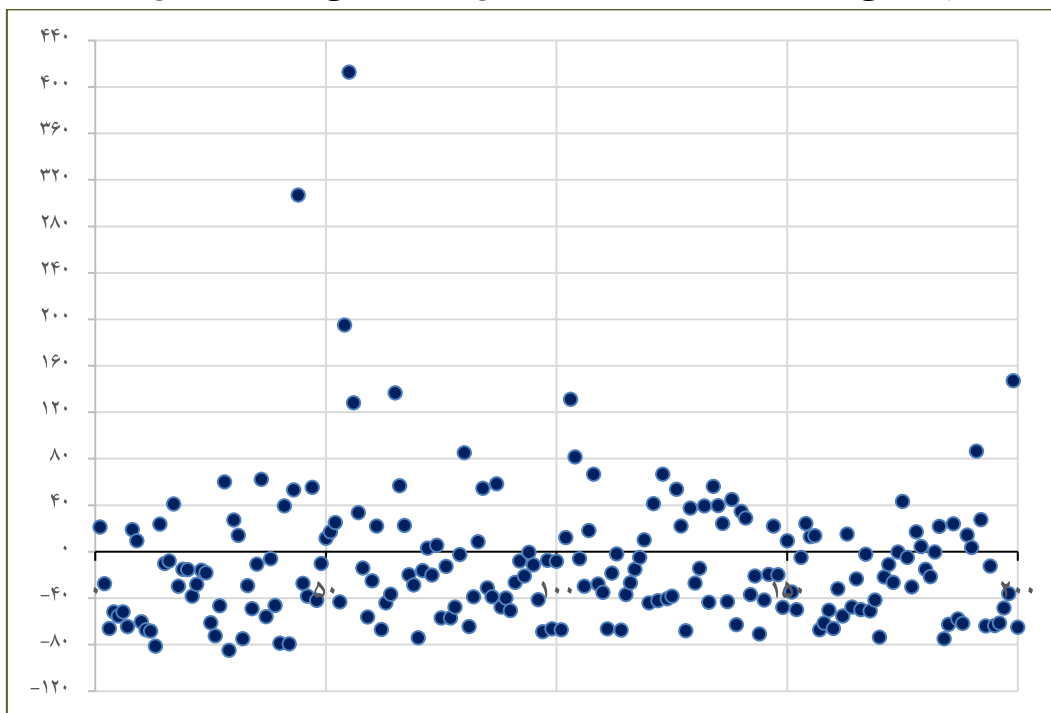
۳-۲. چگونگی توزیع کرسی‌ها میان حوزه‌های انتخابیه

از آنجاکه برای تخصیص نماینده، قانون معیار را استان قرار نمی‌دهد بلکه حوزه انتخابیه معیار است، بررسی وضعیت کل حوزه‌های انتخابیه نیز ضروری است. بررسی نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان ۲۰۳ حوزه انتخابیه مجلس شورای اسلامی حاکی از وضعیتی بغرنج است. نمودار ۳۳ نشان می‌دهد که درصد انحراف جمعیت حوزه‌های انتخابیه از الگوی خاصی پیروی نمی‌کند و حوزه‌ها اغلب در طیف انحرافی بین ۸۰- درصد تا ۸۰+ پراکنده هستند. این وضعیت، نتیجه آسیب‌ها و نواقصی است که از دوره مشروطه تاکنون بر نظام حوزه‌بندی انتخابات مجلس (به‌ویژه از منظر نهاد مسئول ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه، و معیارهای ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه) حاکم بوده است.

با صرف نظر از ۵ حوزه انتخابیه متعلق به اقلیت‌های دینی، بررسی درصد انحراف جمعیت ۲۰۳ حوزه انتخابیه از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر، در کل کشور می‌تواند تصویر واقعی‌تری از وضعیت حوزه‌های انتخابیه از لحاظ برابری جمعیتی نشان دهد. در جدول پیوست گزارش میزان و درصد انحراف حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی، نسبت به میانگین جمعیت «۲۸۰,۴۴۳» برای یک نماینده بررسی شده است.

نمودار ۳۳. پراکندگی درصد انحراف حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی نسبت به میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

جدول و نمودار مذکور نشان می‌دهد:

۱. کم جمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور، حوزه انتخابیه اردستان در استان اصفهان است که ۴۲,۱۰۵ نفر جمعیت دارد، درحالی‌که پرجمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور با یک نماینده حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد در استان تهران است که ۱,۴۳۸,۱۳۸ نفر جمعیت دارد. به سخن دیگر پرجمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور با یک نماینده، ۳۴ برابر کم جمعیت‌ترین حوزه انتخابیه کشور جمعیت دارد. درحالی‌که حوزه انتخابیه اردستان ۸۴/۹- درصد از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر انحراف دارد، حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد، ۴۱۲/۸+ درصد از میانگین مذکور انحراف دارد. بنابراین حوزه‌های انتخابیه مجلس در میان طیفی از انحراف ۸۴/۹- درصد تا ۴۱۲/۸+ درصد نسبت به میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر قرار دارند که حاکی از بی‌عدالتی است و هیچ توجیهی برای آن وجود ندارد.
۲. از مجموع ۲۰۳ حوزه انتخابیه کشور، تنها ۱۲ حوزه در زمینه نسبت جمعیت به یک نماینده، از

انحراف زیر ۵ +/- برخوردارند. حوزه‌های مذکور به ترتیب کمترین درصد انحراف عبارتند از حوزه انتخابیه ساری و میاندوود (۰/۲- درصد)، حوزه انتخابیه نوشهر، چالوس و کلاردشت (۰/۴- درصد)، حوزه انتخابیه زنجان و طارم (۰/۶- درصد)، حوزه انتخابیه داراب و زرین‌دشت (۲- درصد)، حوزه انتخابیه خرم‌آباد و دوره (۲/۲- درصد)، حوزه انتخابیه میاندوآب (۲/۳- درصد)، حوزه انتخابیه بجنورد، مانه، سملقان و جاجرم (۲/۴- درصد)، حوزه انتخابیه فریمان، سرخس، بخش‌های احمدآباد و رضویه (۲/۹+ درصد)، حوزه انتخابیه بندرلنگه، بستک و پارسیان (۳/۵+ درصد)، حوزه انتخابیه تنکابن، رامسر و عباس‌آباد (۴/۵+ درصد)، حوزه انتخابیه کردکوی، ترکمن، بندرگز و گمیشان (۵- درصد) و حوزه انتخابیه کازرون (۵- درصد).

۳. از مجموع ۲۰۳ حوزه انتخابیه، ۶۴ حوزه انتخابیه نسبت به میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر از انحراف مثبت و ۱۳۹ حوزه از انحراف منفی برخوردارند. بنابراین اغلب حوزه‌های انتخابیه کشور نسبت به میانگین هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده، از جمعیت کمتری برخوردارند.

۴. از ۶۴ حوزه انتخابیه دارای درصد انحراف مثبت، ۳۴ حوزه درصد انحراف بین صفر تا ۳۰+ درصد، ۱۸ حوزه درصد انحراف بین ۳۰ تا ۶۰ درصد، ۵ حوزه درصد انحراف بین ۶۰ تا ۹۰ درصد و ۷ حوزه درصد انحراف بالای ۱۰۰ درصد دارند. از ۱۳۹ حوزه انتخابیه دارای درصد انحراف منفی، ۵۵ حوزه انتخابیه انحراف صفر تا ۳۰- درصد، ۴۹ حوزه انتخابیه درصد انحراف ۳۰- تا ۶۰- درصد و ۳۵ حوزه انتخابیه انحراف ۶۰- تا ۹۰- درصد دارند.

از ۶۴ حوزه دارای درصد انحراف مثبت، ۴۰ حوزه دارای درصد انحراف صفر تا ۴۰+ درصد هستند. همچنین از ۱۳۹ حوزه انتخابیه دارای درصد انحراف منفی، ۶۹ حوزه انتخابیه انحراف صفر تا ۴۰- درصد هستند.

جدول ۲. دسته‌بندی درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر

در حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی

ردیف	انحراف مثبت	تعداد حوزه	انحراف منفی	تعداد حوزه
۱	۰ تا ۱۰ درصد	۷	۰ تا ۱۰ درصد	۱۷
۲	۱۰ تا ۲۰ درصد	۱۲	۱۰ تا ۲۰ درصد	۱۹
۳	۲۰ تا ۳۰ درصد	۱۵	۲۰ تا ۳۰ درصد	۱۹
۴	۳۰ تا ۴۰ درصد	۶	۳۰ تا ۴۰ درصد	۱۴
۵	۴۰ تا ۵۰ درصد	۴	۴۰ تا ۵۰ درصد	۲۲
۶	۵۰ تا ۶۰ درصد	۸	۵۰ تا ۶۰ درصد	۱۳
۷	۶۰ تا ۷۰ درصد	۲	۶۰ تا ۷۰ درصد	۲۵
۸	۷۰ تا ۸۰ درصد	-	۷۰ تا ۸۰ درصد	۸
۹	۸۰ تا ۹۰ درصد	۳	۸۰ تا ۹۰ درصد	۲
۱۰	۹۰ تا ۱۰۰ درصد	-	۹۰ تا ۱۰۰ درصد	-
۱۱	۱۰۰ تا ۲۰۰ درصد	۵	-	-
۱۲	بالای ۲۰۰ درصد	۲	-	-

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

۴. حوزه‌های نیازمند افزایش نماینده

براساس اصل (۶۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، هر ۱۰ سال یک‌بار می‌توان ۲۰ نماینده به نمایندگان مجلس شورای اسلامی افزود. اولین عاملی که اصل مذکور جهت افزایش نماینده بر آن تأکید دارد، عامل انسانی است که از آن تعبیر به تعداد جمعیت می‌شود. حوزه‌های نیازمند افزایش نماینده را می‌توان از دو منظر مورد بررسی قرار داد: بدون احتساب تعداد مازاد/کمبود نماینده استان‌ها، و دوم با احتساب آن. چنانچه وضعیت استان‌ها از نظر داشتن نماینده مازاد یا کمبود نماینده نادیده گرفته شود، حوزه‌هایی که با احتساب میانگین جمعیتی «هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده» نیازمند افزایش نماینده هستند، اغلب حوزه‌های چندکرسی هستند. با توجه به اینکه در جدول پیوست گزارش میزان و درصد انحراف جمعیت حوزه‌ها نسبت به «یک» نماینده محاسبه شده است، در جدول ۳ مجموع انحراف از میانگین ۲۸۰,۴۴۳ نفر و نیاز به افزایش یا کاهش نماینده در حوزه‌های با بیش از یک نماینده بررسی شده است.

جدول ۳. مجموع انحراف حوزه‌های انتخابیه با بیش از یک نماینده از میانگین «هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده»

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت تعداد نماینده به جمعیت	میزان انحراف* از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	مجموع انحراف از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	وضعیت حوزه انتخابیه از نظر کمبود/مازاد نماینده	وضعیت استان متبوع از نظر مازاد/کمبود نماینده
استان آذربایجان شرقی										
۱	تبریز و آذرشهر و اسکو	تبریز	۲,۰۴۱,۶۱۴	۶	۳۴۰,۲۶۹	+۵۹,۸۲۶	+۲۱/۳	+۳۵۸,۹۵۹	۱ نفر کمبود	۶ نفر مازاد
۲	میانه	میانه	۱۸۲,۸۴۸	۲	۹۱,۴۲۴	-۱۸۹,۰۱۹	-۶۷/۴	-۳۷۸,۰۳۸	۱ نفر مازاد	
استان آذربایجان غربی										
۳	ارومیه	ارومیه	۱,۰۴۰,۵۶۵	۳	۳۴۶,۸۵۵	+۶۶,۴۱۲	+۲۳/۶	+۱۹۹,۴۱۲	-	۱ نفر مازاد
استان اردبیل										
۴	اردبیل، نمین، نیر و سرعین	اردبیل	۷۰۵,۷۱۵	۳	۲۳۵,۲۳۸	-۴۲,۲۰۵	-۱۶/۱	-۱۳۵,۶۱۴	-	۳ نفر مازاد
استان اصفهان										
۵	اصفهان	اصفهان	۲,۲۴۳,۲۴۹	۵	۴۴۸,۶۵۰	+۱۶۸,۲۰۷	+۵۹/۹	+۸۴۱,۰۳۴	۲ نفر کمبود	۱ نفر مازاد
استان البرز										
۶	کرج، اشتهارد و فردیس	کرج	۲,۲۸۳,۱۷۵	۲	۱,۱۴۱,۵۸۷	+۸۶۱,۱۴۴	+۳۰/۷	+۱,۷۲۲,۲۸۹	۶ نفر کمبود	۶ نفر کمبود
استان ایلام										
۷	ایلام و ایوان، شیروان، چرداول، مهران و ملکشاهی	ایلام	۴۰۷,۳۵۵	۲	۲۰۳,۶۷۷	-۷۶,۷۶۵	-۲۷/۳	-۱۵۳,۵۳۱	-	۱ نفر مازاد
استان تهران										
۸	تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس	تهران	۹,۸۵۲,۱۶۹	۳۰	۳۲۸,۴۰۶	+۴۷,۹۶۳	+۱۷/۱	+۱,۴۳۸,۸۷۹	۵ نفر کمبود	۱۲ نفر کمبود
استان خراسان رضوی										
۹	مشهد و کلات	مشهد	۳,۳۱۶,۶۷۷	۵	۶۶۳,۳۳۵	+۳۸۲,۸۹۲	+۱۳۶/۵	+۱,۹۱۴,۴۶۲	۶ نفر کمبود	
۱۰	سبزوار، جغتای، جوی، خوشاب و داورزن	سبزوار	۴۶۹,۰۶۵	۲	۲۳۴,۵۳۲	-۴۵,۹۱۰	-۱۶/۳	-۹۱,۸۲۱	-	۵ نفر کمبود
۱۱	نیشابور و فیروزه	نیشابور	۴۸۹,۳۱۹	۲	۲۴۴,۶۵۹	-۳۵,۷۸۳	-۱۲/۷	-۷۱,۵۶۷	-	
استان خراسان شمالی										
۱۲	بجنورد، مانه، سملقان و جاجرم	بجنورد	۵۴۷,۱۶۸	۲	۲۷۳,۵۸۴	-۶,۸۵۹	-۲/۴	-۱۳,۷۱۸	-	نفر مازاد

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت تعداد نماینده به جمعیت	میزان انحراف*	درصد انحراف	مجموع انحراف	وضعیت حوزه انتخابیه از نظر کمبود/مازاد نماینده	وضعیت استان
استان خوزستان										
۱۳	اهواز، باوی، حمیدیه و کارون	اهواز	۱,۵۵۸,۷۰۹	۳	۵۱۹,۵۷۰	+۲۳۹,۱۲۷	+ ۸۵/۲	+ ۷۱۷,۳۸۰	۲ نفر کمبود	۲ نفر مازاد
۱۴	آبادان	آبادان	۲۹۸,۰۹۰	۳	۹۹,۳۶۳	-۱۸۱,۰۸۰	- ۶۴/۵	- ۵۴۳,۲۳۹	۱ نفر مازاد	
استان زنجان										
۱۵	زنجان و طارم	زنجان	۵۵۷,۲۸۰	۲	۲۷۸,۶۴۰	-۱,۸۰۳	- ۰/۶	- ۳,۶۰۶	-	۲ نفر مازاد
استان سیستان و بلوچستان										
۱۶	زاهدان	زاهدان	۶۲۸,۲۲۹	۲	۳۱۴,۱۱۴	+۳۳,۶۷۱	+ ۱۲	+ ۶۷,۳۴۳	-	۱ نفر کمبود
۱۷	زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون	زابل	۳۹۴,۰۲۹	۲	۱۹۷,۰۱۴	-۸۳,۴۲۸	- ۲۹/۷	- ۱۶۶,۸۵۷	-	
استان فارس										
۱۸	شیراز	شیراز	۱,۸۶۹,۰۰۱	۴	۴۶۷,۲۵۰	+۱,۸۶۸,۰۷	+ ۶۶/۶	+ ۷۴۷,۲۲۹	۲ نفر کمبود	۱ نفر مازاد
استان قزوین										
۱۹	قزوین، آبیک و البرز	قزوین	۹۳۴,۳۳۳	۲	۴۶۷,۱۶۶	+۱۸۶,۷۲۳	+ ۶۶/۵	+ ۳۷۳,۴۴۷	۱ نفر کمبود	فاقد انحراف
استان قم										
۲۰	قم	قم	۱,۲۹۲,۲۸۳	۳	۴۳۰,۷۶۱	+۱۵۰,۳۱۸	+ ۵۳/۶	+ ۴۵۰,۹۵۴	۱ نفر کمبود	۱ نفر کمبود
استان کردستان										
۲۱	سنندج، دیواندره و کامیاران	سنندج	۶۸۴,۲۹۸	۲	۳۴۲,۱۴۹	+۶۱,۷۰۶	+ ۲۲	+ ۱۲۳,۴۱۲	-	۱ نفر مازاد
استان کرمان										
۲۲	کرمان و راور	کرمان	۷۸۱,۹۲۲	۲	۳۹۰,۹۶۱	+۱۱۰,۵۱۸	+ ۳۹/۴	+ ۲۲۱,۰۳۶	-	
استان کرمانشاه										
۲۳	کرمانشاه	کرمانشاه	۱,۰۸۳,۸۳۳	۳	۳۶۱,۲۷۸	+۸۰,۸۳۵	+ ۲۸/۸	+ ۲۴۲,۵۰۴	-	۲ نفر مازاد
استان گلستان										
۲۴	گرگان و آق قلا	گرگان	۶۱۳,۲۷۴	۲	۳۰۶,۶۳۷	+۲۶,۱۹۴	+ ۹/۳	+ ۵۲,۳۸۸	-	۱ نفر مازاد
استان گیلان										
۲۵	رشت	رشت	۹۵۶,۹۷۱	۳	۳۱۸,۹۹۰	+۳۸,۵۴۷	+ ۱۳/۷	+ ۱۱۵,۶۴۲	-	۴ نفر مازاد
استان لرستان										
۲۶	خرم آباد و دوره	خرم آباد	۵۴۸,۲۲۷	۲	۲۷۴,۱۱۳	-۶,۳۲۹	-۲/۲	- ۱۲,۶۵۹	-	۳ نفر مازاد
۲۷	بروجرد	بروجرد	۳۲۶,۴۵۲	۲	۱۶۳,۲۲۶	-۱۱۷,۲۱۷	- ۴۱/۷	- ۲۳۴,۴۳۴	-	
استان مازندران										
۲۸	ساری و میاندوود	ساری	۵۵۹,۳۵۱	۲	۲۷۹,۶۷۵	-۷۶۸	- ۰/۲	- ۱,۵۳۵	-	۱ نفر مازاد
۲۹	بابل	بابل	۵۳۱,۹۳۰	۲	۲۶۵,۹۶۵	-۱۴,۴۷۸	- ۵/۱	- ۲۸,۹۵۶	-	
۳۰	قائم شهر، قائم شهر	قائم شهر	۴۷۴,۸۹۸	۲	۲۳۷,۴۴۹	-۴۲,۹۹۴	- ۱۵/۳	- ۸۵,۹۸۸	-	

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت تعداد نماینده به جمعیت	میزان انحراف*	درصد انحراف	مجموع انحراف از میانگین (۲۸۰,۴۴۳)	وضعیت حوزه انتخابیه از نظر کمبود/مازاد نماینده	وضعیت استان
	سوادکوه، جویبار، سیمرغ و سوادکوه شمالی									
استان مرکزی										
۳۱	اراک، کمیجان و خنداب	اراک	۶۸۲,۲۱۵	۲	۳۴۱,۱۰۷	+۶۰,۶۶۴	+ ۲۱/۶	+ ۱۲۱,۳۲۹	-	۲ نفر مازاد
استان هرمزگان										
۳۲	بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر	بندرعباس	۹۶۲,۵۳۴	۳	۳۲۰,۸۴۵	+۴۰,۴۰۲	+ ۱۴/۴	+ ۱۲۱,۲۰۵	-	۱ نفر کمبود
استان همدان										
۳۳	همدان و فامنین	همدان	۷۱۵,۴۶۴	۲	۳۵۷,۷۳۲	+۷۷,۲۸۹	+ ۲۷/۵	+ ۱۵۴,۵۷۸	-	۳ نفر مازاد
۳۴	ملایر	ملایر	۲۸۸,۶۸۵	۲	۱۴۴,۳۴۲	-۱۳۶,۱۰۰	- ۴۸/۵	- ۲۷۲,۲۰۱	-	

مأخذ: همان.

همان‌طور که جدول فوق نشان می‌دهد از میان ۳۵ حوزه با بیش از یک نماینده در مجلس شورای اسلامی، مجموع انحراف ۹ حوزه از ۲۸۰,۴۴۳ نفر بیشتر است و نیازمند افزایش نماینده هستند و ۲ حوزه از مازاد نماینده برخوردارند. مجموع تعداد نماینده‌ای که می‌توان به ۹ حوزه مذکور اضافه کرد، ۲۶ نفر است. همچنین از میان حوزه‌های تک‌کرسی مجلس شورای اسلامی، درحال حاضر و با توجه به سرشماری ۱۳۹۵ مجموع انحراف ۵ حوزه از ۲۸۰,۴۴۳ نفر بیشتر است و نیازمند افزایش نماینده هستند. جدول ۴ حوزه‌های انتخابیه تک‌کرسی با انحراف بیش از ۱۰۰ درصد را نشان می‌دهد.

مجموع تعداد نمایندگانی که باید به ۵ حوزه مذکور اضافه شود، ۸ نفر است که با احتساب ۲۶ نماینده‌ای که باید به حوزه‌های انتخابیه چندکرسی اضافه شود، مجموعاً ۳۴ نماینده می‌توان اضافه کرد. از آنجاکه طبق اصل (۶۴) قانون اساسی هر ۱۰ سال می‌توان ۲۰ نماینده به تعداد نمایندگان مجلس اضافه کرد و از سال ۱۳۷۸ تاکنون نماینده‌ای به مجلس اضافه نشده است و بنابراین امکان افزایش نماینده تا سقف ۴۰ نفر وجود دارد؛ پس از ۳۴ حوزه مذکور و البته بدون احتساب وضعیت کلی استان‌ها از نظر نسبت تعداد نماینده به جمعیت، اولویت با حوزه‌هایی است که از کمترین درصد انحراف نسبت به میانگین کشوری ۲۸۰,۴۴۳ نفر برخوردارند و به عبارت دیگر بیشترین نزدیکی را به درصد انحراف ۱۰۰+ دارند. جدول ۵ حوزه‌های انتخابیه تک‌کرسی که انحراف بین ۵۰+ تا ۱۰۰+ را دارند نشان می‌دهد.

جدول ۴. حوزه‌های انتخابیه تک‌کرسی با درصد انحراف بیشتر از ۱۰۰+ درصد نسبت به میانگین

«هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده»

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت تعداد نماینده به جمعیت	میزان انحراف* از میانگین (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین (۲۸۰۴۴۳)	وضعیت حوزه کمبود/مازاد نماینده	وضعیت استان متبوع از نظر مازاد/کمبود نماینده
استان تهران									
۱	رباط کریم و بهارستان	رباط کریم	۸۲۷,۸۴۵	۱	۸۲۷,۸۴۵	+۵۴۷,۴۰۲	+ ۱۹۵/۱	۱ نفر کمبود	۱۲ نفر کمبود
۲	شهریار، قدس و ملارد	شهریار	۱,۴۳۸,۱۳۸	۱	۱,۴۳۸,۱۳۸	+۱,۱۵۷,۶۹۵	+۴۱۲/۸	۴ نفر کمبود	
۳	ورامین، پیشوا و قرچک	ورامین	۶۳۹,۴۸۱	۱	۶۳۹,۴۸۱	+۳۵۹,۰۳۸	+۱۲۸	۱ نفر کمبود	
استان سیستان و بلوچستان									
۴	ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران	ایران‌شهر	۶۴۸,۵۹۴	۱	۶۴۸,۵۹۴	+۳۶۸,۱۵۱	+ ۱۳۱/۲	۱ نفر کمبود	۱ نفر کمبود
استان یزد									
۵	یزد، اشکذر، بخش ندوشن و دهستان سورک	یزد	۶۹۲,۸۶۰	۱	۶۹۲,۸۶۰	+۴۱۲,۴۱۷	+ ۱۴۷	۱ نفر کمبود	فاقد انحراف

مأخذ: همان.

شایان ذکر است که برخی حوزه‌های چندکرسی نزدیک‌ترین درصد انحراف به ۱۰۰+ (بیشترین نزدیکی به ۲۸۰,۴۴۳+) را دارند و یا اینکه پس از اختصاص نماینده، همچنان درصد انحراف نزدیک به ۱۰۰+ خواهند داشت:

- حوزه انتخابیه اصفهان، پس از اختصاص دو نماینده، همچنان از انحراف ۲۸۰,۱۴۸ نفری برخوردار خواهد بود.

- حوزه انتخابیه رباط کریم و بهارستان که از انحراف ۱۹۵/۱+ درصدی برخوردار است، با اخذ یک نماینده همچنان انحراف ۲۶۶,۹۵۹ نفری خواهد داشت.

- مجموع انحراف حوزه انتخابیه کرمانشاه ۲۴۲,۵۰۴+ نفر است.

- حوزه انتخابیه مشهد و کلات پس از اخذ ۶ نماینده، همچنان از انحراف ۲۳۱,۸۰۴ نفری برخوردار خواهد بود.

- حوزه انتخابیه کرمان در مجموع از انحراف ۲۲۱,۰۳۶ برخوردار است.

- حوزه شیراز، پس از اختصاص ۲ نماینده، همچنان انحراف ۱۸۶,۳۴۳+ نفری خواهد داشت.

- حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون، پس از اختصاص دو نماینده همچنان از انحراف ۱۵۶,۴۹۴+ نفری برخوردار خواهد بود.

- حوزه انتخابیه قم با اضافه شدن یک نماینده، همچنان از مجموع انحراف ۱۷۰,۵۱۱ نفری برخوردار خواهد بود.

به این ترتیب جهت اختصاص ۶ نماینده باقی مانده، چنانچه وضعیت کلی استان‌ها از منظر نماینده مازاد نادیده گرفته شود، اولویت به ترتیب با حوزه‌های انتخابیه اصفهان؛ حوزه انتخابیه رباط کریم و بهارستان؛ حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک و سیریک و بشاگرد؛ حوزه انتخابیه کرمانشاه؛ حوزه انتخابیه مشهد و کلات؛ حوزه انتخابیه چابهار، نیک‌شهر، کنارک و قصرقند است. بنابراین بدون لحاظ وضعیت کلی استان‌ها از منظر داشتن نماینده مازاد، ۴۰ نماینده به حوزه‌های زیر تعلق می‌گیرد:

حوزه‌های انتخابیه تبریز (۱ نفر)، اصفهان (۳ نفر)، کرج، اشتهارد و فردیس (۶ نفر)، تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس (۵ نفر)، مشهد و کلات (۷ نفر)، اهواز، باوی، حمیدیه و کارون (۲ نفر)، شیراز (۲ نفر)، قزوین، آبیک و البرز (۱ نفر)، قم (۱ نفر)، رباط کریم و بهارستان (۲ نفر)، شهریار، قدس و ملارد (۴ نفر)، ورامین پیشوا و قرچک (۱ نفر)، ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشور و آهوران (۱ نفر)، چابهار، نیک‌شهر، کنارک و قصرقند (۱ نفر)، میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد (۱ نفر)، کرمانشاه (۱ نفر)، یزد و اشکذر و بخش ندوشن و دهستان سورک (۱ نفر).

با این حال باید توجه داشت که برخی حوزه‌هایی که نیازمند افزایش نماینده هستند در استانی قرار دارند که در مجموع آن استان از مازاد نماینده برخوردار است و نتیجه اختصاص نماینده به این حوزه‌ها تعمیق بی‌عدالتی میان استان‌های کشور از منظر تعداد کرسی‌هایی است که در مجلس شورای اسلامی دارند.

با احتساب وضعیت کلی استان‌ها، تنها ۸ حوزه انتخابیه که استان متبوع آنها مازاد نماینده ندارد، از انحراف ۱۰۰+ درصد برخوردارند. تعداد نماینده‌ای که می‌توان به ۸ حوزه اضافه کرد، ۲۴ نفر است. حوزه‌های مذکور عبارتند از کرج، اشتهارد و فردیس (۶ نفر)، تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس (۵ نفر)، مشهد و کلات (۵ نفر)، قم (۱ نفر)، رباط کریم و بهارستان (۱ نفر)، شهریار، قدس و ملارد (۴ نفر)، ورامین، پیشوا و قرچک (۱ نفر)، ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشور و آهوران (۱ نفر).

با در نظر گرفتن ظرفیت کلی استان تهران و پس از اضافه کردن نماینده به حوزه‌های انتخابیه‌ای که از انحراف ۱۰۰+ برخوردارند، این استان همچنان ظرفیت اضافه کردن یک نماینده دیگر دارد. از آنجاکه حوزه انتخابیه رباط کریم و بهارستان که از انحراف ۱۹۵/۱+ درصدی برخوردار است، با اخذ یک نماینده همچنان انحراف ۲۶۶,۹۵۹+ نفری خواهد داشت، می‌توان به این حوزه یک نماینده دیگر تخصیص داد. همچنین نگاهی به حوزه‌های انتخابیه‌ای از انحراف بالای ۵۰+ برخوردارند نشان می‌دهد که تنها حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد (۱ نفر)، با توجه به وضعیت کلی استان متبوع خود،

ظرفیت افزایش نماینده دارد. درصد انحراف حوزه مذکور $۸۶/۶ +$ درصد است. بنابراین با در نظر گرفتن وضعیت کلی استان‌ها از منظر داشتن نماینده مازاد یا کمبود نماینده، می‌توان ۲۶ نماینده به حوزه‌های انتخابیه کرج، اشتهارد و فردیس (۶ نفر)، تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس (۵ نفر)، مشهد و کلات (۵ نفر)، قم (۱ نفر)، رباط‌کریم و بهارستان (۲ نفر)، شهریار، قدس و ملارد (۴ نفر)، ورامین، پیشوا و قرچک (۱ نفر)، ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاسر، بنت، آشار و آهوران (۱ نفر)، میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد (۱ نفر) اضافه کرد. با اعمال تغییرات فوق، به استثنای استان کرمان در هیچ استانی از کشور کمبود نماینده نسبت به جمعیت کل استان وجود نخواهد داشت.

جدول ۵. حوزه‌های انتخابیه تک‌کرسی با درصد انحراف بین ۵۰+ درصد تا ۱۰۰+ درصد

نسبت به میانگین «هر ۲۸۰,۴۴۳ نفر یک نماینده»

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت تعداد نماینده به جمعیت	میزان انحراف* از میانگین (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین (۲۸۰۴۴۳)	کمبود/مازاد نماینده	وضعیت استان متبوع حوزه از نظر مازاد/کمبود نماینده
استان هرمزگان									
۱	میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد	میناب	۵۲۳،۴۳۵	۱	۵۲۳،۴۳۵	۲۴۲،۹۹۲+	۸۶/۶+	-	۱ نفر کمبود
استان سیستان و بلوچستان									
۲	چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند	چابهار	۵۰۹،۲۳۸	۱	۵۰۹،۲۳۸	۲۲۸،۷۹۵+	۸۱/۵+	-	۱ نفر کمبود
استان اصفهان									
۳	کاشان، آران و بیدگل	کاشان	۴۵۴،۷۵۲	۱	۴۵۴،۷۵۲	۱۷۴،۳۰۹+	۶۲/۱+	-	۱ نفر مازاد
استان خوزستان									
۴	دزفول	دزفول	۴۴۳،۹۷۱	۱	۴۴۳،۹۷۱	۱۶۳،۵۲۸+	۵۸/۳+	-	۲ نفر مازاد
	بندر ماهشهر، امیدیه، هندیجان و بخش جولکی	بندر ماهشهر	۴۳۳،۰۹۸	۱	۴۳۳،۰۹۸	۱۵۲،۶۵۵+	۵۴/۴+	-	
استان کرمان									
۶	بم و ریگان، فهرج و نرماشیر	بم	۴۳۷،۹۷۵	۱	۴۳۷،۹۷۵	۱۵۷،۵۳۲+	۵۶/۱+	-	۱ نفر کمبود
استان خراسان رضوی									
۷	تربت جام، تایباد و باخزر	تربت جام	۴۳۹،۸۵۰	۱	۴۳۹،۸۵۰	۱۵۹،۴۰۷+	۵۶/۸+	-	۵ نفر کمبود
استان بوشهر									
۸	بوشهر، گناوه و دیلم	بوشهر	۴۳۵،۹۰۶	۱	۴۳۵،۹۰۶	۱۵۵،۴۶۳+	۵۵/۴+	-	فاقد انحراف
استان البرز									
۹	ساوجبلاغ، طالقان و نظرآباد	هشتگرد	۴۲۹،۲۲۵	۱	۴۲۹،۲۲۵	۱۴۸،۷۸۲+	۵۳+	-	۶ نفر کمبود

مأخذ: همان.

۵. تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری

با وجود تلاش‌های صورت گرفته از زمان فرایند تدوین و تصویب قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۰۱/۳۰، جهت تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه بر مرزهای تقسیمات کشوری در سطح شهرستان، حوزه‌های انتخابیه کنونی مجلس شورای اسلامی، کاملاً منطبق بر مرزهای تقسیمات کشوری نیستند. جدول ۶ حوزه‌های انتخابیه‌ای را نشان می‌دهد که با معضل عدم انطباق مرزهای حوزه با مرزهای تقسیمات کشوری مواجه هستند.

جدول ۶. عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری

در حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی

نام استان	عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای سطح شهرستان
آذربایجان شرقی	۱. بخش هوراند از لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان اهر است، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه کلیبر (شهرستان کلیبر و شهرستان خداآفرین) قرار دارد.
اصفهان	۲. بخش قمصر از لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان کاشان است، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه نطنز قرار دارد.
	۳. دهستان دره‌شور به لحاظ تقسیمات کشوری جزء بخش وردشت شهرستان سمیرم است. اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه شهرضا و دهقان قرار دارد.
چهارمحال و بختیاری	۴. دهستان دستگرد به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان شهرکرد است اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه اردل، فارس، کوهرنگ و کیار قرار دارد.
خراسان رضوی	۵. بخش‌های احمدآباد و رضویه براساس قانون تقسیمات کشوری، جزء شهرستان مشهد هستند، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه فریمان و سرخس قرار دارند.
خراسان شمالی	۶. شهرستان فاروج از لحاظ تقسیمات کشوری در استان خراسان شمالی است، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در استان خراسان رضوی است و به همراه شهرستان قوچان تشکیل یک حوزه انتخابیه را می‌دهند.
خوزستان	۷. بخش جولکی به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان آغاجاری است اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان قرار دارد.
زنجان	۸. دهستان‌های بوغاکندی و قلتوق از لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان زنجان هستند، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه ماهنشان و ایجرود قرار دارند.
سیستان و بلوچستان	۹. بخش‌های بنت، لشار و آهوران از لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان نیک‌شهر هستند، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز، دلگان و فنوج قرار دارند.
	۱۰. بخش آشار از لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان مهرستان است، اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز، دلگان و فنوج قرار دارد.
	۱۱. بخش نصرت‌آباد و بخش کورین به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان زاهدان است اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه خاش و میرجاوه قرار دارد.
کرمانشاه	۱۲. دهستان‌های سرقلعه و جیگران به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان سرپل ذهاب هستند اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه پاره، جوانرود، ثلاث باباجانی و روانسر قرار دارند.
یزد	۱۳. بخش ندوشن و دهستان سورک، به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان میبد هستند. اما از لحاظ حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخاباتی یزد قرار دارند.

مأخذ: همان.

همان‌گونه که جدول فوق نشان می‌دهد در ۱۰ استان کشور مسئله عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری وجود دارد. در این میان استان سیستان و بلوچستان با ۳ مورد عدم تطابق، وضعیت بدتری دارد. به‌ویژه وضعیت حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران قابل تأمل است. در حوزه مذکور ۴ بخش، از ۲ شهرستان متمایز (بخش‌های بنت، لاشار و آهوران از شهرستان نیک‌شهر و بخش آشار از شهرستان مهرستان) به حوزه انتخابیه‌ای الحاق شده است که حوزه مذکور گذشته از این بخش‌ها خود از ۴ شهرستان متمایز ایرانشهر، سرباز، دلگان و فنوج تشکیل شده است. استان اصفهان شاهد ۲ مورد عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری است. ۸ استان باقی‌مانده همه یک مورد عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای تقسیمات کشوری دارند.

نتیجه‌گیری

به‌رغم اینکه اصل (۶۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در درجه اول بر عامل «انسانی» به‌عنوان معیاری برای حوزه‌بندی انتخاباتی تأکید دارد که از آن به تعداد جمعیت تعبیر می‌شود و همچنین بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات نیز در ابتدا بر عامل «جمعیت» در حوزه‌بندی انتخابات تأکید دارد، اما گزارش حاضر حاکی از نابرابری عمیق جمعیت حوزه‌های انتخابیه است که هیچ توجیهی برای آن وجود ندارد. نابرابری نسبت جمعیت به تعداد نماینده هم در میان استان‌ها و هم در میان حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها، و هم بین کل حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی وجود دارد. این وضعیت ناشی از نواقصی است که از دوره مشروطه بر نظام حوزه‌بندی انتخابات مجلس در ایران حاکم بوده است. مهم‌ترین نتیجه این وضعیت عدم تأمین برابری حق رأی‌دهی در میان شهروندان ساکن در حوزه‌های انتخابیه و نابرابری و بی‌عدالتی میان حوزه‌ها و استان‌ها از منظر تعداد کرسی‌هایی است که نسبت به جمعیت خود در مجلس شورای اسلامی دارند. از این‌رو در جهت عمل به بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی مقام معظم رهبری با هدف اینکه «حداکثر عدالت انتخاباتی» در حوزه‌بندی تحقق یابد، بازتوزیع تعداد نمایندگان هم در میان استان‌ها و هم درون حوزه‌های انتخابیه ضروری است (از طریق بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه).

بررسی طرح‌ها و لوایحی که پس از انقلاب اسلامی ایران تاکنون با هدف اصلاح مرزهای حوزه‌های انتخابیه یا تعداد نمایندگان به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است، حاکی از عدم توجه کامل به برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه است. در این زمینه پیشنهاد می‌شود:

- حدنصاب جمعیتی برای داشتن یک نماینده و میزان مجاز انحراف از آن در قالب یک مقرر قانونی تعیین شود. با تحقق این امر ضمن اینکه توافق درباره اینکه کدام حوزه‌های انتخابیه مشمول افزایش

نماینده می‌شوند، آسان‌تر می‌شود؛ از نفوذ عوامل غیرکارشناسی در بحث حوزه‌بندی انتخابات ممانعت به‌عمل خواهد آمد و از بی‌ضابطگی که تاکنون بر امر حوزه‌بندی انتخابات حاکم بوده کاسته خواهد شد. - ضروری است، در قالب یک مقرر قانونی دوره زمانی برای تجدیدنظر در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و بازترسیم مرزها تعیین شود.

- ضروری است، در قالب یک مقرر قانونی عوامل «سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها» مندرج در اصل (۶۴) قانون اساسی تعریف عملیاتی شده و با تعیین شاخص‌های دقیق و قابل سنجش، میزان تأثیر آنها در حوزه‌بندی انتخابات مجلس شورای اسلامی تعیین شود.

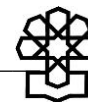
- در راستای عمل به تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵ که بر انطباق حتی‌الامکان مرزهای حوزه‌های انتخابات مجلس شورای اسلامی بر محدوده شهرستان‌ها تأکید دارد، ضروری است همه واحدهای سیاسی - اداری (دهستان، بخش و شهرستان) از منظر حوزه‌بندی انتخابات در حوزه انتخابیه شهرستان یا استان متبوع خود قرار گیرند. جهت رسیدن به این هدف ضروری است مرزهای حوزه‌های انتخابیه در ۱۳ موردی که عدم انطباق با مرزهای تقسیمات کشوری وجود دارد، اصلاح شوند.

پیوست

نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی به تعداد نمایندگان براساس آمارهای سرشماری ۱۳۹۵

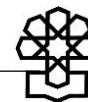
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان آذربایجان شرقی								
۱	تبریز، آذرشهر و اسکو	تبریز	شهرستان تبریز (شهر تبریز، بخش مرکزی، بخش خسروشاه)	۱,۷۷۳,۰۳۳	۶	۳۴۰,۲۶۹	+۵۹,۸۲۶	+۲۱/۳
			شهرستان آذرشهر (شهر آذرشهر، بخش ممقان، بخش حومه، بخش گوغان)	۱۱۰,۳۱۱				
			شهرستان اسکو (شهر اسکو، بخش مرکزی، بخش ایلخچی)	۱۵۸,۲۷۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲,۰۴۱,۶۱۴				
۲	اهر و هریس	اهر	شهرستان اهر (شهر اهر، بخش مرکزی)	۱۳۳,۸۲۹	۱	۲۰۲,۹۲۲	-۷۷,۵۲۱	-۲۷/۶
			شهرستان هریس (شهر هریس، بخش مرکزی، بخش خواجه)	۶۹,۰۹۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۲,۹۲۲				
۳	بستان‌آباد	بستان‌آباد	شهرستان بستان‌آباد (شهر بستان‌آباد، بخش مرکزی، بخش تیکمه‌داش)	۹۴,۷۶۹	۱	۹۴,۷۶۹	-۱۸۵,۶۷۴	-۶۶/۲
۴	بناب	بناب	شهرستان بناب (شهر بناب، بخش مرکزی)	۱۳۴,۸۹۲	۱	۱۳۴,۸۹۲	-۱۴۵,۵۵۱	-۵۱/۹
۵	سراب	سراب	شهرستان سراب (شهر سراب، بخش مرکزی، بخش مهربان)	۱۲۵,۳۴۱	۱	۱۲۵,۳۴۱	-۱۵۵,۱۰۲	-۵۵/۳
۶	شبستر	شبستر	شهرستان شبستر (شهر شبستر، بخش مرکزی، بخش صوفیان، بخش تسوج)	۱۳۵,۴۲۱	۱	۱۳۵,۴۲۱	-۱۴۵,۰۲۲	-۵۱/۷
۷	کلیبر و بخش هوراند	کلیبر	شهرستان کلیبر (شهر کلیبر، بخش مرکزی، بخش آیش‌احمد، بخش هوراند)	۴۶,۱۲۵	۱	۹۹,۸۲۱	-۱۸۰,۶۲۲	-۶۴/۴
			شهرستان خداآفرین (شهر خداآفرین، بخش مرکزی، بخش گرمادوز، بخش منجوان)	۳۲,۹۹۵				
			بخش هوراند ^۱	۲۰,۷۰۱				

۱. بخش هوراند به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان اهر است. جمعیت شهرستان اهر، ۱۵۴,۵۳۰ هزار نفر است که از این مقدار ۲۰,۷۰۱ هزار نفر جمعیت هوراند است.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۹۹,۸۲۱				
۸	مراغه و عجبشیر	مراغه	شهرستان مراغه (شهر مراغه، بخش مرکزی، بخش سراجو)	۲۶۲,۶۰۴	۱	۳۳۳,۴۵۶	+۵۳,۰۱۳	+ ۱۸/۹
			شهرستان عجبشیر (شهر عجبشیر، بخش مرکزی، بخش قلعه‌چای)	۷۰,۸۵۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۳۳,۴۵۶				
۹	مرند و جلفا	مرند	شهرستان مرند (شهر مرند، بخش مرکزی، بخش یامچی)	۲۴۴,۹۷۱	۱	۳۰۶,۳۲۹	+۲۵,۸۸۶	+ ۹/۲
			شهرستان جلفا (شهر جلفا، بخش مرکزی، بخش سیه‌رود)	۶۱,۳۵۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۰۶,۳۲۹				
۱۰	ملکان	ملکان	شهرستان ملکان (شهر ملکان، بخش مرکزی، بخش لیلان)	۱۱۱,۳۱۹	۱	۱۱۱,۳۱۹	-۱۶۹,۱۲۴	- ۶۰/۳
۱۱	میانه	میانه	شهرستان میانه (شهر میانه، بخش مرکزی، بخش ترکمانچای، بخش کاغذکنان، بخش کندوان)	۱۸۲,۸۴۸	۲	۹۱,۴۲۴	-۱۸۹,۰۱۹	- ۶۷/۴
۱۲	هشترود و چاراویماق	هشترود	شهرستان هشترود (شهر هشترود، بخش مرکزی، بخش نظرکهریزی)	۵۷,۱۹۹	۱	۸۸,۲۷۰	-۱۹۲,۱۷۳	- ۶۸/۵
			شهرستان چاراویماق (شهر قره آغاج، بخش مرکزی، بخش شادیان)	۳۱,۰۷۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۸۸,۲۷۰				
۱۳	ورزقان	ورزقان	شهرستان ورزقان (شهر ورزقان، بخش مرکزی، بخش خاروانا)	۵۲,۶۵۰	۱	۵۲,۶۵۰	-۲۲۷,۷۹۳	- ۸۱/۲
	جمع		تعداد حوزه: ۱۳	۳,۹۰۹,۶۵۲	۱۹	۲۰۵,۷۷۱	-۷۴,۶۷۲	- ۲۶/۶
استان آذربایجان غربی								
۱۴	ارومیه	ارومیه	شهرستان ارومیه (شهر ارومیه، بخش مرکزی، بخش صومای برادوست، بخش انزل، بخش سیلوانه، بخش نازلو)	۱,۰۴۰,۵۶۵	۳	۳۴۶,۸۵۵	+۶۶,۴۱۲	+ ۲۳/۶
۱۵	بوکان	بوکان	شهرستان بوکان (شهر بوکان، بخش مرکزی، بخش سیمینه)	۲۵۱,۴۰۹	۱	۲۵۱,۴۰۹	-۲۹,۰۳۴	- ۱۰/۳
۱۶	پیرانشهر و سردشت	پیرانشهر	شهرستان پیرانشهر (شهر پیرانشهر، بخش مرکزی، بخش لاجان)	۱۳۸,۸۶۴	۱	۲۵۷,۷۱۳	-۲۲,۷۳۰	- ۸/۱
			شهرستان سردشت (شهر سردشت، بخش مرکزی، بخش وزینه)	۱۱۸,۸۴۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۵۷,۷۱۳				

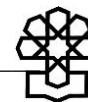
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۷	خوی و چایپاره	خوی	شهرستان خوی (شهر خوی، بخش مرکزی، بخش صفائیه، بخش قطور، بخش ایواوغلی)	۳۴۸,۶۶۴	۱	۳۹۵,۹۵۶	+۱۱۵,۵۱۳	+ ۴۱/۱
			شهرستان چایپاره (شهر قره ضیاءالدین، بخش مرکزی، بخش حاجیلار)	۴۷,۲۹۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۹۵,۹۵۶				
۱۸	سلماس	سلماس	شهرستان سلماس (شهر سلماس، بخش مرکزی، بخش کوهسار)	۱۹۶,۵۴۶	۱	۱۹۶,۵۴۶	-۸۳,۸۹۷	- ۲۹/۹
۱۹	ماکو و چالدران و پلدشت و شوط	ماکو	شهرستان ماکو (شهر ماکو، بخش مرکزی، بخش بازرگان)	۹۴,۷۵۱	۱	۲۳۷,۶۶۳	-۴۲,۷۸۰	- ۱۵/۲
			شهرستان چالدران (شهر سیه چشمه، بخش مرکزی، بخش دشتک)	۴۵,۰۶۰				
			شهرستان پلدشت (شهر پلدشت، بخش مرکزی، بخش ارس)	۴۲,۱۷۰				
			شهرستان شوط (شهر شوط، بخش مرکزی، بخش قره قویون)	۵۵,۶۸۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۳۷,۶۶۳				
۲۰	مهاباد	مهاباد	شهرستان مهاباد (شهر مهاباد، بخش مرکزی، بخش خلیفان)	۲۳۶,۸۴۹	۱	۲۳۶,۸۴۹	-۴۳,۵۹۴	- ۱۵/۵
۲۱	میاندوآب	میاندوآب	شهرستان میاندوآب (شهر میاندوآب، بخش مرکزی، بخش باروق، بخش مرحمت‌آباد)	۲۷۳,۹۴۹	۱	۲۷۳,۹۴۹	-۶,۴۹۴	- ۲/۳
۲۲	شاهین‌دژ و تکاب	شاهین‌دژ	شهرستان شاهین‌دژ (شهر شاهین‌دژ، بخش مرکزی، بخش کشاورز)	۹۲,۴۵۶	۱	۱۷۳,۰۱۲	-۱۰۷,۴۳۱	- ۳۸/۳
			شهرستان تکاب (شهر تکاب، بخش مرکزی، بخش تخت سلیمان)	۸۰,۵۵۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۷۳,۰۱۲				
۲۳	نقده و اشنویه	نقده	شهرستان نقده (شهر نقده، بخش مرکزی، بخش محمدیار)	۱۲۷,۶۷۱	۱	۲۰۱,۵۵۷	-۷۸,۸۸۶	- ۲۸/۱
			شهرستان اشنویه (شهر اشنویه، بخش مرکزی، بخش نالوس)	۷۳,۸۸۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۱,۵۵۷				
جمع			تعداد حوزه: ۱۰	۳,۲۶۵,۲۱۹	۱۲	۲۷۲,۱۰۱	-۸,۳۴۱	- ۲,۹
استان اردبیل								
۲۴	اردبیل، نمین، نیر و سرعین	اردبیل	شهرستان اردبیل (شهر اردبیل، بخش مرکزی، بخش ثمرین، بخش هیر)	۶۰۵,۹۹۲	۳	۲۳۵,۲۳۸	-۴۲,۲۰۵	- ۱۶/۱

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شهرستان سرعین (شهر سرعین، بخش مرکزی، بخش سبلان)	۱۸,۲۰۰				
			شهرستان نمین (شهر نمین، بخش مرکزی، بخش عنبران، بخش ولیکیج)	۶۰,۶۵۹				
			شهرستان نیر (شهر نیر، بخش مرکزی، بخش کوراییم)	۲۰,۸۶۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۷۰۵,۷۱۵				
۲۵	پارس آباد و بیله سوار	پارس آباد	شهرستان پارس آباد (شهر پارس آباد، بخش مرکزی، بخش تازه کند، بخش اصلاندوز، بخش اسلام آباد)	۱۷۷,۶۰۱	۱	۲۲۹,۰۰۵	-۵۱,۴۳۸	- ۱۸/۳
			شهرستان بیله سوار (شهر بیله سوار، بخش مرکزی، بخش قشلاق دشت)	۵۱,۴۰۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۲۹,۰۰۵				
۲۶	خلخال و کوثر	خلخال	شهرستان خلخال (شهر خلخال، بخش مرکزی، بخش شاهرود، بخش خورش رستم)	۸۶,۷۳۱	۱	۱۰۸,۸۵۸	-۱۷۱,۵۸۵	- ۶۱/۱
			شهرستان کوثر (شهر گیوی، بخش مرکزی، بخش فیروز)	۲۲,۱۲۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۰۸,۸۵۸				
۲۷	گرمی	گرمی	شهرستان گرمی (شهر گرمی، بخش مرکزی، بخش انگوت، بخش موران)	۷۶,۹۰۱	۱	۷۶,۹۰۱	-۲۰۳,۵۴۲	- ۷۲/۵
۲۸	مشگین شهر	مشگین شهر	شهرستان مشگین شهر (شهر مشگین شهر، بخش مرکزی، بخش ارشق، بخش مشگین شرقی، بخش مرادلو، بخش قصابه)	۱۴۹,۹۴۱	۱	۱۴۹,۹۴۱	-۱۳۰,۵۰۲	- ۴۶/۵
جمع			تعداد حوزه: ۵	۱,۲۷۰,۴۲۰	۷	۱۸۱,۴۸۸	-۹۸,۹۵۴	- ۳۵/۲
استان اصفهان								
۲۹	اصفهان	اصفهان	شهرستان اصفهان (شهر اصفهان، بخش مرکزی، بخش جرقویه سفلی، بخش جرقویه علیا، بخش جلگه، بخش بن رود، بخش کوهپایه)	۲,۲۴۳,۲۴۹	۵	۴۴۸,۶۵۰	+۱۶۸,۲۰۷	+ ۵۹/۹
۳۰	اردستان	اردستان	شهرستان اردستان (شهر اردستان، بخش مرکزی، بخش زواره)	۴۲,۱۰۵	۱	۴۲,۱۰۵	-۲۳۸,۳۳۸	- ۸۴/۹
۳۱	شاهین شهر، میمه و برخوار	شاهین شهر	شهرستان شاهین شهر و میمه (شهر شاهین شهر، بخش مرکزی، بخش میمه)	۲۳۴,۶۶۷	۱	۳۵۷,۰۸۶	+۷۶,۶۴۳	+ ۲۷/۳
			شهرستان برخوار (شهر دولت آباد، بخش مرکزی، بخش حبیب آباد)	۱۲۲,۴۱۹				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۵۷,۰۸۶				
۳۲	خمینی‌شهر	خمینی‌شهر	شهرستان خمینی‌شهر (شهر خمینی‌شهر، بخش مرکزی)	۳۱۹,۷۲۷	۱	۳۱۹,۷۲۷	+۳۹,۲۸۴	+ ۱۴
۳۳	سمیرم	سمیرم	شهرستان سمیرم (شهر سمیرم، بخش مرکزی، بخش پادنا، بخش دناکوه، بخش وردشت به‌استثنای دهستان دره‌شور)	۱۷۰,۳۱۰	۱	۷۰,۳۱۰	-۲۱۰,۱۳۳	- ۷۴/۹
۳۴	شهرضا، دهاقان و دهستان دره‌شور	شهرضا	شهرستان شهرضا (شهر شهرضا، بخش مرکزی)	۱۵۹,۷۹۷	۱	۱۹۸,۱۰۷	-۸۲,۳۳۶	- ۲۹/۳
			شهرستان دهاقان (شهر دهاقان، بخش مرکزی)	۳۴,۵۱۱				
			دهستان دره‌شور ^۲	۳,۷۹۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۹۸,۱۰۷				
۳۵	فریدن، چادگان، فریدونشهر، بوئین و میاندشت	داران	شهرستان فریدن (شهر داران، بخش مرکزی، بخش زنده‌رود)	۴۹,۸۹۰	۱	۱۴۲,۱۸۶	-۱۳۸,۲۵۷	- ۴۹/۲
			شهرستان چادگان (شهر چادگان، بخش مرکزی، بخش چنارود)	۳۲,۴۷۹				
			شهرستان فریدونشهر (شهر فریدونشهر، بخش مرکزی)	۳۵,۶۵۴				
			شهرستان بوئین و میاندشت (شهر بوئین و میاندشت، بخش مرکزی، بخش کرچمبو)	۲۴,۱۶۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۴۲,۱۸۶				
۳۶	فلاورجان	فلاورجان	شهرستان فلاورجان (شهر فلاورجان، بخش مرکزی، بخش پیربکران، بخش قهدریجان)	۲۴۹,۸۱۴	۱	۲۴۹,۸۱۴	-۳۰,۶۲۹	- ۱۰/۹
۳۷	کاشان، آران و بیدگل	کاشان	شهرستان کاشان ^۳ (شهر کاشان، بخش مرکزی، بخش برزک، بخش نیاسر)	۳۵۱,۲۳۵	۱	۴۵۴,۷۵۲	+۱۷۴,۳۰۹	+ ۶۲/۱
			شهرستان آران و بیدگل (شهر آران و بیدگل، بخش مرکزی، بخش کویرات)	۱۰۳,۵۱۷				

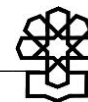
۱. جمعیت شهرستان سمیرم، ۷۴,۱۰۹ هزار نفر است که از این تعداد می‌بایست جمعیت دهستان دره‌شور (۳,۷۹۹) که به لحاظ تقسیم‌بندی حوزه‌های انتخابیه مجلس، در حوزه شهرضا و سمیرم سفلی قرار می‌گیرد، کم کرد.
۲. دهستان دره‌شور به لحاظ تقسیمات کشوری جزء بخش وردشت شهرستان سمیرم است.
۳. جمعیت کاشان، ۳۶۴,۴۸۲ هزار نفر است که از این تعداد می‌بایست جمعیت بخش قمصر (۱۳,۲۴۷ نفر) که به لحاظ تقسیم‌بندی حوزه انتخابیه مجلس، در حوزه نطنز قرار می‌گیرد، کم شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۵۴,۷۵۲				
۳۸	گلپایگان و خوانسار	گلپایگان	شهرستان گلپایگان (شهر گلپایگان، بخش مرکزی)	۹۰,۰۸۶	۱	۱۲۳,۱۳۵	-۱۵۷,۳۰۸	-۵۶
			شهرستان خوانسار (شهر خوانسار، بخش مرکزی)	۳۳,۰۴۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۲۳,۱۳۵				
۳۹	لنجان	زرین شهر	شهرستان لنجان (شهر زرین شهر، بخش مرکزی، بخش باغ بهادران)	۲۶۲,۹۱۲	۱	۲۶۲,۹۱۲	-۱۷,۵۳۱	-۶/۲
۴۰	مبارکه	مبارکه	شهرستان مبارکه (شهر مبارکه، بخش مرکزی، بخش گرکن جنوبی)	۱۵۰,۴۴۱	۱	۱۵۰,۴۴۱	-۱۳۰,۰۰۲	-۴۶/۳
۴۱	نائین، خور و بیابانک	نائین	شهرستان نائین (شهر نائین، بخش مرکزی، بخش انارک)	۳۹,۲۶۱	۱	۵۹,۰۲۲	-۲۲۱,۴۲۱	-۷۸/۹
			شهرستان خور و بیابانک (شهر خور، بخش مرکزی)	۱۹,۷۶۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۹,۰۲۲				
۴۲	نجف آباد، تیران و کرون	نجف آباد	شهرستان نجف آباد (شهر نجف آباد، بخش مرکزی، بخش مهردشت)	۳۱۹,۲۰۵	۱	۳۹۰,۷۸۰	+۱۱۰,۳۳۷	+۳۹/۳
			شهرستان تیران و کرون (شهر تیران، بخش مرکزی، بخش کرون)	۷۱,۵۷۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۹۰,۷۸۰				
۴۳	نطنز و بخش قمصر	نطنز	شهرستان نطنز (شهر نطنز، بخش مرکزی، بخش امامزاده)	۴۳,۹۷۷	۱	۵۷,۲۲۴	-۲۲۳,۲۱۹	-۷۹/۵
			بخش قمصر ^۱	۱۳,۲۴۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۷,۲۲۴				
	جمع		تعداد حوزه: ۱۵	۵,۱۲۰,۸۵۰	۱۹	۲۶۹,۵۱۸	-۱۰,۹۲۴	-۳/۸
استان البرز								
۴۴	ساوجبلاغ، طالقان و نظرآباد	هشتگرد	شهرستان ساوجبلاغ (شهر هشتگرد، بخش مرکزی، بخش چندار، بخش چهارباغ)	۲۵۹,۹۷۳	۱	۴۲۹,۲۲۵	+۱۴۸,۷۸۲	+۵۳
			شهرستان طالقان (شهر طالقان، بخش مرکزی، بخش بالا طالقان)	۱۶,۸۱۵				
			شهرستان نظرآباد (شهر نظرآباد، بخش مرکزی، بخش تنکمان)	۱۵۲,۴۳۷				

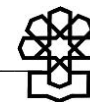
۱. بخش قمصر به لحاظ تقسیمات کشوری، جزء شهرستان کاشان است.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۲۹,۲۲۵				
۴۵	کرج، اشتهارد و فردیس	کرج	شهرستان کرج (شهر کرج، بخش مرکزی، بخش آسارا)	۱,۹۷۳,۴۷۰	۲	۱,۱۴۱,۵۸۷	+۸۶۱,۱۴۴	+ ۳۰۷
			شهرستان اشتهارد (شهر اشتهارد، بخش مرکزی، بخش پلنگ‌آباد)	۳۷,۸۷۶				
			شهرستان فردیس (شهر فردیس، بخش مرکزی، بخش مشکین دشت)	۲۷۱,۸۲۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲,۲۸۳,۱۷۵				
	جمع		تعداد حوزه: ۲	۲,۷۱۲,۴۰۰	۳	۹۰۴,۱۳۳	+۶۲۳,۶۹۰	+ ۲۲۲/۳
استان ایلام								
۴۶	ایلام و ایوان، شیروان، چرداول، مهران و ملکشاهی	ایلام	شهرستان ایلام (شهر ایلام، بخش مرکزی، بخش چوار، بخش سیوان)	۲۳۵,۱۴۴	۲	۲۰۳,۶۷۷	-۷۶,۷۶۵	- ۲۷/۳
			شهرستان ایوان (شهر ایوان، بخش مرکزی، بخش زرنه)	۴۹,۴۹۱				
			شهرستان شیروان (شهر لومار، بخش مرکزی، بخش کارزان)	۱۴,۴۰۴				
			شهرستان چرداول (شهر سرابله، بخش مرکزی، بخش هلیان، بخش شباب، بخش زاگرس)	۵۷,۳۸۱				
			شهرستان مهران (شهر مهران، بخش مرکزی، بخش صالح‌آباد)	۲۹,۷۹۷				
			شهرستان ملکشاهی (شهر ارکواز، بخش مرکزی، بخش گچی)	۲۱,۱۳۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۰۷,۳۵۵				
۴۷	دهلران، دره‌شهر، آبدانان و بدره	دهلران	شهرستان دهلران (شهر دهلران، بخش موسیان، بخش مرکزی، بخش زرین‌آباد، سراب میمه)	۶۵,۶۳۰	۱	۱۷۲,۸۰۳	-۱۰۷,۶۴۰	- ۳۸/۳
			شهرستان دره‌شهر (شهر دره‌شهر، بخش مرکزی، بخش ماژین)	۴۳,۷۰۸				
			شهرستان بدره (شهر بدره، بخش مرکزی، بخش هندمین)	۱۵,۶۱۴				
			شهرستان آبدانان (شهر آبدانان، بخش مرکزی، بخش کلات، بخش سراب باغ)	۴۷,۸۵۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۷۲,۸۰۳				
	جمع		تعداد حوزه: ۲	۵۸۰,۱۵۸	۳	۱۹۳,۳۸۶	-۸۷,۰۵۷	- ۳۱

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان بوشهر								
۴۸	بوشهر، گناوه و دیلم	بوشهر	شهرستان بوشهر (شهر بوشهر، بخش مرکزی، بخش خارک)	۲۹۸،۵۹۴	۱	۴۳۵،۹۰۶	+۱۵۵،۴۶۳	+ ۵۵/۴
			شهرستان گناوه (شهر بندرگناوه، بخش مرکزی، بخش ریگ)	۱۰۲،۴۸۴				
			شهرستان دیلم (شهر بندر دیلم، بخش مرکزی، بخش امام حسن)	۳۴،۸۲۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۳۵،۹۰۶				
۴۹	دشتی و تنگستان	خورموج	شهرستان دشتی (شهر خورموج، بخش مرکزی، بخش شنبه و طسوج، بخش کاک)	۸۶،۳۱۹	۱	۱۶۳،۰۲۵	-۱۱۷،۴۱۸	- ۴۱/۸
			شهرستان تنگستان (شهر اهرم، بخش مرکزی، بخش دلوار)	۷۶،۷۰۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۶۳،۰۲۵				
۵۰	دشتستان	برازجان	شهرستان دشتستان (شهر برازجان، بخش مرکزی، بخش سعدآباد، بخش آب پخش، بخش شبانکاره، بخش ارم، بخش بوشکان)	۲۵۲،۰۴۷	۱	۲۵۲،۰۴۷	-۲۸،۳۹۶	- ۱۰/۱
۵۱	کنگان، دیر، جم و عسلویه	بندر کنگان	شهرستان کنگان (شهر بندر کنگان، بخش مرکزی)	۱۰۷،۸۰۱	۱	۳۱۲،۴۲۲	+۳۱،۹۷۹	+ ۱۱/۴
			شهرستان دیر (شهر بندر دیر، بخش مرکزی، بخش بردخون، بخش آبدان)	۶۰،۶۱۲				
			شهرستان جم (شهر جم، بخش مرکزی، بخش ریز)	۷۰،۰۵۱				
			شهرستان عسلویه (شهر عسلویه، بخش مرکزی، بخش چاه مبارک)	۷۳،۹۵۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۱۲،۴۲۲				
	جمع		تعداد حوزه: ۴	۱،۱۶۳،۴۰۰	۴	۲۹۰،۸۵۰	+۱۰،۴۰۷	+ ۳/۷
استان تهران								
۵۲	تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس	تهران	شهرستان تهران (شهر تهران، بخش مرکزی، بخش کن، بخش آفتاب)	۸،۷۳۷،۵۱۰	۳۰	۳۲۸،۴۰۶	+۴۷،۹۶۳	+ ۱۷/۱
			شهرستان شمیرانات (شهر تجریش، بخش لواسانات، بخش رودبار قصران)	۴۷،۲۷۹				
			شهرستان اسلامشهر (شهر اسلامشهر، بخش مرکزی، بخش چهاردانگه، بخش احمدآباد مستوفی)	۵۴۸،۶۲۰				
			شهرستان ری (شهر ری، بخش مرکزی، بخش کهریزک، بخش	۳۴۹،۷۰۰				

[illegible]

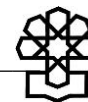

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۵۸	شهرکرد	شهرکرد	شهرستان شهرکرد ^۱ (شهر شهرکرد، بخش مرکزی، بخش لاران، بخش فرخ شهر) شهرستان بن (شهر بن، بخش مرکزی، بخش شیدا) شهرستان سامان (شهر سامان، بخش مرکزی، بخش زاینده رود) کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۱۱،۶۳۰ ۲۸،۳۲۶ ۳۴،۶۱۶ ۳۷۴،۵۷۲	۱	۳۷۴،۵۷۲	+۹۴،۱۲۹	+۳۳/۵
۵۹	اردل، فارس، کوهرنگ، کیار و دهستان دستگرد	اردل	شهرستان اردل (شهر اردل، بخش مرکزی، بخش میانکوه) شهرستان فارس (شهر فارس، بخش مرکزی، بخش بلحیدر، بخش جوققان) شهرستان کوهرنگ (شهر چلگرد، بخش مرکزی، بخش بازفت، بخش دوآب صمصامی) شهرستان کیار (شهر شلمزار، بخش مرکزی، بخش ناغان) دهستان دستگرد کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۸،۸۸۰ ۹۵،۲۸۶ ۴۱،۵۳۵ ۵۰،۹۷۶ ۴،۳۵۰ ۲۴۱،۰۲۷	۱	۲۴۱،۰۲۷	-۳۹،۴۱۶	-۱۴
۶۰	بروجن	بروجن	شهرستان بروجن (شهر بروجن، بخش مرکزی، بخش گندمان، بخش بلداجی)	۱۲۲،۴۸۳	۱	۱۲۲،۴۸۳	-۱۵۷،۹۶۰	-۵۶/۳
۶۱	لردگان	لردگان	شهرستان لردگان (شهر لردگان، بخش مرکزی، بخش خانمیرزا، بخش فلارد، بخش منج، بخش رودشت)	۲۰۹،۶۸۱	۱	۲۰۹،۶۸۱	-۷۰،۷۶۲	-۲۵/۲
جمع			تعداد حوزه: ۴	۹۴۷،۷۶۳	۴	۲۳۶،۹۴۱	-۴۳،۵۰۲	-۱۵/۵
استان خراسان جنوبی								
۶۲	بیرجند و درمیان و خوسف	بیرجند	شهرستان بیرجند (شهر بیرجند، بخش مرکزی) شهرستان درمیان (شهر اسدیه، بخش مرکزی، بخش گزیک، بخش قهستان) شهرستان خوسف (شهر خوسف، بخش مرکزی، بخش جلگه ماژان) کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۶۱،۳۲۴ ۵۳،۷۱۴ ۲۷،۶۰۰ ۳۴۲،۶۳۸	۱	۳۴۲،۶۳۸	+۶۲،۱۹۵	+۲۲/۱

۱. جمعیت شهرستان شهرکرد، ۳۱۵،۹۸۰ نفر است اما از آنجاکه دهستان دستگرد در حوزه انتخابیه مجلس اردل، فارس، کوهرنگ و کیار قرار می‌گیرد، می‌بایست ۴،۳۵۰ نفر از شهرستان کم شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۶۳	نهبندان و سربیشه	نهبندان	شهرستان نهبندان (شهر نهبندان، بخش مرکزی، بخش شوسف)	۵۱،۴۴۹	۱	۹۲،۴۰۸	-۱۸۸،۰۳۵	- ۶۷
			شهرستان سربیشه (شهر سربیشه، بخش مرکزی، بخش مود، بخش درج)	۴۰،۹۵۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۹۲،۴۰۸				
۶۴	قائنات و زیرکوه	قائن	شهرستان قائنات (شهر قائن، بخش مرکزی، بخش نیمبلوک، بخش سده)	۱۱۶،۱۸۱	۱	۱۵۶،۳۳۶	-۱۲۴،۱۰۷	- ۴۴/۲
			شهرستان زیرکوه (شهر حاجی آباد، بخش مرکزی، بخش زهان، بخش شاسکوه)	۴۰،۱۵۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۵۶،۳۳۶				
۶۵	فردوس، سراپان و طبس	فردوس	شهرستان فردوس (شهر فردوس، بخش مرکزی)	۴۵،۵۲۳	۱	۱۷۷،۵۱۶	-۱۰۲،۹۲۷	- ۳۶/۷
			شهرستان بشرویه (شهر بشرویه، بخش مرکزی، بخش ارسک)	۲۶،۰۶۴				
			شهرستان سراپان (شهر سراپان، بخش آیسک، بخش سه‌قلعه)	۳۳،۳۱۲				
			شهرستان طبس (شهر طبس، بخش مرکزی، بخش دستگردان، بخش دیهوک)	۷۲،۶۱۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۷۷،۵۱۶				
جمع		تعداد حوزه: ۴		۷۶۸،۸۹۸	۴	۱۹۲،۲۲۴	-۸۸،۲۱۸	- ۳۱/۴
استان خراسان رضوی								
۶۶	مشهد و کلات ^۱	مشهد	شهرستان مشهد (شهر مشهد، بخش مرکزی)	۳۲۸۰۴۴۰	۵	۶۶۳،۳۳۵	+۳۸۲،۸۹۲	+ ۱۳۶/۵
			شهرستان کلات (شهر کلات، بخش مرکزی، بخش زاوین)	۳۶،۲۳۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳،۳۱۶،۶۷۷				
۶۷	تربت‌جام، تایباد و باخزر	تربت‌جام	شهرستان تربت‌جام (شهر تربت‌جام، بخش مرکزی، بخش صالح‌آباد، بخش نصرآباد، بخش بوژگان، بخش پایین‌جام)	۲۶۷،۶۷۱	۱	۴۳۹،۸۵۰	+۱۵۹،۴۰۷	+ ۵۶/۸

۱. جمعیت بخش احمدآباد و بخش رضویه از شهرستان مشهد کسر شده است.

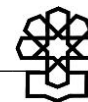
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شهرستان تایباد (شهر تایباد، بخش مرکزی، بخش میان ولایت)	۱۱۷,۵۶۴				
			شهرستان باخرز (شهر باخرز، بخش مرکزی، بخش بالا ولایت)	۵۴,۶۱۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۳۹,۸۵۰				
۶۸	ترت حیدریه و مهولات و زاوه	ترت حیدریه	شهرستان تربت حیدریه (شهر تربت حیدریه، بخش مرکزی، بخش بایک، بخش کدکن، بخش جلگه رخ)	۲۲۴,۶۲۶	۱	۳۴۳,۷۳۰	+۶۳,۲۸۷	+ ۲۲/۵
			شهرستان زاوه (دولت آباد، بخش مرکزی، بخش سلیمان)	۶۷,۶۹۵				
			شهرستان مه ولات (شهر فیض آباد، بخش مرکزی، بخش شادمهر)	۵۱,۴۰۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۴۳,۷۳۰				
۶۹	چناران و بینالود	چناران	شهرستان چناران (شهر چناران، بخش مرکزی، بخش گلبهار)	۱۵۵,۰۱۳	۱	۲۲۴,۶۵۳	-۵۵,۷۹۰	- ۱۹/۸
			شهرستان بینالود (شهر طرقله، بخش طرقله، بخش شاندیز)	۶۹,۶۴۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۲۴,۶۵۳				
۷۰	خواف و رشتخوار	خواف	شهرستان خواف (شهر خواف، بخش مرکزی، بخش جلگه زوزن، بخش سلامی، بخش سنگان)	۱۳۸,۹۷۲	۱	۱۹۹,۶۶۱	-۸۰,۷۸۲	- ۲۸/۸
			شهرستان رشتخوار (شهر رشتخوار، بخش مرکزی، بخش جنگل)	۶۰,۶۸۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۹۹,۶۶۱				
۷۱	درگز	درگز	شهرستان درگز (شهر درگز، بخش مرکزی، بخش چابشلو، بخش لطف آباد، بخش نوخندان)	۷۲,۳۵۵	۱	۷۲,۳۵۵	-۲۰۸,۰۸۸	- ۷۴/۱
۷۲	سبزوار، جغتای، جویین، خوشاب و داورزن	سبزوار	شهرستان سبزوار (شهر سبزوار، بخش مرکزی، بخش روداب، بخش ششتمد)	۳۰۶,۳۱۰	۲	۲۳۴,۵۳۲	-۴۵,۹۱۰	- ۱۶/۳
			شهرستان خوشاب (شهر سلطان آباد، بخش مرکزی، بخش مشکان)	۳۷,۱۸۱				
			شهرستان جغتای (شهر جغتای، بخش مرکزی، بخش هلالی)	۴۹,۱۷۵				
			شهرستان جویین (شهر نقاب، بخش مرکزی، بخش عطاملک)	۵۴,۴۸۸				
			شهرستان داورزن (شهر داورزن، بخش مرکزی، بخش باشتین)	۲۱,۹۱۱				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۶۹,۰۶۵				
۷۳	فریمان، سرخس، بخش‌های احمدآباد و رضویه	فریمان	شهرستان فریمان (شهر فریمان، بخش مرکزی، بخش قلندرآباد)	۹۹,۰۰۱	۱	۲۸۸,۷۴۰	+۸,۲۹۷	+ ۲/۹
			شهرستان سرخس (شهر سرخس، بخش مرکزی، بخش مرزداران)	۹۷,۵۱۹				
			بخش احمدآباد ^۱	۳۲,۹۸۸				
			بخش رضویه ^۲	۵۹,۲۳۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۸۸,۷۴۰				
۷۴	قوچان و فاروج	قوچان	شهرستان قوچان (شهر قوچان، بخش مرکزی، بخش باجگیران)	۱۷۴,۴۹۵	۱	۲۲۳,۷۶۶	-۵۶,۶۷۷	- ۲۰/۲
			شهرستان فاروج ^۳ (شهر فاروج، بخش مرکزی، بخش خبوشان)	۴۹,۲۷۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۲۳,۷۶۶				
۷۵	کاشمر، خلیل‌آباد و بردسکن	کاشمر	شهرستان کاشمر (شهر کاشمر، بخش مرکزی، بخش کوهسرخ)	۱۶۸,۶۶۴	۱	۲۹۵,۹۹۶	+۱۵,۵۵۳	+ ۵/۵
			شهرستان خلیل‌آباد (شهر خلیل‌آباد، بخش مرکزی، بخش شش‌طراز)	۵۱,۷۰۱				
			شهرستان بردسکن (شهر بردسکن، بخش مرکزی، بخش انابد، بخش شهرآباد)	۷۵,۶۳۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۹۵,۹۹۶				
۷۶	گناباد و بجستان	گناباد	شهرستان گناباد (شهر گناباد، بخش مرکزی، بخش کاخک)	۸۸,۷۵۳	۱	۱۱۹,۹۶۰	-۱۶۰,۴۸۳	- ۵۷/۲
			شهرستان بجستان (شهر بجستان، بخش مرکزی، بخش یونسی)	۳۱,۲۰۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۱۹,۹۶۰				
۷۷	نیشابور و فیروزه	نیشابور	شهرستان نیشابور (شهر نیشابور، بخش مرکزی، بخش زبرخان، بخش سرولایت، بخش میان جلگه)	۴۵۱,۷۸۰	۲	۲۴۴,۶۵۹	-۳۵,۷۸۳	- ۱۲/۷
			شهرستان فیروزه (شهر فیروزه، بخش مرکزی، بخش طاغنکوه)	۳۷,۵۳۹				

۱. بخش احمدآباد به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان مشهد است.

۲. بخش رضویه به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان مشهد است.

۳. شهرستان فاروج به لحاظ تقسیمات کشوری جزء استان خراسان شمالی است.

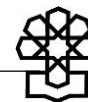

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۸۹,۳۱۹				
	جمع		تعداد حوزه: ۱۲	۶,۴۸۳,۷۷۲	۱۸	۳۶۰,۲۰۹	+۷۹,۷۶۶	+ ۲۸/۴
استان خراسان شمالی								
۷۸	اسفراین	اسفراین	شهرستان اسفراین (شهر اسفراین، بخش مرکزی، بخش بام وصفی آباد)	۱۲۰,۵۱۳	۱	۱۲۰,۵۱۳	-۱۵۹,۹۳۰	- ۵۷
۷۹	شیروان	شیروان	شهرستان شیروان (شهر شیروان، بخش مرکزی، بخش سرحد، بخش قوشخانه)	۱۴۶,۱۴۰	۱	۱۴۶,۱۴۰	-۱۳۴,۳۰۳	- ۴۷/۸
۸۰	بجنورد، مانه، سملقان و جاجرم	بجنورد	شهرستان بجنورد (شهر بجنورد، بخش مرکزی، بخش گرمخان)	۳۲۴,۰۸۳	۲	۲۷۳,۵۸۴	-۶,۸۵۹	- ۲/۴
			شهرستان رازوجرگلان (شهر راز، بخش مرکزی، بخش غلامان، بخش جرگلان)	۵۹,۲۱۰				
			شهرستان مانه و سملقان (شهر آشخانه، بخش مرکزی، بخش مانه، بخش سملقان)	۱۰۱,۷۲۷				
			شهرستان جاجرم (شهر جاجرم، بخش مرکزی، بخش جلگه سنخواست، بخش جلگه شوقان)	۳۶,۶۷۳				
			شهرستان گرمه (شهر گرمه، بخش مرکزی)	۲۵,۴۷۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۴۷,۱۶۸				
	جمع		تعداد حوزه: ۳	۸۱۳,۸۲۱	۴	۲۰۳,۴۵۵	-۷۶,۹۸۸	- ۲۷/۴
استان خوزستان								
۸۱	اهواز، باوی، حمیدیه و کارون	اهواز	شهرستان اهواز (شهر اهواز، بخش مرکزی، بخش اسماعیله، بخش غیزانیه)	۱,۳۰۲,۵۹۱	۳	۵۱۹,۵۷۰	+۲۳۹,۱۲۷	+ ۸۵/۲
			شهرستان باوی (شهر ملائانی، بخش مرکزی، بخش ویس)	۹۶,۴۸۴				
			شهرستان حمیدیه (شهر حمیدیه، بخش مرکزی، بخش گمبوعه)	۵۳,۷۶۲				
			شهرستان کارون (شهر کوت عبدالله، بخش مرکزی، بخش سویسه)	۱۰۵,۸۷۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱,۵۵۸,۷۰۹				
۸۲	آبادان	آبادان	شهرستان آبادان (شهر آبادان، بخش مرکزی، بخش اروندکنار)	۲۹۸,۰۹۰	۳	۹۹,۳۶۳	-۱۸۱,۰۸۰	- ۶۴/۵

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۸۳	اندیمشک	اندیمشک	شهرستان اندیمشک (شهر اندیمشک، بخش مرکزی، بخش الوار گرمسیری)	۱۷۱,۴۱۲	۱	۱۷۱,۴۱۲	-۱۰۹,۰۳۱	- ۳۸/۸
۸۴	ایذه و باغ ملک	ایذه	شهرستان ایذه (شهر ایذه، بخش مرکزی، بخش دهدز، بخش سوسن)	۱۹۸,۸۷۱	۱	۳۰۴,۲۵۵	+۲۳,۸۱۲	+ ۸/۴
			شهرستان باغ ملک (شهر باغ‌ملک، بخش مرکزی، بخش صیدون، بخش میداود)	۱۰۵,۳۸۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۰۴,۲۵۵				
۸۵	بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان و بخش جولکی	بندر ماهشهر	شهرستان بندر ماهشهر (شهر بندر ماهشهر، بخش مرکزی، بخش بندر امام خمینی)	۲۹۶,۲۷۱	۱	۴۳۳,۰۹۸	+۱۵۲,۶۵۵	+ ۵۴/۴
			شهرستان امیدیه (شهر امیدیه، بخش مرکزی، بخش جابیزان)	۹۲,۳۳۵				
			شهرستان هندیجان (شهر هندیجان، بخش مرکزی، بخش چم خلف عیسی)	۳۸,۷۶۲				
			بخش جولکی ^۱	۵,۷۳۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۳۳,۰۹۸				
۸۶	بهبهان و آغاچاری	بهبهان	شهرستان بهبهان (شهر بهبهان، بخش مرکزی، بخش تشان، بخش زیدون)	۱۸۰,۵۹۳	۱	۱۹۲,۵۱۷	-۸۷,۹۲۶	- ۳۱/۳
			شهرستان آغاچاری ^۲ (شهر آغاچاری، بخش مرکزی)	۱۱,۹۲۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۹۲,۵۱۷				
۸۷	خرمشهر	خرمشهر	شهرستان خرمشهر (شهر خرمشهر، بخش مرکزی، بخش مینو)	۱۷۰,۹۷۶	۱	۱۷۰,۹۷۶	-۱۰۹,۴۶۷	- ۳۹
۸۸	دزفول	دزفول	شهرستان دزفول (شهر دزفول، بخش مرکزی، بخش سردشت، بخش چغامیش، بخش شهیون)	۴۴۳,۹۷۱	۱	۴۴۳,۹۷۱	+۱۶۳,۵۲۸	+ ۵۸/۳
۸۹	دشت آزادگان و هویزه	سوسنگرد	شهرستان دشت آزادگان (شهر سوسنگرد، بخش مرکزی، بخش بستان)	۱۰۷,۹۸۹	۱	۱۴۶,۸۷۵	-۱۳۳,۵۶۸	- ۴۷/۶
			شهرستان هویزه (شهر هویزه، بخش مرکزی، بخش نیسان)	۳۸,۸۸۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۴۶,۸۷۵				

۱. جولکی به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان آغاچاری است.

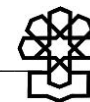
۲. جمعیت شهرستان آغاچاری، ۱۷,۶۵۴ هزار نفر است اما با توجه به آنکه بخش جولکی در حوزه انتخابیه بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان قرار می‌گیرد می‌بایست ۵,۷۳۰ هزار نفر از جمعیت شهرستان آغاچاری کم شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۹۰	رامهرمز و رامشیر	رامهرمز	شهرستان رامهرمز (شهر رامهرمز، بخش مرکزی، رودزرد، سلطان آباد و ابوالفارس)	۱۱۳,۷۷۶	۱	۱۶۷,۷۸۰	-۱۱۲,۶۶۳	-۴۰/۱
			شهرستان رامشیر (شهر رامشیر، بخش مرکزی، بخش مشراکه)	۵۴,۰۰۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۶۷,۷۸۰				
۹۱	شادگان	شادگان	شهرستان شادگان (شهر شادگان، بخش مرکزی، بخش خنفره، بخش دارخوین)	۱۳۸,۴۸۰	۱	۱۳۸,۴۸۰	-۱۴۱,۹۶۳	-۵۰/۶
۹۲	شوش	شوش	شهرستان شوش (شهر شوش، بخش مرکزی، بخش شاور، بخش فتح‌المبین)	۲۰۵,۷۲۰	۱	۲۰۵,۷۲۰	-۷۴,۷۲۳	-۲۶/۶
۹۳	شوشتر و گتوند		شهرستان شوشتر (شهر شوشتر، بخش مرکزی، بخش شعیبیه، بخش میان‌آب)	۱۹۲,۰۲۸	۱	۲۵۷,۴۹۶	-۲۲,۹۴۷	-۸/۱
			شهرستان گتوند (شهر گتوند، بخش مرکزی، بخش عقیلی)	۶۵,۴۶۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۵۷,۴۹۶				
۹۴	مسجد سلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا	مسجد سلیمان	شهرستان مسجد سلیمان (شهر مسجد سلیمان، بخش مرکزی، بخش عنبر بخش گلگیر)	۱۱۳,۴۱۹	۱	۲۲۱,۱۳۰	-۵۹,۳۱۳	-۲۱/۱
			شهرستان لالی (شهر لالی، بخش مرکزی، بخش حتی)	۳۷,۹۶۳				
			شهرستان هفتگل (شهر هفتگل، بخش مرکزی، بخش رغیوه)	۲۲,۱۱۹				
			شهرستان اندیکا (شهر قلعه خواجه، بخش مرکزی، بخش چلو، بخش آبدان)	۴۷,۶۲۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۲۱,۱۳۰				
	جمع		تعداد حوزه: ۱۴	۴,۷۱۰,۵۰۹	۱۸	۲۶۱,۶۹۵	-۱۸,۷۴۸	-۶/۶

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان زنجان								
۹۵	زنجان و طارم	زنجان	شهرستان زنجان ^۱ (شهر زنجان، بخش مرکزی بخش زنجان‌رود، بخش قره پشتلو)	۵۱۰٬۶۳۹	۲	۲۷۸٬۶۴۰	-۱٬۸۰۳	- ۰/۶
			شهرستان طارم (شهر آب بر، بخش مرکزی، بخش چورزق)	۴۶٬۶۴۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۵۷٬۲۸۰				
۹۶	ابه‌ر، خرمدره و سلطانیه	ابه‌ر	شهرستان ابهر (شهر ابهر، بخش مرکزی)	۱۵۱٬۵۲۸	۱	۲۴۸٬۹۵۹	-۳۱٬۴۸۴	- ۱۱/۲
			شهرستان خرمدره (شهر خرمدره، بخش مرکزی)	۶۷٬۹۵۱				
			شهرستان سلطانیه (شهر سلطانیه، بخش مرکزی، بخش باغ حلی)	۲۹٬۴۸۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۴۸۹۵۹				
۹۷	خدابنده	قیدار	شهرستان خدابنده (شهر قیدار، بخش مرکزی، بخش افشار، بخش بزینه‌رود، بخش سجاس‌رود)	۱۶۴٬۴۹۳	۱	۱۶۴٬۴۹۳	-۱۱۵٬۹۵۰	- ۴۱/۳
۹۸	ماهنشان و ایجرود دهستان‌های بوغداکندی و قلتوق	ماهنشان	شهرستان ماهنشان (شهر ماهنشان، بخش مرکزی، بخش انگوران)	۳۹٬۴۲۵	۱	۸۶٬۷۲۹	-۱۹۳٬۷۱۴	- ۶۹
			شهرستان ایجرود (شهر زرین‌آباد، بخش مرکزی، بخش حلب)	۳۶٬۶۴۱				
			دهستان بوغداکندی ^۲	۷۰٬۱۳۳				
			دهستان قلتوق ^۳	۳٬۵۳۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۸۶٬۷۲۹				
جمع			تعداد حوزه: ۴	۱٬۰۵۷٬۴۶۱	۵	۲۱۱٬۴۹۲	-۶۸٬۹۵۱	- ۲۴/۵

۱. جمعیت شهرستان زنجان ۵۲۱،۳۰۲ هزار نفر است اما با توجه به آنکه دو دهستان بوغداکندی و قلتوق در حوزه انتخابیه ماهنشان و ایجرود قرار می‌گیرند، می‌بایست جمعیت این دو دهستان یعنی ۱۰۶۶۳ هزار نفر از جمعیت شهرستان زنجان کم شود.
۲. دهستان بوغداکندی به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان زنجان است.
۳. دهستان قلتوق به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان زنجان است.

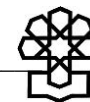

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان سمنان								
۹۹	سمنان، مهدی شهر و سرخه	سمنان	شهرستان سمنان (شهر سمنان، بخش مرکزی)	۱۹۶،۵۲۱	۱	۲۵۹،۵۱۹	-۲۰،۹۲۴	- ۷/۴
			شهرستان مهدی شهر (شهر مهدی شهر، بخش مرکزی، بخش شهرمیرزاد)	۴۷،۴۷۵				
			شهرستان سرخه (شهر سرخه، بخش سرخه)	۱۵،۵۲۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۵۹،۵۱۹				
۱۰۰	دامغان	دامغان	شهرستان دامغان (شهر دامغان، بخش مرکزی، بخش امیرآباد)	۹۴،۱۹۰	۱	۹۴،۱۹۰	-۱۸۶،۲۵۳	- ۶۶/۴
۱۰۱	شاهرود و میامی	شاهرود	شهرستان شاهرود (شهر شاهرود، بخش مرکزی، بخش بسطام، بخش بیارجمند)	۲۱۸،۶۲۸	۱	۲۵۷،۳۴۶	-۲۳،۰۹۷	- ۸/۲
			شهرستان میامی (شهر میامی، بخش مرکزی، بخش کالپوش)	۳۸،۷۱۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۵۷،۳۴۶				
۱۰۲	گرمسار و آرادان	گرمسار	شهرستان گرمسار (شهر گرمسار، بخش مرکزی، بخش ایوانکی)	۷۷،۴۲۱	۱	۹۱،۳۰۵	-۱۸۹،۱۳۸	- ۶۷/۴
			شهرستان آرادان (شهر آرادان، بخش مرکزی، بخش کهن آباد)	۱۳،۸۸۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۹۱،۳۰۵				
جمع		تعداد حوزه: ۴		۷۰۲،۳۶۰	۴	۱۷۵،۵۹۰	-۱۰۴،۸۵۳	- ۳۷/۳
استان سیستان و بلوچستان								
۱۰۳	زاهدان	زاهدان	شهرستان زاهدان ^۱ (شهر زاهدان، بخش مرکزی)	۶۲۸،۲۲۹	۲	۳۱۴،۱۱۴	+۳۳،۶۷۱	+ ۱۲
۱۰۴	ایران شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش های لاشار، بنت، آشار و آهوران	ایران شهر	شهرستان ایران شهر (شهر ایران شهر، بخش مرکزی، بخش بمپور، بخش بزمان)	۲۵۴،۳۱۴	۱	۶۴۸،۵۹۴	+۳۶۸،۱۵۱	+ ۱۳۱/۲
			شهرستان دلگان (شهر گلمورتی، بخش مرکزی، بخش جلگه هاشم)	۶۷،۸۵۷				
			شهرستان سرباز (شهر راسک، بخش مرکزی، بخش سرباز، بخش ...)	۱۸۶،۱۶۵				

۱. جمعیت شهرستان زاهدان ۶۷۲،۵۸۹ هزار نفر است اما با توجه به آنکه بخش های کورین و نصرت آباد در حوزه انتخابیه خاش قرار می گیرد مجموعاً می بایست ۴۴۳۶۰ هزار نفر از جمعیت این شهرستان کم شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			پیشین، بخش پارود)					
			شهرستان فنوج (شهر فنوج، بخش مرکزی، بخش گتیج)	۴۹,۱۶۱				
			بخش بنت ^۱	۲۸,۷۲۲				
			بخش لاشار ^۲	۳۳,۹۷۳				
			بخش آشار ^۳	۱۵,۹۴۹				
			بخش آهوران ^۴	۱۲,۴۵۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۴۸,۵۹۴				
۱۰۵	چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند	چابهار	شهرستان چابهار (شهر چابهار، بخش مرکزی، بخش دشتیاری، بخش پلان)	۲۸۳,۲۰۴	۱	۵۰۹,۲۳۸	+۲۲۸,۷۹۵	+ ۸۱/۵
			شهرستان نیک‌شهر ^۵ (شهر نیک‌شهر، بخش مرکزی)	۶۶,۷۴۶				
			شهرستان کنارک (شهر کنارک، بخش مرکزی، بخش زراآباد)	۹۸,۲۱۲				
			شهرستان قصرقند (شهر قصرقند، بخش مرکزی، بخش ساربوک - بخش تلنگ)	۶۱,۰۷۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۰۹,۲۳۸				
۱۰۶	خاش، میرجاوه، بخش‌های نصرت‌آباد و کورین	خاش	شهرستان خاش (شهر خاش، بخش مرکزی، بخش ایرندگان، بخش نوک‌آباد)	۱۷۳,۸۲۱	۱	۲۶۳,۵۳۸	-۱۶,۹۰۵	- ۶
			شهرستان میرجاوه (شهر میرجاوه، بخش مرکزی، بخش لادیز، بخش ریگ ملک)	۴۵,۳۵۷				

۱. بخش بنت جزء شهرستان نیک‌شهر است.
۲. بخش لاشار جزء شهرستان نیک‌شهر است.
۳. بخش آشار جزء شهرستان مهرستان است.
۴. بخش آهوران جزء شهرستان نیک‌شهر است.
۵. جمعیت شهرستان نیک‌شهر ۱۴۱,۸۹۴ هزار نفر است اما با توجه به آنکه بخش‌های بنت، لاشار و آهوران در حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز و دلگان قرار دارند می‌بایست مجموعاً ۷۵۱۴۸ هزار نفر از جمعیت این شهرستان کم شود.

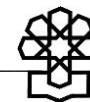
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)		
			بخش نصرت‌آباد ^۱	۱۸,۴۶۲						
			بخش کورین ^۲	۲۵,۸۹۸						
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۶۳,۵۳۸						
۱۰۷	زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون	زابل	شهرستان زابل (شهر زابل، بخش مرکزی)	۱۶۵,۶۶۶	۲	۱۹۷,۰۱۴	-۸۳,۴۲۸	- ۲۹/۷		
			شهرستان هیرمند (شهر دوست‌محمد، بخش مرکزی، بخش قرقری)	۶۳,۹۷۹						
			شهرستان زهک (شهر زهک، بخش مرکزی، بخش جزینک)	۷۴,۸۹۶						
			شهرستان نیمروز (شهر ادیمی، بخش مرکزی، بخش صابری)	۴۸,۴۷۱						
			شهرستان هامون (شهر محمدآباد، بخش مرکزی، بخش تیمورآباد)	۴۱,۰۱۷						
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۹۴,۰۲۹						
۱۰۸	سراوان، سیب، سوران و مهرستان	سراوان	شهرستان سراوان (شهر سراوان، بخش مرکزی، بخش بم پشت، بخش جالق)	۱۹۱,۶۶۱	۱	۳۳۱,۳۸۶	+۵۰,۹۴۳	+ ۱۸/۱		
			شهرستان سیب و سوران (شهر سوران، بخش مرکزی، بخش هیدوج)	۸۵,۰۹۵						
			شهرستان مهرستان ^۳ (شهر مهرستان، بخش مرکزی)	۵۴,۶۳۰						
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۳۱,۳۸۶						
جمع			تعداد حوزه: ۶			۲,۷۷۵,۰۱۴	۸	۳۴۶,۸۷۷	+۶۶,۴۳۴	+ ۲۳/۶
استان فارس										
۱۰۹	شیراز	شیراز	شهرستان شیراز (شهر شیراز، بخش مرکزی، بخش ارژن، بخش زرقان)	۱,۸۶۹,۰۰۱	۴	۴۶۷,۲۵۰	+۱۸۶۸۰۷	+ ۶۶/۶		
۱۱۰	آباد، بوانات و خرمبید	آباد	شهرستان آباد (شهر آباد، بخش مرکزی)	۱۰۰,۸۳۱	۱	۲۰۱,۷۷۱	-۷۸,۶۷۲	- ۲۸		
			شهرستان بوانات (شهر بوانات، بخش مرکزی، بخش سرچهان، بخش مزایجان)	۵۰,۴۱۸						
			شهرستان خرمبید (شهر صفاشهر، بخش مرکزی، بخش مشهد مرغاب)	۵۰,۵۲۲						

۱. بخش نصرت آباد جزء شهرستان زاهدان می باشد.

۲. بخش کورین جزء شهرستان زاهدان می باشد.

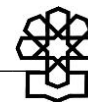
۳. جمعیت شهرستان مهرستان ۷۰,۵۷۹ هزار نفر است. با توجه به آنکه بخش آشاد در حوزه انتخابیه ایرانشهر، سرباز و دلگان قرار می گیرد، می بایست ۱۵,۹۴۹ هزار نفر از این جمعیت کم شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۱,۷۷۱				
۱۱۱	نیریز و استهبان	نیریز	شهرستان نیریز (شهر نیریز، بخش مرکزی، بخش آباده طشک، بخش پشتکوه، بخش قطرویه)	۱۱۳,۲۹۱	۱	۱۸۲,۱۴۱	-۹۸,۳۰۲	-۳۵
			شهرستان استهبان (شهر استهبان، بخش مرکزی، بخش رونیز)	۶۸,۸۵۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۸۲,۱۴۱				
۱۱۲	اقلید	اقلید	شهرستان اقلید (شهر اقلید، بخش مرکزی، بخش سده، بخش حسن آباد)	۹۳,۷۶۳	۱	۹۳,۷۶۳	-۱۸۶,۶۸۰	-۶۶/۵
۱۱۳	چهرم	چهرم	شهرستان چهرم (شهر چهرم، بخش مرکزی، بخش خفر، بخش سیمکان، بخش کردیان)	۲۲۸,۵۳۲	۱	۲۲۸,۵۳۲	-۵۱,۹۱۱	-۱۸/۵
۱۱۴	داراب و زرین دشت	داراب	شهرستان داراب (شهر داراب، بخش مرکزی، بخش جنت، بخش رستاق، بخش فورگ)	۲۰۱,۴۸۹	۱	۲۷۴,۶۸۸	-۵,۷۵۵	-۲
			شهرستان زرین دشت (شهر حاجی آباد، بخش مرکزی، بخش ایزدخواست)	۷۳,۱۹۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۷۴,۶۸۸				
۱۱۵	سپیدان	اردکان	شهرستان سپیدان (شهر اردکان، بخش مرکزی، بخش بیضا، بخش همایجان)	۹۱,۰۴۹	۱	۹۱,۰۴۹	-۱۸۹,۳۹۴	-۶۷/۵
۱۱۶	سروستان، کوار و خرامه	سروستان	شهرستان سروستان (شهر سروستان، بخش مرکزی، بخش کوهنجان)	۳۸,۱۱۴	۱	۱۷۶,۸۶۱	-۱۰۳,۵۸۲	-۳۶/۹
			شهرستان کوار (شهر کوار، بخش مرکزی، طسرچ)	۸۳,۸۸۳				
			شهرستان خرامه (شهر خرامه، بخش مرکزی، بخش کربال)	۵۴,۸۶۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۷۶,۸۶۱				
۱۱۷	فسا	فسا	شهرستان فسا (شهر فسا، بخش مرکزی، بخش ششده و قره بلاغ، بخش شیبکوه، بخش نوبندگان)	۲۰۵,۱۸۷	۱	۲۰۵,۱۸۷	-۷۵,۲۵۶	-۲۶/۸
۱۱۸	فیروزآباد، فراشبند، قیر و کارزین		شهرستان فیروزآباد (شهر فیروزآباد، بخش مرکزی، بخش میمند)	۱۲۱,۴۱۷	۱	۱۲۱,۴۱۷	-۴۲,۳۶۴	-۱۵/۱

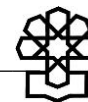
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شهرستان فراشبند (شهر فراشبند، بخش مرکزی، بخش دهرم)	۴۵,۴۵۹				
			شهرستان قیر و کارزین (شهر قیر، بخش مرکزی، بخش افزر)	۷۱,۲۰۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۳۸,۰۷۹				
۱۱۹	کازرون	کازرون	شهرستان کازرون (شهر کازرون، بخش مرکزی، بخش چنار شاهيجان، بخش جره و بالاده، بخش خشت، بخش کنارخته و کمارج، بخش کوهمره)	۲۶۶,۲۱۷	۱	۲۶۶,۲۱۷	-۱۴,۲۲۶	-۵
۱۲۰	لارستان و خنج و گراش	لار	شهرستان لارستان (شهر لار، بخش مرکزی، بخش اوز، بخش بیرم، بخش صحرای باغ، بخش بنارویه، بخش جویم)	۲۱۳,۹۲۰	۱	۳۰۹,۱۸۶	+۲۸,۷۴۳	+ ۱۰/۲
			شهرستان خنج (شهر خنج، بخش مرکزی، بخش محمله)	۴۱,۳۵۹				
			شهرستان گراش (شهر گراش، بخش مرکزی، بخش ارد)	۵۳,۹۰۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۰۹,۱۸۶				
۱۲۱	لامرد و مهر		شهرستان لامرد (شهر لامرد، بخش مرکزی، بخش اشکنان، بخش علامرودشت، بخش چاه ورز)	۹۱,۷۸۲	۱	۱۵۶,۶۰۹	-۱۲۳,۸۳۴	- ۴۴/۱
			شهرستان مهر (شهر مهر، بخش مرکزی، بخش وراوی، بخش گله‌دار، بخش اسیر)	۶۴,۸۲۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۵۶,۶۰۹				
۱۲۲	مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان	مرودشت	شهرستان مرودشت (شهر مرودشت، بخش مرکزی، بخش درودزن، بخش کر، بخش سیدان، بخش کامفیروز)	۳۲۳,۴۳۴	۱	۳۹۶,۲۷۷	+۱۱۵,۸۳۴	+ ۴۱/۳
			شهرستان پاسارگاد (شهر سعادت‌شهر، بخش مرکزی، بخش پاسارگاد)	۳۰,۱۱۸				
			شهرستان ارسنجان (شهر ارسنجان، بخش مرکزی)	۴۲,۷۲۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۹۶,۲۷۷				
۱۲۳	ممسنی و رستم	نورآباد	شهرستان ممسنی (شهر نورآباد، بخش مرکزی، بخش دشمن زیاری، بخش ماهورمیلانی)	۱۱۷,۵۲۷	۱	۱۶۱,۹۱۳	-۱۱۸,۵۳۰	- ۴۲/۲

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شهرستان رستم (شهر مصیری، بخش مرکزی، بخش سورنا)	۴۴,۳۸۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۶۱,۹۱۳				
	جمع		تعداد حوزه: ۱۵	۴,۸۵۱,۲۷۴	۱۸	۲۶۹,۵۱۵	-۱۰,۹۲۸	-۳/۸
استان قزوین								
۱۲۴	قزوین، آبیک و البرز	قزوین	شهرستان قزوین (شهر قزوین، بخش مرکزی، بخش طارم سفلی، بخش رودبار الموت شرقی، بخش رودبار الموت غربی، بخش کوهین)	۵۹۶,۹۳۲	۲	۴۶۷,۱۶۶	+۱۸۶,۷۲۳	+۶۶/۵
			شهرستان آبیک (شهر آبیک، بخش مرکزی، بخش بشاریات)	۹۴,۵۳۶				
			شهرستان البرز (شهر الوند، بخش مرکزی، بخش محمدیه)	۲۴۲,۸۶۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۹۳۴,۳۳۳				
۱۲۵	بوئین زهرا و آوج	بوئین زهرا	شهرستان بوئین زهرا (شهر بوئین زهرا، بخش مرکزی، بخش رامند، بخش شال، بخش دشتابی)	۱۲۲,۹۹۴	۱	۱۶۶,۷۹۲	-۱۱۳,۶۵۱	-۴۰/۵
			شهرستان آوج (شهر آوج، بخش مرکزی، بخش آبگرم)	۴۳,۷۹۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۶۶,۷۹۲				
۱۲۶	تاکستان	تاکستان	شهرستان تاکستان (شهر تاکستان، بخش مرکزی، بخش اسفرورین، بخش خرم‌دشت، بخش ضیاءآباد)	۱۷۲,۶۳۶	۱	۱۷۲,۶۳۶	-۱۰۷,۸۰۷	-۳۸/۴
	جمع		تعداد حوزه: ۳	۱,۲۷۳,۷۶۱	۴	۳۱۸,۴۴۰	+۳۷,۹۹۷	+۱۳/۵
استان قم								
۱۲۷	قم	قم	شهرستان قم (شهر قم، بخش مرکزی، بخش جعفرآباد، بخش خلجستان، بخش نوفل لوشاتو، بخش سلفچگان)	۱,۲۹۲,۲۸۳	۳	۴۳۰,۷۶۱	+۱۵۰,۳۱۸	+۵۳/۶
	جمع		تعداد حوزه: ۱	۱,۲۹۲,۲۸۳	۳	۴۳۰,۷۶۱	+۱۵۰,۳۱۸	+۵۳/۶
استان کردستان								
۱۲۸	سنندج، دیواندره و کامیاران	سنندج	شهرستان سنندج (شهر سنندج، بخش مرکزی، بخش کلاترزان، بخش کامیاران)	۵۰۱,۴۰۲	۲	۳۴۲,۱۴۹	+۶۱,۷۰۶	+۲۲

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			بخش حسین آباد، بخش سیروان)					
			شهرستان دیواندره (شهر دیواندره، بخش مرکزی، بخش سارال، بخش کرفتو)	۸۰,۰۴۰				
			شهرستان کامیاران (شهر کامیاران، بخش مرکزی، بخش موچش)	۱۰۲,۸۵۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۸۴,۲۹۸				
۱۲۹	بیجار	بیجار	شهرستان بیجار (شهر بیجار، بخش مرکزی، بخش چنگ الماس، بخش کرانی)	۸۹,۱۶۲	۱	۸۹,۱۶۲	-۱۹۱,۲۸۱	-۶۸/۲
۱۳۰	سقز و بانه	سقز	شهرستان سقز (شهر سقز، بخش مرکزی، بخش سرشیو، بخش زیویه، بخش امام)	۲۲۶,۴۵۱	۱	۳۸۵,۱۴۱	+۱۰۴,۶۹۸	+۳۷/۳
			شهرستان بانه (شهر بانه، بخش مرکزی، بخش آرمرده، بخش نمشیر، بخش ننور)	۱۵۸,۶۹۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۸۵,۱۴۱				
۱۳۱	قروه و دهگلان	قروه	شهرستان قروه (شهر قروه، بخش مرکزی، بخش سریش آباد، بخش چهاردولی، دلبران)	۱۴۰,۱۹۲	۱	۲۰۴,۲۰۷	-۷۶,۲۳۶	-۲۷/۱
			شهرستان دهگلان (شهر دهگلان، بخش مرکزی، بخش بلبان آباد)	۶۴,۰۱۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۴,۲۰۷				
۱۳۲	مریوان و سروآباد	مریوان	شهرستان مریوان (شهر مریوان، بخش مرکزی، بخش سرشیو، بخش خاوومیرآباد)	۱۹۵,۲۶۳	۱	۲۴۰,۲۰۳	-۴۰,۲۴۰	-۱۴/۳
			شهرستان سروآباد (شهر سروآباد، بخش مرکزی، بخش اورامان)	۴۴,۹۴۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۴۰,۲۰۳				
	جمع		تعداد حوزه: ۵	۱,۶۰۳,۰۱۱	۶	۲۶۷,۱۶۸	-۱۳,۲۷۴	-۴/۷
استان کرمان								
۱۳۳	کرمان و راور	کرمان	شهرستان کرمان (شهر کرمان، بخش مرکزی، بخش چترود، بخش	۷۳۸,۷۲۴	۲	۳۹۰,۹۶۱	+۱۱۰,۵۱۸	+۳۹/۴

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			راین، بخش شهداد، بخش گلباف، بخش ماهان					
			شهرستان راور (شهر راور، بخش مرکزی، بخش کوهساران)	۴۳،۱۹۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۷۸۱،۹۲۲				
۱۳۴	بافت، رابر و ارزوئیه	بافت	شهرستان بافت (شهر بافت، بخش مرکزی، بخش خبر)	۸۴،۱۰۳	۱	۱۵۷،۹۷۵	-۱۲۲،۴۶۸	- ۴۳/۶
			شهرستان رابر (شهر رابر، بخش مرکزی، بخش هنزا)	۳۵،۳۶۲				
			شهرستان ارزوئیه (شهر ارزوئیه، بخش مرکزی، بخش صوغان)	۳۸،۵۱۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۵۷،۹۷۵				
۱۳۵	بم، ریگان، فهرج و نورماشیر	بم	شهرستان بم (شهر بم، بخش مرکزی، بخش بروات)	۲۲۸،۲۴۱	۱	۴۳۷،۹۷۵	+۱۵۷،۵۳۲	+ ۵۶/۱
			شهرستان ریگان (شهر محمداًباد، بخش مرکزی، بخش گنبدی)	۸۸،۴۱۰				
			شهرستان نورماشیر (شهر نورماشیر، بخش مرکزی، بخش روداب)	۵۴،۲۲۸				
			شهرستان فهرج (شهر فهرج، بخش مرکزی، بخش نگین کویر)	۶۷،۰۹۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۳۷،۹۷۵				
۱۳۶	جیرفت و عنبرآباد	جیرفت	شهرستان جیرفت (شهر جیرفت، بخش مرکزی، بخش ساردوئیه، بخش جبالبارز، بخش اسماعیلی)	۳۰۸،۸۵۸	۱	۳۹۱،۲۹۶	+۱۱۰،۸۵۳	+ ۳۹/۵
			شهرستان عنبرآباد (شهر عنبرآباد، بخش مرکزی، بخش جبالبارز جنوبی)	۸۲،۴۳۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۹۱،۲۹۶				
۱۳۷	رفسنجان و انار	رفسنجان	شهرستان رفسنجان (شهر رفسنجان، بخش مرکزی، بخش کشکوئیه، بخش نوق، بخش فردوس)	۳۱۱،۲۱۴	۱	۳۴۸،۱۱۱	+۶۷،۶۶۸	+ ۲۴/۱
			شهرستان انار (شهر انار، بخش انار)	۳۶،۸۹۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۴۸،۱۱۱				
۱۳۸	زرنند و کوهبنان	زرنند	شهرستان زرنند (شهر زرنند، بخش مرکزی، بخش یزدان‌آباد)	۱۳۸،۱۳۳	۱	۱۵۹،۳۳۸	-۱۲۱،۱۰۵	- ۴۳/۱

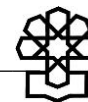
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شهرستان کوهبنان (شهر کوهبنان، بخش مرکزی، بخش طغرالجرد)	۲۱,۲۰۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۵۹,۳۳۸				
			شهرستان سیرجان (شهر سیرجان، بخش مرکزی، بخش پاریز، بخش بلورد بخش زیدآباد، بخش گلستان)	۳۲۴,۱۰۳				
۱۳۹	سیرجان و بردسیر	سیرجان	شهرستان بردسیر (شهر بردسیر، بخش مرکزی، بخش لاله‌زار، بخش گلزار، بخش نگار)	۸۱,۹۸۳	۱	۴۰۶,۰۸۶	+۱۲۵,۶۴۳	+ ۴۴/۸
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۰۶,۰۸۶				
۱۴۰	شهر بابک	شهر بابک	شهرستان شهر بابک (شهر بابک، بخش مرکزی، بخش دهج)	۱۰۳,۹۷۵	۱	۱۰۳,۹۷۵	-۱۷۶,۴۶۸	- ۶۲/۹
			شهرستان کهنوج (شهر کهنوج، بخش مرکزی، بخش چاه مرید)	۹۵,۸۴۸				
			شهرستان فاریاب (شهر فاریاب، بخش مرکزی، بخش حور)	۳۴,۰۰۰				
			شهرستان منوجان (شهر منوجان، بخش مرکزی، بخش آسمینون)	۶۵,۷۰۵				
۱۴۱	کهنوج، منوجان، رودبار جنوب و قلعه گنج	کهنوج	شهرستان رودبار جنوب (شهر رودبار، بخش مرکزی، بخش جازموریان)	۱۰۵,۹۹۲	۱	۳۷۸,۰۴۰	+۹۷,۵۹۷	+ ۳۴/۸
			شهرستان قلعه گنج (شهر قلعه گنج، بخش مرکزی، بخش چاه دادخدا)	۷۶,۴۹۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۷۸,۰۴۰				
	جمع		تعداد حوزه: ۹	۳,۱۶۴,۷۱۸	۱۰	۳۱۶,۴۷۲	+۳۶,۰۲۹	+ ۱۲/۸
استان کرمانشاه								
۱۴۲	کرمانشاه	کرمانشاه	شهرستان کرمانشاه (شهر کرمانشاه، بخش مرکزی، بخش فیروزآباد، بخش کوزران، بخش ماهیدشت، بخش بیلوار)	۱,۰۸۳,۸۳۳	۳	۳۶۱,۲۷۸	+۸۰,۸۳۵	+ ۲۸/۸
			شهرستان اسلام‌آباد غرب (شهر اسلام‌آباد غرب، بخش مرکزی، بخش حمیل)	۱۴۰,۸۷۶				
۱۴۳	اسلام‌آباد غرب و دالاهو	اسلام‌آباد غرب	شهرستان دالاهو (شهر کرند غرب، بخش مرکزی، بخش گهواره)	۳۵,۹۸۷	۱	۱۷۶,۸۶۳	-۱۰۳,۵۸۰	- ۳۶/۹
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۷۶,۸۶۳				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۴۴	پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی، روانسر و دهستان‌های سرقلعه و جیگران	پاوه	شهرستان پاوه (شهر پاوه، بخش مرکزی، بخش باینگان، بخش نوسود) شهرستان جوانرود (شهر جوانرود، بخش مرکزی، بخش کلاشی) شهرستان ثلاث باباجانی (شهر تازه‌آباد، بخش مرکزی، بخش ازگله) شهرستان روانسر (شهر روانسر، بخش مرکزی، بخش شاهو) دهستان سرقلعه ^۱ دهستان جیگران ^۲ کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۰،۴۳۱ ۷۵،۱۶۹ ۳۵،۲۱۹ ۴۷،۶۵۷ ۵۴۲ ۲۰،۳۲ ۲۲۱،۰۵۰	۱	۲۲۱،۰۵۰	-۵۹،۳۹۳	۲۱/۱ -
۱۴۵	سنقر	سنقر	شهرستان سنقر (شهر سنقر، بخش مرکزی، بخش کلیائی)	۸۱،۶۶۱	۱	۸۱،۶۶۱	-۱۹۸،۷۸۲	۷۰/۸ -
۱۴۶	قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلانغرب	قصرشیرین	شهرستان قصرشیرین (شهر قصرشیرین، بخش مرکزی، بخش سومار) شهرستان سرپل ذهاب ^۳ (شهر سرپل ذهاب، بخش مرکزی، بخش قلعه شاهین) شهرستان گیلانغرب (شهر گیلانغرب، بخش مرکزی، بخش گاور) کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۳،۹۲۹ ۸۲۷۶۸ ۵۷،۰۰۷ ۱۶۳،۷۰۴	۱	۱۶۳،۷۰۴	-۱۱۶،۷۳۹	۴۱/۶ -
۱۴۷	کنگاور، صحنه و هرسین	کنگاور	شهرستان کنگاور (شهر کنگاور، بخش مرکزی) شهرستان صحنه (شهر صحنه، بخش مرکزی، بخش دینور) شهرستان هرسین (شهر هرسین، بخش مرکزی، بخش بیستون) کل جمعیت حوزه انتخابیه	۷۶،۲۱۶ ۷۰،۷۵۷ ۷۸،۳۵۰ ۲۲۵،۳۲۳	۱	۲۲۵،۳۲۳	-۵۵،۱۲۰	۱۹/۶ -
جمع			تعداد حوزه: ۶	۱،۹۵۲،۴۳۴	۸	۲۴۴،۰۵۴	-۳۶،۳۸۹	۱۲/۹ -

۱. دهستان سرقلعه جزء شهرستان سرپل ذهاب است.

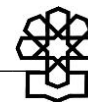
۲. دهستان جیگران جزء شهرستان سرپل ذهاب است

۳. جمعیت سرپل ذهاب ۸۵،۳۴۲ هزار نفر است اما با توجه به آنکه دهستان‌های سرقلعه و جیگران در حوزه انتخابیه پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی و روانسر قرار دارند، می‌بایست جمعیت این دهستان‌ها که مجموعاً ۲۵۷۴ هزار نفر است از جمعیت شهرستان کم شود.

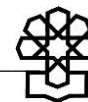
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
کهگیلویه و بویراحمد								
۱۴۸	بویراحمد و دنا	ياسوج	شهرستان بویراحمد (شهر یاسوج، بخش مرکزی، بخش لوداب، بخش مارگون، کبگیان)	۲۹۹،۸۸۵	۱	۳۴۲،۴۲۴	+۶۱،۹۸۱	+ ۲۲/۱
			شهرستان دنا (شهر سی سخت، بخش مرکزی، بخش پاتاوه)	۴۲،۵۳۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۴۲۴۲۴				
۱۴۹	کهگیلویه، بهمنی، چرام و لنده	دهدشت	شهرستان کهگیلویه (شهر دهدشت، بخش مرکزی، بخش چاروسا، بخش دیشموک، بخش سوق)	۱۳۱،۳۵۱	۱	۲۲۴،۸۴۲	-۵۵،۶۰۱	- ۱۹/۸
			شهرستان بهمنی (شهر لیکک، بخش مرکزی، بخش بهمنی گرمسیری)	۳۸،۱۳۶				
			شهرستان چرام (شهر چرام، بخش مرکزی، بخش سرفاریاب)	۳۳،۵۴۳				
			شهرستان لنده (شهر لنده، بخش مرکزی، بخش موگرمون)	۲۱،۸۱۲				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۲۴،۸۴۲				
۱۵۰	گچساران و باشت	دوگنبدان	شهرستان گچساران (شهر دوگنبدان، بخش مرکزی)	۱۲۴،۰۹۶	۱	۱۴۵،۷۸۶	-۱۳۴،۶۵۷	- ۴۸
			شهرستان باشت (شهر باشت، بخش مرکزی، بخش بوستان)	۲۱،۶۹۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۴۵،۷۸۶				
جمع		تعداد حوزه: ۳		۷۱۳،۰۵۲	۳	۲۳۷،۶۸۴	-۴۲،۷۵۹	- ۱۵/۲
استان گلستان								
۱۵۱	گرگان و آق قلا	گرگان	شهرستان گرگان (شهر گرگان، بخش مرکزی، بخش بهاران)	۴۸۰،۵۴۱	۲	۳۰۶،۶۳۷	+۲۶،۱۹۴	+ ۹/۳
			شهرستان آق قلا (شهر آق قلا، بخش مرکزی، بخش وشمگیر)	۱۳۲،۷۳۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۱۳،۲۷۴				
۱۵۲	رامیان و آزادشهر	رامیان	شهرستان رامیان (شهر رامیان، بخش مرکزی، بخش فندرسک)	۸۶،۲۱۰	۱	۱۸۳،۰۱۳	-۹۷،۴۳۰	- ۳۴/۷
			شهرستان آزادشهر (شهر آزادشهر، بخش مرکزی، بخش چشمه ساران)	۹۶،۸۰۳				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۸۳,۰۱۳				
۱۵۳	علی‌آباد	علی‌آباد	شهرستان علی‌آباد (شهر علی‌آباد، بخش مرکزی، بخش کمالان)	۱۴۰,۷۰۹	۱	۱۴۰,۷۰۹	-۱۳۹,۷۳۴	-۴۹/۸
۱۵۴	کردکوی، ترکمن، بندرگز و گمیشان	کردکوی	شهرستان کردکوی (شهر کردکوی، بخش مرکزی)	۷۱,۲۷۰	۱	۲۶۶,۱۵۱	-۱۴,۲۹۲	-۵
			شهرستان ترکمن (شهر بندر ترکمن، بخش مرکزی، بخش سیچوال)	۷۹,۹۷۸				
			شهرستان گمیشان (شهر گمیشان، بخش مرکزی، بخش گلدشت)	۶۸,۷۷۳				
			شهرستان بندرگز (شهر بندرگز، بخش مرکزی، بخش نوکنده)	۴۶,۱۳۰				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۶۶,۱۵۱				
۱۵۵	گنبدکاووس	گنبدکاووس	شهرستان گنبدکاووس (شهر گنبدکاووس، بخش مرکزی، بخش داشلی برون)	۳۴۸,۷۴۴	۱	۳۴۸,۷۴۴	+۶۸,۳۰۱	+۲۴/۳
۱۵۶	مینودشت، کلالة و مراوه تپه و گالیش	مینودشت	شهرستان مینودشت (شهر مینودشت، بخش مرکزی، بخش کوهسارات)	۷۵,۴۸۳	۱	۳۱۶,۹۲۸	+۳۶,۴۸۵	+۱۳
			شهرستان گالیکش (شهر گالیکش، بخش مرکزی، بخش لوه)	۶۳,۱۷۳				
			شهرستان کلالة (شهر کلالة، بخش مرکزی، بخش پیشکمر)	۱۱۷,۳۱۹				
			شهرستان مراوه تپه (شهر مراوه تپه، بخش مرکزی، بخش گلی داغ)	۶۰,۹۵۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۱۶,۹۲۸				
	جمع		تعداد حوزه: ۶	۱,۸۶۸,۸۱۹	۷	۲۶۶,۹۷۴	-۱۳,۴۶۹	-۴/۸
استان گیلان								
۱۵۷	رشت	رشت	شهرستان رشت (شهر رشت، بخش مرکزی، بخش خمام، بخش خشکبیجار، بخش سنگر، بخش کوچصفهان، بخش لشت نشا)	۹۵۶,۹۷۱	۳	۳۱۸,۹۹۰	+۳۸,۵۴۷	+۱۳/۷
۱۵۸	آستارا	آستارا	شهرستان آستارا (شهر آستارا، بخش مرکزی، بخش لوندویل)	۹۱,۲۵۷	۱	۹۱,۲۵۷	-۱۸۹,۱۸۶	-۶۷/۴
۱۵۹	آستانه اشرفیه	آستانه اشرفیه	شهرستان آستانه اشرفیه (شهر آستانه اشرفیه، بخش مرکزی، بخش کیاشهر)	۱۰۸,۱۳۰	۱	۱۰۸,۱۳۰	-۱۷۲,۳۱۳	-۶۱/۴
۱۶۰	بندر انزلی	بندر انزلی	شهرستان بندرانزلی (شهر بندرانزلی، بخش مرکزی)	۱۳۹,۰۱۶	۱	۱۳۹,۰۱۶	-۱۴۱,۴۲۷	-۵۰/۴

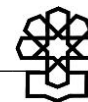
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۶۱	رودبار	رودبار	شهرستان رودبار (شهر رودبار، بخش مرکزی، بخش خورگام، بخش رحمت‌آباد و بلوکات، بخش عمارلو)	۹۴.۷۲۰	۱	۹۴.۷۲۰	-۱۸۵,۷۲۳	- ۶۶/۲
۱۶۲	رودسر و املش	رودسر	شهرستان رودسر (شهر رودسر، بخش مرکزی، بخش رحیم‌آباد، بخش چابکسر، بخش کلاچای)	۱۴۷,۳۹۹	۱	۱۹۰,۶۲۴	-۸۹,۸۱۹	- ۳۲
			شهرستان املش (شهر املش، بخش مرکزی، بخش رانکوه)	۴۳,۲۲۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۹۰,۶۲۴				
۱۶۳	صومعه‌سرا	صومعه‌سرا	شهرستان صومعه‌سرا (شهر صومعه‌سرا، بخش مرکزی، بخش تولم، بخش میرزاکوچک جنگلی)	۱۲۵,۰۷۴	۱	۱۲۵,۰۷۴	-۱۵۵,۳۶۹	- ۵۵/۴
۱۶۴	طوالش، رضوانشهر و ماسال	هشتپر	شهرستان طوالش (شهر هشتپر، بخش مرکزی، بخش حویق، بخش اسالم، بخش کرگانرود)	۲۰۰,۶۴۹	۱	۳۲۳,۱۶۳	+۴۲,۷۲۰	+ ۱۵/۲
			شهرستان رضوانشهر (شهر رضوانشهر، بخش مرکزی، بخش پره سر)	۶۹,۸۶۵				
			شهرستان ماسال (شهر ماسال، بخش مرکزی، بخش شاندرمن)	۵۲,۶۴۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۲۳,۱۶۳				
۱۶۵	فومن و شفت	فومن	شهرستان فومن (شهر فومن، بخش مرکزی، بخش سردار جنگل)	۹۲,۳۱۰	۱	۱۴۶,۵۳۶	-۱۳۳,۹۰۷	- ۴۷/۷
			شهرستان شفت (شهر شفت، بخش مرکزی، بخش احمدسرگوراب)	۵۴,۲۲۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۴۶,۵۳۶				
۱۶۶	لاهیجان و سیاهکل	لاهیجان	شهرستان لاهیجان (شهر لاهیجان، بخش مرکزی، بخش رودبنه)	۱۶۷,۵۴۴	۱	۲۱۴,۵۱۹	-۶۵,۹۲۴	- ۳۳/۵
			شهرستان سیاهکل (شهر سیاهکل، بخش مرکزی، بخش دیلمان)	۴۶,۹۷۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۱۴,۵۱۹				
۱۶۷	لنگرود	لنگرود	شهرستان لنگرود (شهر لنگرود، بخش مرکزی، بخش اطاقور، بخش کومله)	۱۴۰,۶۸۶	۱	۱۴۰,۶۸۶	-۱۳۹,۷۵۷	- ۴۹/۸
جمع			تعداد حوزه: ۱۱	۲,۵۳۰,۶۹۶	۱۳	۱۹۴,۶۶۹	-۸۵,۷۷۴	- ۳۰/۵

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان لرستان								
۱۶۸	خرم‌آباد و دوره	خرم‌آباد	شهرستان خرم‌آباد (شهر خرم‌آباد، بخش مرکزی، بخش پاپلی، بخش بیراوند، بخش زاغه)	۵۰۶,۴۷۱	۲	۲۷۴,۱۱۳	-۶,۳۲۹	-۲/۲
			شهرستان دوره (شهر سراب دوره، بخش شاهپوند، بخش چگنی، بخش ویسیان)	۴۱,۷۵۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۴۸,۲۲۷				
۱۶۹	الیگودرز	الیگودرز	شهرستان الیگودرز (شهر الیگودرز، بخش مرکزی، بخش بشارت، بخش زروماهر، بخش بربرود غربی، بخش بربرود شرقی)	۱۳۷,۵۳۴	۱	۱۳۷,۵۳۴	-۱۴۲,۹۰۹	-۵۰/۹
۱۷۰	بروجرد	بروجرد	شهرستان بروجرد (شهر بروجرد، بخش مرکزی، بخش اشترینان)	۳۲۶,۴۵۲	۲	۱۶۳,۲۲۶	-۱۱۷,۲۱۷	-۴۱/۷
۱۷۱	پلدختر	پلدختر	شهرستان پلدختر (شهر پلدختر، بخش مرکزی، بخش معمولان)	۷۳,۷۴۴	۱	۷۳,۷۴۴	-۲۰۶,۶۹۹	-۷۳/۷
۱۷۲	دلفان و سلسله	نورآباد	شهرستان دلفان (شهر نورآباد، بخش مرکزی، بخش کاکاوند، بخش خاوه)	۱۴۳,۹۷۳	۱	۲۱۹,۵۳۲	-۶۰,۹۱۱	-۲۱/۷
			شهرستان سلسله (شهر الشتر، بخش مرکزی، بخش فیروزآباد)	۷۵,۵۵۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۱۹,۵۳۲				
۱۷۳	دورود و ازنا	دورود	شهرستان دورود (شهر دورود، بخش مرکزی، بخش سیلاخور)	۱۷۴,۵۰۸	۱	۲۴۹,۴۴۴	-۳۰,۹۹۹	-۱۱
			شهرستان ازنا (شهر ازنا، بخش مرکزی، بخش جاپلق)	۷۴,۹۳۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۴۹,۴۴۴				
۱۷۴	کوه‌دشت و رومشکان	کوه‌دشت	شهرستان کوه‌دشت (شهر کوه‌دشت، بخش مرکزی، بخش طرهان، بخش کوهنایی، بخش درب گنبد)	۱۶۶,۶۵۸	۱	۲۰۵,۷۱۶	-۷۴,۷۲۷	-۲۶/۶
			شهرستان رومشکان (شهر چقابل، بخش مرکزی، بخش سوری)	۳۹,۰۵۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۵,۷۱۶				
	جمع		تعداد حوزه: ۷	۱,۷۶۰,۶۴۹	۹	۱۹۵,۶۲۸	-۸۴,۸۱۵	-۳۰/۲

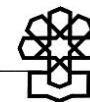
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
استان مازندران								
۱۷۵	ساری و میاندرود	ساری	شهرستان ساری (شهر ساری، بخش مرکزی، بخش چهاردانگه، بخش دودانگه، بخش کلیجان رستاق، رودپی، بخش رودپی شمالی)	۵۰۴,۲۹۸	۲	۲۷۹,۶۷۵	-۷۶۸	- ۰/۲
			شهرستان میاندرود (شهر سورک، بخش مرکزی، بخش گهرباران)	۵۵,۰۵۳				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۵۹,۳۵۱				
۱۷۶	آمل	آمل	شهرستان آمل (شهر آمل، بخش مرکزی، بخش لاریجان، بخش دابودشت، بخش امامزاده عبدالله، بخش دشت سر)	۴۰۱,۶۳۹	۱	۴۰۱,۶۳۹	+۱۲۱,۱۹۶	+ ۴۳/۲
۱۷۷	بابل	بابل	شهرستان بابل (شهر بابل، بخش مرکزی، بخش بابل کنار، بخش بندپی شرقی، بخش بندپی غربی، بخش لاله آباد، بخش گتاب)	۵۳۱,۹۳۰	۲	۲۶۵,۹۶۵	-۱۴,۴۷۸	- ۵/۱
۱۷۸	بابلسر و فریدونکنار	بابلسر	شهرستان بابلسر (شهر بابلسر، بخش مرکزی، بخش بهنمیر، بخش رودبست)	۱۳۵,۱۹۱	۱	۱۹۵,۲۲۲	-۸۵,۲۲۱	- ۳۰/۳
			شهرستان فریدونکنار (شهر فریدونکنار، بخش مرکزی، بخش دهفوری)	۶۰,۰۳۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۹۵,۲۲۲				
۱۷۹	بهشهر، نکا و گلوگاه	بهشهر	شهرستان بهشهر (شهر بهشهر، بخش مرکزی، بخش یانه سر)	۱۶۸,۷۶۹	۱	۳۲۸,۳۵۸	+۴۷,۹۱۵	+ ۱۷
			شهرستان نکا (شهر نکا، بخش مرکزی، بخش هزارجریب)	۱۱۹,۵۱۱				
			شهرستان گلوگاه (شهر گلوگاه، بخش مرکزی، بخش کلباد)	۴۰,۰۷۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۲۸,۳۵۸				
۱۸۰	تنکابن، رامسر و عباس آباد	تنکابن	شهرستان تنکابن (شهر تنکابن، بخش مرکزی، بخش نشتا، بخش خرم آباد)	۱۶۶,۱۳۲	۱	۲۹۳,۱۴۳	+۱۲,۷۰۰	+ ۴/۵
			شهرستان عباس آباد (شهر عباس آباد، بخش مرکزی، بخش سلمانشهر، بخش کلار)	۵۲,۸۳۲				
			شهرستان رامسر (شهر رامسر، بخش مرکزی)	۷۴,۱۷۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۹۳,۱۴۳				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۸۱	قائم‌شهر، سوادکوه جویبار، سیمرغ و سوادکوه شمالی	قائم‌شهر	شهرستان قائم شهر (شهر قائم شهر، بخش مرکزی)	۳۰۹۱۹۹	۲	۲۳۷،۴۴۹	-۴۲،۹۹۴	- ۱۵/۳
			شهرستان سوادکوه (شهر پل سفید، بخش مرکزی، بخش زیرآب)	۴۳۹۱۳				
			شهرستان جویبار (شهر جویبار، بخش مرکزی، بخش گیل‌خوران)	۷۷۵۷۶				
			شهرستان سیمرغ (شهر کیاکلا، بخش مرکزی، تالار پی)	۱۹۳۷۶				
			شهرستان سوادکوه شمالی (شهر شیرگاه، بخش مرکزی، بخش نارنجستان)	۲۴۸۳۴				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۴۷۴،۸۹۸				
۱۸۲	نور و محمودآباد	نور	شهرستان نور (شهر نور، بخش مرکزی، بخش بلده، بخش چمستان)	۱۲۱،۵۳۱	۱	۲۱۹،۹۳۸	-۶۰،۵۰۵	- ۲۱/۵
			شهرستان محمودآباد (شهر محمودآباد، بخش مرکزی، بخش سرخورد)	۹۸،۴۰۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۱۹،۹۳۸				
۱۸۳	نوشهر، چالوس و کلاردشت	نوشهر	شهرستان نوشهر (شهر نوشهر، بخش مرکزی، بخش کجور)	۱۳۸،۹۱۳	۱	۲۷۹،۱۰۳	-۱،۳۴۰	- ۰/۴
			شهرستان چالوس (شهر چالوس، بخش مرکزی، مرزن‌آباد)	۱۱۶،۵۴۲				
			شهرستان کلاردشت (شهر کلاردشت، بخش مرکزی)	۲۳۶۴۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۷۹،۱۰۳				
جمع			تعداد حوزه: ۹	۳،۲۸۳،۵۸۲	۱۲	۲۷۳،۶۳۲	-۶،۸۱۱	- ۲/۴
استان مرکزی								
۱۸۴	اراک، کمیجان و خنداب	اراک	شهرستان اراک (شهر اراک، بخش مرکزی، بخش ساروق، بخش معصومیه)	۵۹۱،۷۵۶	۲	۳۴۱،۱۰۷	+۶۰،۶۶۴	+ ۲۱/۶
			شهرستان کمیجان (شهر کمیجان، بخش مرکزی، بخش میلajرد)	۳۶،۴۴۱				
			شهرستان خنداب (شهر خنداب، بخش مرکزی، بخش قره‌چای)	۵۴،۰۱۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۸۲،۲۱۵				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۸۵	تفرش، آشتیان و فراهان	تفرش	شهرستان تفرش (شهر تفرش، بخش مرکزی)	۲۴,۹۱۳	۱	۷۰,۲۶۴	۲۱۰,۱۷۹-	۷۴/۹-
			شهرستان فراهان (شهر فرمیهین، بخش مرکزی، بخش خنجین)	۲۸,۹۹۴				
			شهرستان آشتیان (شهر آشتیان، بخش مرکزی)	۱۶,۳۵۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۷۰,۲۶۴				
۱۸۶	خمین	خمین	شهرستان خمین (شهر خمین، بخش مرکزی، بخش کمره)	۱۰۵,۰۱۷	۱	۱۰۵,۰۱۷	۱۷۵,۴۲۶-	۶۲/۵-
۱۸۷	ساوه و زرنديه	ساوه	شهرستان ساوه (شهر ساوه، بخش مرکزی، بخش نوبران)	۲۸۳,۵۳۸	۱	۳۴۷,۴۴۵	۶۷,۰۰۲+	۲۳/۸+
			شهرستان زرنديه (شهر مامونیه، بخش مرکزی، بخش خرقان)	۶۳,۹۰۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۳۴۷,۴۴۵				
۱۸۸	شازند	شازند	شهرستان شازند (شهر شازند، بخش مرکزی، بخش زالیان، بخش سربند، بخش قره کهریز)	۱۱۷,۵۷۱	۱	۱۱۷,۷۴۶	۱۶۲,۸۷۲-	۵۸-
۱۸۹	محلات و دلیجان	محلات	شهرستان محلات (شهر محلات، بخش مرکزی)	۵۵۳۴۲	۱	۱۰۶,۹۶۳	۱۷۳,۴۸۰-	۶۱/۸-
			شهرستان دلیجان (شهر دلیجان، بخش مرکزی)	۵۱۶۲۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۰۶,۹۶۳				
جمع			تعداد حوزه: ۶	۱,۴۲۹,۴۷۵	۷	۲۰۴,۲۱۱	۷۶,۲۳۲-	۲۷/۱-
استان هرمزگان								
۱۹۰	بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی آباد و خمیر	بندرعباس	شهرستان بندرعباس (شهر بندرعباس، بخش مرکزی، بخش قلعه قاضی، بخش تخت، بخش فین)	۶۸۰,۳۶۶	۳	۳۲۰,۸۴۵	۴۰,۴۰۲+	۱۴/۴+
			شهرستان قشم (شهر قشم، بخش مرکزی، بخش شهاب، بخش هرمز)	۱۴۸,۹۹۳				
			شهرستان ابوموسی (شهر ابوموسی، بخش مرکزی، بخش تنب)	۷,۴۰۲				
			شهرستان حاجی آباد (شهر حاجی آباد، بخش مرکزی، بخش احمدی، بخش فارغان)	۶۹,۶۲۵				
			شهرستان خمیر (شهر خمیر، بخش مرکزی، بخش رویدر)	۵۶,۱۴۸				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۹۶۲,۵۳۴				

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۱۹۱	بندر لنگه، بستک و پارسیان	بندر لنگه	شهرستان بندرلنگه (شهر بندرلنگه، بخش مرکزی، بخش شیبکوه، بخش کیش، بخش مهران)	۱۵۹,۳۵۸	۱	۲۹۰,۴۴۶	+۱۰,۰۰۳	+ ۳/۵
			شهرستان بستک (شهر بستک، بخش مرکزی، بخش جناح، بخش کوخرد)	۸۰,۴۹۲				
			شهرستان پارسیان (شهر پارسیان، بخش مرکزی، بخش کوشکنار)	۵۰,۵۹۶				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۹۰,۴۴۶				
۱۹۲	میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد	میناب	شهرستان میناب (شهر میناب، بخش مرکزی، بخش توکهور، بخش سندرک، بخش بندزرک)	۲۵۹,۲۲۱	۱	۵۲۳,۴۳۵	+۲۴۲,۹۹۲	+ ۸۶/۶
			شهرستان سیریک (شهر سیریک، بخش مرکزی، بخش بمانی)	۴۵,۷۲۳				
			شهرستان رودان (شهر دهبارز، بخش مرکزی، بخش بیکاه، بخش جغین، بخش رودخانه)	۱۲۴,۵۲۲				
			شهرستان جاسک (شهر بندر جاسک، بخش مرکزی، بخش لیردف)	۵۸,۸۸۴				
			شهرستان بشاگرد (شهر سردشت، بخش مرکزی، بخش گوهران، بخش گافر و پارمون)	۳۵۰۸۵				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۵۲۳,۴۳۵				
جمع			تعداد حوزه: ۳	۱,۷۷۶,۴۱۵	۵	۳۵۵,۲۸۳	+۷۴,۸۴۰	+ ۲۶/۶
استان همدان								
۱۹۳	همدان و فامنین	همدان	شهرستان همدان (شهر همدان، بخش مرکزی، بخش شفاء)	۶۷۶۱۰۵	۲	۳۵۷,۷۳۲	+۷۷,۲۸۹	+ ۲۷/۵
			شهرستان فامنین (شهر فامنین، بخش مرکزی، بخش پیشخور)	۳۹,۳۵۹				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۷۱۵,۴۶۴				
۱۹۴	اسدآباد	اسدآباد	شهرستان اسدآباد (شهر اسدآباد، بخش مرکزی، بخش پیرسلیمان)	۱۰۰,۹۰۱	۱	۱۰۰,۹۰۱	-۱۷۹,۵۴۲	- ۶۴
۱۹۵	بهار و کبودرآهنگ	بهار	شهرستان بهار (شهر بهار، بخش مرکزی، بخش صالح‌آباد، بخش لالجین)	۱۱۹۰۸۲	۱	۲۴۵,۱۴۴	-۳۵,۲۹۹	- ۱۲/۵
			شهرستان کبودرآهنگ (شهر کبودرآهنگ، بخش مرکزی، بخش ...)	۱۲۶۰۶۲				

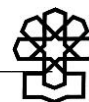
ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
			شیرین سو، بخش گل تپه)					
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۴۵,۱۴۴				
۱۹۶	تویسرکان	تویسرکان	شهرستان تویسرکان (شهر تویسرکان، بخش مرکزی، بخش قلقل رود)	۱۰۱,۶۶۶	۱	۱۰۱,۶۶۶	-۱۷۸,۷۷۷	-۶۳/۷
۱۹۷	رزن	رزن	شهرستان رزن (شهر رزن، بخش مرکزی، بخش سردرود، بخش قروه درحزین)	۱۰۷,۵۸۷	۱	۱۰۷,۵۸۷	-۱۷۲,۸۵۶	-۶۱/۶
۱۹۸	ملایر	ملایر	شهرستان ملایر (شهر ملایر، بخش مرکزی، بخش جویبار، بخش سامن، بخش زند)	۲۸۸,۶۸۵	۲	۱۴۴,۳۴۲	-۱۳۶,۱۰۰	-۴۸/۵
۱۹۹	نهادوند	نهادوند	شهرستان نهادوند (شهر نهادوند، بخش مرکزی، بخش خزل، بخش زرین دشت، بخش گیان)	۱۷۸,۷۸۷	۱	۱۷۸,۷۸۷	-۱۰۱,۶۵۶	-۳۶/۲
	جمع		تعداد حوزه: ۷	۱,۷۳۸,۲۳۴	۹	۱۹۳,۱۳۷	-۸۷,۳۰۶	-۳۱/۱
استان یزد								
۲۰۰	یزد، اشکذر، بخش ندوشن و دهستان سورک	یزد	شهرستان یزد (شهر یزد، بخش مرکزی، بخش زارچ)	۶۵۶,۴۷۴	۱	۶۹۲,۸۶۰	+۴۱۲,۴۱۷	+ ۱۴۷
			شهرستان اشکذر (شهر اشکذر، بخش مرکزی، بخش خضراآباد)	۳۲,۵۶۶				
			بخش ندوشن ^۱	۳,۱۱۹				
			دهستان سورک ^۲	۷۰۱				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۶۹۲,۸۶۰				
۲۰۱	اردکان	اردکان	شهرستان اردکان (شهر اردکان، بخش مرکزی، بخش خرائق، بخش عقدا)	۹۷,۹۶۰	۱	۹۷,۹۶۰	-۱۸۲,۴۸۳	-۶۵
۲۰۲	مهریز، بافق، ابرکوه و خاتم	مهریز	شهرستان مهریز (شهر مهریز، بخش مرکزی)	۵۱,۷۳۳	۱	۲۰۷,۹۱۳	-۷۲,۵۳۰	- ۲۵/۸
			شهرستان بافق (شهر بافق، بخش مرکزی)	۵۰,۸۴۵				
			شهرستان بهاباد (شهر بهاباد، بخش مرکزی، بخش اسفیچ)	۱۷,۲۲۱				
			شهرستان ابرکوه (شهر ابرکوه، بخش مرکزی، بخش بهمن)	۵۱,۵۵۲				

۱. بخش ندوشن با جمعیت ۳,۱۱۹ نفر به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان میبد است. ولی در حوزه انتخاباتی یزد قرار دارد. به همین دلیل جمعیت آن باید از شهرستان میبد (۹۹,۷۲۷) کسر شود.

۲. دهستان سورک با جمعیت ۷۰۱ به لحاظ تقسیمات کشوری جزء شهرستان میبد است ولی در حوزه انتخاباتی یزد قرار دارد. به همین دلیل جمعیت آن باید از شهرستان میبد کسر شود.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	مرکز حوزه	نام مناطق حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد نماینده	نسبت جمعیت به «یک» نماینده	میزان انحراف* از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)	درصد انحراف از میانگین کنونی (۲۸۰۴۴۳)
۲۰۳	تفت و میبد	تفت	شهرستان خاتم (شهر هرات، بخش مرکزی، بخش مروست)	۳۶,۵۶۲	۱	۱۳۹,۸۰۰	-۱۴۰,۶۴۳	-۵۰/۱
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۲۰۷,۹۱۳				
			شهرستان تفت (شهر تفت، بخش مرکزی، بخش نیر، بخش گاریزات)	۴۳,۸۹۳				
			شهرستان میبد (شهر میبد، بخش مرکزی، بخش بفرویه)	۹۵,۹۰۷				
			کل جمعیت حوزه انتخابیه	۱۳۹,۸۰۰				
	جمع		تعداد حوزه: ۴	۱,۱۳۸,۵۳۳	۴	۲۸۴,۶۳۳	+۴,۱۹۰	+ ۱/۴
اقلیت‌ها								
۲۰۴	مسیحیان ارمنی جنوب ایران	اصفهان	شامل استان‌های اصفهان، یزد، خوزستان، فارس، کرمان، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، لرستان، چهارمحال و بختیاری، بوشهر، کهگیلویه و بویراحمد		۱			
۲۰۵	زرتشتیان	تهران	سراسر کشور		۱			
۲۰۶	کلیمیان	تهران	سراسر کشور		۱			
۲۰۷	مسیحیان آشوری و کلدانی	تهران	سراسر کشور		۱			
۲۰۸	مسیحیان ارمنی شمال ایران	تهران	شامل استان‌های تهران، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، ایلام، خراسان، زنجان، سمنان، قزوین، قم، کردستان، کرمانشاه، گلستان، گیلان، مازندران		۱			
اقلیت‌ها								
تعداد حوزه: ۵								
جمع کل								
حوزه انتخابیه: ۲۰۸								
۷۹۹۲۶۲۷۰ ^۱								
۲۹۰								
۲۸۰۴۴۳								

۱. جهت محاسبه میانگین کشوری نسبت تعداد نمایندگان به جمعیت می‌بایست جمعیت کل کشور براساس سرشماری ۱۳۹۵ به تعداد نمایندگان تقسیم شود اما از آنجاکه ۵ کرسی از ۲۹۰ کرسی رزرو شده است و نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان در آن تأثیر ندارد، از این‌رو ۵ از ۲۹۰ باید کم شود و کل جمعیت کشور بر ۲۸۵ تقسیم شود تا میانگین کشوری نسبت تعداد نمایندگان به جمعیت کل کشور به‌دست آید.

منابع و مأخذ

۱. خرمشاد، محمدباقر؛ رفیعی قهساره، ابودر (۱۳۹۲). نظام انتخاباتی در مجلس شورای اسلامی. فصلنامه جستارهای سیاسی معاصر، سال چهارم، شماره ۳.
۲. خسروی، حسن (۱۳۹۴). نظام انتخاباتی کارآمد مجلس شورای اسلامی در پرتو نظام‌های انتخاباتی. فصلنامه علوم سیاسی، سال هجدهم، شماره ۷۱.
۳. هندلی، لیزا؛ گروفرمن، برنارد (۱۳۹۵). فرایند ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه (مطالعه تطبیقی). ترجمه ابودر رفیعی قهساره. تهران. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۴. نتایج سرشماری ۱۳۹۵ کشور. مرکز آمار ایران.

شماره مسلسل: ۱۷۲۷۴

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی نسبت جمعیت حوزه‌های انتخابیه به تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی براساس سرشماری ۱۳۹۵

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

تهیه و تدوین: فاطمه سادات میراحمدی

ناظران علمی: محمدرضا شمس، جلیل محبی

ویراستار تخصصی: ———

ویراستار ادبی: ———

واژه‌های کلیدی:

۱. حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی
۲. نسبت جمعیت به تعداد نمایندگان
۳. توزیع کرسی‌ها میان استان‌ها
۴. توزیع کرسی‌ها درون استان‌ها
۵. توزیع کرسی‌ها میان حوزه‌های انتخابیه
۶. حوزه‌های انتخابیه نیازمند افزایش نماینده

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۹/۱۰